



KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija
+381 (0)11 20 50 500

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Addiko Banke a.d. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Addiko Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka”), koji se sastoje od:

- bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o ostalom rezultatu;
- izveštaja o promenama na kapitalu;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled materijalno značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2024. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (MSFI računovodstveni standardi).

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2024. godine.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, takođe smo u obavezi da izrazimo mišljenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, o tome da li je Godišnji izveštaj o poslovanju:

- usklađen sa finansijskim izveštajima; i
- pripremljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa finansijskim izveštajima; i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Banci i njenom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Banci.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd



Nikola Đenić
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 17. mart 2025. godine

ADDIKO BANK A.D. BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2024. godine**

S A D R Ź A J**Strana**

Finansijski izveštaji:

Bilans stanja	3
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7

Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 117
-----------------------------------	---------

Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju

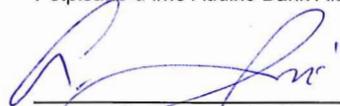
BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.6, 16	18,050,517	16,267,366
Potraživanja po osnovu derivata	3.6, 17	1,624	25,264
Hartije od vrednosti	3.6, 18	18,718,261	15,831,990
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.6, 19	6,630,227	8,172,727
Kreditni i potraživanja od komitenata	3.6, 20	62,487,290	67,787,883
Nematerijalna imovina	3.7, 21	601,584	588,163
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.7, 22	854,467	791,107
Tekuća poreska sredstva	-	9,743	6,304
Odložena poreska sredstva	3.14, 15	83,452	112,362
Ostala sredstva	23	694,689	654,275
UKUPNO AKTIVA		108,131,854	110,237,441
Pasiva			
Obaveze po osnovu derivata	3.6, 17	6,228	1,136
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.6, 24	7,819,192	10,786,854
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.6, 25	73,732,122	73,031,935
Rezervisanja	3.10, 3.12, 26	1,011,051	692,450
Ostale obaveze	27	1,794,526	1,667,548
UKUPNO OBAVEZE		84,363,119	86,179,923
Akcijski kapital	3.13, 28	20,545,294	20,545,294
Dobitak	28	1,076,659	1,529,612
Rezerve	3.13, 28	2,146,782	1,982,612
UKUPNO KAPITAL		23,768,735	24,057,518
UKUPNO PASIVA		108,131,854	110,237,441

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 17. marta 2025. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:



Gordana Ivanković
Rukovodilac Odeljenja
računovodstva i izveštavanja

Vladimir Stanislavljević
Zamenik predsednika Izvršnog
odбора

Srdan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora



BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od kamata	3.2, 5	7,272,964	6,617,249
Rashodi od kamata	3.2, 5	(1,757,326)	(1,743,388)
Neto prihod po osnovu kamata		5,515,638	4,873,861
Prihodi od naknada i provizija	3.3, 6	2,034,649	1,869,435
Rashodi naknada i provizija	3.3, 6	(300,924)	(251,900)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,733,725	1,617,535
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	3.6, 7	(21,073)	56,664
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3.6, 7	(5)	(15)
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.5, 8	51,678	(61,573)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.6, 11	(1,320,563)	(1,563,835)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		22,309	22,321
Ostali poslovni prihodi	9	291,621	285,956
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		6,273,330	5,230,914
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1,651,289)	(1,486,454)
Troškovi amortizacije	13	(429,227)	(457,388)
Ostali prihodi	10	58,575	95,054
Ostali rashodi	14	(3,174,730)	(2,722,040)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		1,076,659	660,086
Porez na dobitak	3.14, 15	-	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		1,076,659	660,086

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 17. marta 2025. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:



Gordana Ivanković
Rukovodilac Odeljenja
računovodstva i izveštavanja



Vladimir Stanisljević
Zamenik predsednika Izvršnog
odbora



Srđan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	2024.	2023.
Dobitak perioda	<u>1,076,659</u>	<u>660,086</u>
Aktuarski dobici	349	-
Negativni /pozitivni efekti promene vrednosti vrednosti dužničkih hartija odvrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	192,729	616,978
Dobitak / gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	<u>(28,909)</u>	<u>(92,547)</u>
Ukupan pozitivan ostali rezultat	<u>164,169</u>	<u>524,431</u>
Ukupan pozitivan/(negativan) rezultat perioda	<u>1,240,828</u>	<u>1,184,517</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 17. marta 2025. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:



Gordana Ivanković
Rukovodilac Odeljenja
računovodstva i izveštavanja



Vladimir Stanisavljević
Zamenik Predsednika Izvršnog
odbora



Srđan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
 (U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Dobitak/ (Gubitak)	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	(1,161,148)	1,383,952	22,873,001
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	660,086	660,086
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	524,431	-	524,431
Raspodela dobiti	-	-	514,426	-	(514,426)	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	17,517,484	3,027,810	2,619,329	(636,717)	1,529,612	24,057,518
Početno stanje na dan 1. januara 2024. godine	17,517,484	3,027,810	2,619,329	(636,717)	1,529,612	24,057,518
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1,076,659	1,076,659
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	164,169	-	302,399
Isplata dividendi	-	-	-	-	(1,529,612)	(1,529,612)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	17,517,484	3,027,810	2,619,329	(472,547)	1,076,659	23,768,735

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 17. marta 2025. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:


 Gordana Ivanković
 Rukovodilac Odeljenja računovodstva i izveštavanja


 Vladimir Stanisavljević
 Zamenik Predsednika Izvršnog odbora


 Srđan Kondić
 Predsednik Izvršnog odbora



IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

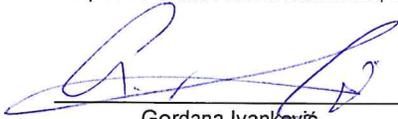
(U hiljadama dinara)

	2024.	2023.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	9,712,842	8,848,014
Prilivi od kamata	7,355,873	6,700,065
Prilivi od naknada	2,024,825	1,846,859
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	332,144	301,090
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>(6,563,776)</u>	<u>(5,470,333)</u>
Odlivi po osnovu kamata	(1,815,309)	(1,411,123)
Odlivi po osnovu naknada	(300,595)	(252,251)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,606,393)	(1,480,707)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(211,556)	(129,996)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2,629,923)	(2,196,256)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	<u>3,149,066</u>	<u>3,377,681</u>
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita i ostalih obaveza	<u>5,515,236</u>	<u>3,797,604</u>
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija centralne banke i komitenata	4,793,021	-
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	16,976
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	722,215	3,780,628
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	<u>(2,495,313)</u>	<u>(6,951,489)</u>
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	(4,893,503)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(2,462,819)	(2,057,986)
Povećanje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(32,494)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	<u>6,168,989</u>	<u>223,796</u>
Placeni porez na dobit	(3,439)	(6,304)
Isplaćene dividende	(1,529,611)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>4,635,940</u>	<u>217,492</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	4	201
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(423,524)	(368,209)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(423,520)</u>	<u>(368,008)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine po osnovu uzetih kredita	1,060,762	7,951,407
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(4,154,703)	(5,598,173)
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(3,093,941)</u>	<u>2,353,234</u>
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	<u>16,288,844</u>	<u>20,597,226</u>
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	<u>(15,170,366)</u>	<u>(18,394,508)</u>
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	<u>1,118,479</u>	<u>2,202,718</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	<u>12,124,736</u>	<u>9,938,768</u>
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	94,916	100,083
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(100,226)	(116,833)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE (napomena 16)	<u>13,237,905</u>	<u>12,124,736</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 17. marta 2025. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:



Gordana Ivanković
Rukovodilac Odeljenja
računovodstva i izveštavanja



Vladimir Stanislavljević
Zamenik Predsednika Izvršnog
odbora



Srđan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora



NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI

Depozitno-kreditna banka a.d. Beograd, Novi Beograd, Goce Delčeva 44, na osnovu dozvole Narodne banke Jugoslavije O.br.38 od 27. februara 1991. godine i Odluke o osnivanju Depozitno-kreditne banke d.d. Beograd br. 1/5 od 14. maja 1991. godine, Rešenje Fi-5709/91 od 22. maja 1991. godine, upisana je u registarski uložak br.1-18332-00 Okružnog privrednog suda u Beogradu.

Osnivači Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, radi usaglašavanja akata Banke sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama ("Sl.list SRJ", br.32/93), zaključili su Ugovor o osnivanju Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd br. 563 od 20. aprila 1995. godine.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu XII-Fi br. 10865/02 od 27. septembra 2002. godine, na osnovu izvršene kupoprodaje akcija od postojećih akcionara Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, upisano je većinsko vlasništvo Hypo Alpe-Adria-Bank AG Klagenfurt, a rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu IX Fi br.12210/02 od 28. oktobra 2002. godine upisana je promena naziva banke u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Po sprovedenom postupku preuzimanja akcija Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd od strane Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt odobrenom rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 4/0-32-3303/4-10 od 14. jula 2010. godine i sprovedenom postupku prinudne prodaje akcija u svemu u skladu sa Zakonom, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd imala je dva akcionara i to: Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt i Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd (kasnije: Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd – u stečajju).

Skupština Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd na sednici održanoj dana 24. marta 2011. godine donela je Odluku o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Bank ad Beograd br. 08461/11 kojom je Banka promenila način organizovanja i postala zatvoreno akcionarsko društvo, a Rešenjem Agencije za privredne registre BD 39396/11 od 05. aprila 2011. godine usvojen je zahtev Banke pa je Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije G.br.10407 od 22. novembra 2013. godine o davanju prethodne saglasnosti sticaocu Hypo SEE Holding AG za sticanje direktnog vlasništva, koje mu omogućava 99.999% glasačkih prava u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd, dana 27. marta 2014. godine u Centralnom registru depoa i kliringa hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG. Vlasnik Hypo Group Alpe Adria AG Klagenfurt (100%) je postao "Al Lake" Luksemburg S.A.R.L. registrovan u Privrednom registru u Luksemburgu pod registarskim brojem B191802, na adresi 47 Grand Rue, L-1661 Luksemburg.

"Al Lake" Luksemburg S.A.R.L je u momentu sticanja u vlasništvu društva "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg. Vlasništvo nad "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg imali su fondovi kojima upravlja društvo Advent International Corporation sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama-Boston i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH), sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Dana 08. jula 2016. godine Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 55080/2016 izvršena je promena poslovnog imena Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Beograd u Addiko Bank a.d., Beograd (Banka).

Od dana 12. jula 2019. godine Addiko Bank AG se kotira na Bečkoj berzi (Vienna Stock Exchange). U aprilu 2024. godine akcije Addiko Bank AG uključene su u promet preko trejding platforme Xetra u Nemačkoj. Ovaj potez povećao je vidljivost kompanije Addiko na tržištima kapitala, otvorio pristup široj bazi investitora na globalnom nivou i naglasio posvećenost Grupacije podsicanju transparentnosti, angažmana investitora i povećanja likvidnosti kroz trgovanje.

Vlasnička struktura se objavljuje na linku <https://www.addiko.com/shareholder-structure/>. Addiko Bank AG objavljuje svoje konsolidovane izveštaje na internet stranici www.addiko.com.

Tokom 2024. godine Banka je svoje poslovanje obavljala u centrali Banke i 34 ekspoziture Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

Banka obavlja sledeće poslove:

1. Depozitni poslovi,
2. Kreditni poslovi,
3. Pružanje platnih usluga,
4. Izdavanje platnih kartica,
5. Poslovanje sa HOV u skladu sa zakonskim propisima,
6. Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski poslovi),
7. Kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring i forfeiting),
8. Poslove zastupanja u osiguranju uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije,
9. Tehničko i finansijsko praćenje i kontrola izgradnje i rekonstrukcije građevinskih objekata vezano za projektno finansiranje,
10. Procena vrednosti nekretnina od strane ovlašćenih procenjivača za potrebe Banke, kao i njenih klijenata, vezano za njihovo kreditiranje od strane Banke,
11. Pružanje usluga drugim članicama Grupe i drugim pravnim licima iz oblasti koje su u vezi sa poslovanjem Banke.

Organizacioni delovi Banke nemaju svojstvo pravnog lica, nemaju samostalni račun već posluju preko računa Banke, imaju pravo da zaključuju ugovore u okviru svog predmeta poslovanja i u okviru ovlašćenja koja su im data aktima Banke.

Sedište Banke je na adresi Milutina Milankovića 7v, Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 613 zaposlenih (31. decembra 2023. godine: 581 zaposlenih).

Šifra delatnosti banke je 6419 – ostalo monetarno posredovanje.

Matični broj Banke je 07726716.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100228215.

Odbori i uprava Banke

Upravni odbor

Ganeshkumar Krishnamoorthi, predsednik Upravnog odbora
Sanela Pašić, zamenik predsednika Upravnog odbora
Marija Desivojević Cvetković, član Upravnog odbora
Slađan Stanić, član Upravnog odbora
Velimir Lukić, član Upravnog odbora

Izvršni odbor

Srđan Kontić, predsednik Izvršnog odbora imenovan 01.10.2024.
Vojislav Lazarević, predsednik Izvršnog odbora do 30.09.2024.
Vladimir Stanisavljević zamenik predsednika Izvršnog odbora
Miloš Nedeljković, član Izvršnog odbora

Odbor za reviziju

Ganeshkumar Krishnamoorthi – predsednik Odbora za reviziju
Jozefina Trnavska – član Odbora za reviziju do 20.02.2024. kada je razrešena
Sanela Pašić – član Odbora za reviziju do 10.09.2024. kada je razrešena
Slađan Stanić – član Odbora za reviziju od 30.07.2024. od 10.09.2024. kada je imenovan za zamenika predsednika Odbora za reviziju
Velimir Lukić – član Odbora za reviziju

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji (u daljem tekstu: finansijski izveštaji) Banke za 2024. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI).

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013, 30/2018, 73/2019 i 44/2021). Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnog međunarodnog tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018, 103/2018 i 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- Finansijskih sredstava vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat - dužničke hartije od vrednosti,
- Finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha - dužničke hartije od vrednosti i derivativni finansijski instrumenti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade inicijalno plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije lizinga.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Stage 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Stage 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su uočljivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Stage 3 – parametri nivoa 3 su neuočljivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu

U 2024. godini Banka je primenila sledeće nove standarde kao i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu za izveštajne periode na dan ili nakon 1. januara 2024. godine:

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - izmene i dopune MRS-a 1 pojašnjavaju zahteve za klasifikaciju obveza kao tekućih ili dugoročnih, na bazi prava koja postoje na kraju izveštajnog perioda. Dodatak se primenjuje na godišnje izveštajne periode koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine. Ovi dodaci ne rezultiraju nikakvim promenama u načinu izveštavanja budući da su imovina i obveze Banke prikazani prema padajućem redosledu likvidnosti.
- Izmene MSFI 16 "Lizing" - lizing obaveza u transakciji prodaje i ponovne kupovine (sell and lease back) koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2024. godine. Ove izmene zahtevaju od zakupca da odredi plaćanja zakupa ili revidirana plaćanja zakupa tako da ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na pravo korištenja koje je zadržao zakupodavac, nakon datuma početka. Izmene i dopune ne utiču na dobit ili gubitak priznat od strane zakupca u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Primenjuje se na periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine. Ove izmene i dopune ne dovode do značajnih promena u izveštajima Banke budući da Banka ne obavlja i ne planira da obavlja sell and lease back transakcije.
- Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti“ - obelodanjanje finansijskih aranžmana sa dobavljačima koje se primenjuju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine. U dopunama se navodi da aranžmani koji su isključivo kreditna poboljšanja za kupca ili instrumenti koje kupac koristi za podmirenje iznosa dugovanja direktno sa dobavljačem nisu ugovori o finansiranju sa dobavljačima. Kupci će u Napomenama morati da objave informacije koje korisnicima finansijskih izveštaja omogućavaju da procene kako finansijski aranžmani sa dobavljačima utiču na obaveze i novčane tokove kupca te razumeju efekte finansijskih aranžmana sa dobavljačima na izloženost riziku likvidnosti kupca i kako bi nedostupnost aranžmana mogla uticati na kupca. Dodati su novi zahtevi za objavljivanje podataka. Ove izmene i dopune ne rezultiraju značajnijim promenama u izveštavanju Banke, jer Banka nije ulazila i ne planira da ulazi u ugovore finansiranja kao kupac usluga.

2.3 Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja koja još uvek nisu stupila na snagu:

- Izmene MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva“ - nedostatak zamenljivosti. Izmene i dopune MRS 21 uvode zahteve za procenu kada je valuta zamenjiva u drugu valutu, a kada nije. Izmene zahtevaju da Banka proceni trenutni kurs kada zaključi da valuta nije zamenjiva u drugu valutu. Dodati su novi zahtevi za objavljivanje podataka. Dodatak se primenjuje na periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine. Ove izmene i dopune neće uticati na izveštavanje Banke budući da ona ne posluje s nezamenjivim valutama.
- Izmene MRS 9 „Klasifikacija i odmeravanje finansijskih instrumenata“ - izmene MSFI 9 pojašnjavaju klasifikaciju finansijske imovine sa karakteristikom uslovljenosti i uvode dodatni SPPI test za finansijsku imovinu sa karakteristikom uslovljenosti koja nije direktno povezana s promenom osnovnih rizika ili troškova kreditiranja – npr. kada se novčani tokovi menjaju u zavisnosti od toga da li klijent ispunjava ESG cilj naveden u ugovoru o kreditiranju. Prema izmenama, određena finansijska imovina, uključujući onu sa osobinama povezanim s ESG-om, sada bi mogla zadovoljiti SPPI kriterijume, pod uslovom da se njihovi novčani tokovi značajno ne razlikuju od identične finansijske imovine bez takve karakteristike. MSFI 9 takođe daje dodatne smernice za pojašnjenje karakteristika ugovorno povezanih instrumenata kao i definiciju osnovnog skupa koji se koristi za procenu da transakcija sadrži ugovorno povezane instrumente. Ne očekuje se da će ove izmene dovesti do bilo kakvih promena u izveštavanju Banke, budući da Addiko Banka ne pruža finansiranje uslovljeno ESG karakteristikama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3 Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni (nastavak)

- Izmene i dopune MSFI 7: opšte je pravilo da se obaveze prema dobavljačima prestaju priznavati na datum izvršenja. Ove izmene i dopune navode moguće izuzetke za prestanak priznavanja finansijskih obaveza. Moguće je prestati priznavati obavezu koja se plaća pre datuma poravnjanja, kada se koristi sistem elektronskog plaćanja koji ispunjava sve sledeće kriterijume:
 - nema faktičke mogućnosti za povlačenje, zaustavljanje ili otkazivanje instrukcije za plaćanje;
 - nema faktičke mogućnosti pristupa gotovini koja će se koristiti za izvršenje plaćanja i
 - rizik izvršenja transakcije povezan sa sistemom elektronskog plaćanja je beznačajan.

Addiko Banka ne planira da koristi izuzetak koji je odobren ovim izmenama i iz tog razloga se ne očekuje da će ove promene rezultirati bilo kakvim promenama u izveštavanju Banke.

- Izmene MSFI 7 predviđaju nova obavezna obelodanjanja za sva ulaganja u vlasničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat i ugovornih odredbi koje bi mogle promeniti iznos ugovorenog novčanog toka na osnovu nepredviđenih događaja koji nisu direktno povezani s osnovnim rizikom kreditiranja. Ove izmene se primenjuju na periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. Ranija primena je dopuštena. Ne očekuje se da će ove izmene uzrokovati značajne promene u izveštavanju Banke, zbog ograničenog obima ulaganja u vlasničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u postojećem portfoliju. Nadalje, u okviru finansijske imovine Banke nisu utvrđeni nikakvi ugovorni uslovi koji bi mogli promeniti vreme ili iznos ugovorenih novčanih tokova na osnovu nastupanja ili nenastupanja potencijalnog događaja koji nije povezan s osnovnim rizicima i troškovima kreditiranja.
- Godišnja poboljšanja računovodstvenih standarda MSFI, tom 11, bave se sa nekoliko mogućih nekonzistentnosti u formulacijama i referencama između različitih računovodstvenih standarda MSFI. Osim manjih izmena, MSFI 9 je izmenjen kako bi se od banaka zahtevalo da početno odmeravaju potraživanja od kupaca bez značajne komponente finansiranja u iznosu određenom primenom MSFI 15 i kako bi se razjasnilo da kada se obaveze za zakup prestanu priznavati prema MSFI 9, razlika između knjigovodstvene vrednosti i plaćene naknade se priznaje u bilansu uspeha.
- MSFI 18 Prikaz i objavljivanje u finansijskim izveštajima (izdat 9. aprila 2024. godine) imaće uticaja na prikazivanje i objavljivanje u finansijskim izveštajima Addiko banke. MSFI 18 zamenjuje MRS 1, prenosi mnoge zahteve iz MRS-a 1 nepromenjene i dopunjuje ih novim zahtevima. Osim toga, neki paragrafi MRS-a 1 premešteni su u MRS 8 i MSFI 7. MSFI 18 uvodi nove zahteve:
 - prikaz određenih kategorija i definisanih međuzbirova u bilansu uspeha: svi prihodi i rashodi moraju biti klasifikovani u pet kategorija (operativni, ulaganja, finansiranja, obustavljenog poslovanja i porez na dobit) u bilansu uspeha;
 - objavljivanje pokazatelja performansi koje je definisalo rukovodstvo u jednoj napomeni u finansijskim izveštajima;
 - poboljšanje agregacije i dezagregacije (grupisanje informacija u finansijskim izveštajima).

Banka je dužna da primeni MSFI 18 i sve konsektivne izmene i dopune za izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine, uz dopuštenu raniju primenu. Potrebna je retrospektivna primena. Izmene i dopune MRS 7 i MRS 33, kao i revidirani MRS 8 i MSFI 7, stupaju na snagu kada Banka primeni MSFI 18. MSFI 18 zahteva retroaktivnu primenu sa posebnim prelaznim odredbama. Addiko Banka je još uvek u procesu procene uticaja primene MSFI 18, posebno na bilans uspeha, izveštaj o novčanim tokovima, obelodanjanje drugih pokazatelja i grupisanje finansijskih informacija. Neto dobit Addiko banke neće se menjati zbog usvajanja MSFI 18.

- MSFI 19 dopušta kvalifikovanom entitetu pojednostavljeno izveštavanje ukoliko se u finansijskom izveštavanju primenjuju MSFI standardi. Entitet ispunjava uslove za pojednostavljeno izveštavanje ako nema javnu odgovornost, a njegova krajnja ili posredna matična grupacija izrađuje javno dostupan konsolidovani finansijski izveštaj koji je u skladu s računovodstvenim standardima MSFI. MSFI 19 se primenjuje na izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine, uz dopuštenu raniju primenu. MSFI 19 neće se primenjivati na Addiko Banku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3 Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni (nastavak)

- Dopune MSFI 9 i MSFI 7 razjašnjavaju kako izveštavati o kupovini obnovljive energije (PPA: ugovori koji se odnose na „zelenu“ električnu energiju u kojima je kompanija „izložena varijabilnosti u osnovnoj količini električne energije jer izvor proizvodnje električne energije zavisi o nekontrolisanim prirodnim uslovima“, npr. meteorološkim). Izmene dopuštaju Banci da primeni izuzeće za vlastitu upotrebu na ugovore o javnoj nabavci ako je Banka bila i očekuje da će biti neto kupac električne energije u toku ugovornog perioda. Ako se izuzeće za vlastitu upotrebu ne primjenjuje, PPA se obračunavaju kao derivati koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.
Zahtevi hedžing računovodstva u MSFI 9 koji bi dozvoljavali Banci da koristi ugovor za obnovljivu električnu energiju sa specifičnim karakteristikama kao instrument zaštite:
 - potrebno je odrediti varijabilni obim predviđenih transakcija električnom energijom kao stavku hedžinga ako su ispunjeni specifični kriterijumi i
 - potrebno je primeniti iste pretpostavke o obimu transakcija za odmeravanje hedžovane pozicije kao i za instrument hedžinga.

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2023. godinu koji su bili predmet revizije. Radi adekvatnije prezentacije, sprovedene su određene reklasifikacije uporednih podataka.

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2023. godinu.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Banka vrši procenu poslovnog modela na osnovu kojih se klasifikuju finansijska sredstva kao i procenu da li ugovoreni novčani tokovi po osnovu finansijskih sredstava sadrže samo plaćanja kamate i glavnice. Elementi određivanja poslovnog modela i katarakteristika ugovorenih novčanih tokova obelodanjeni su u napomeni 3.6.1.1.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i za finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat kao i za očekivane kreditne gubitke po osnovu datih garancija. Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao inpute u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka obelodanjene su u napomeni 4.1.1.

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na očekivanom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili ranije, ukoliko postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Korisni vek trajanja i stope amortizacije po grupama nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme obelodanjeni su u napomeni 3.7.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.5. Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo iskazano, knjigovodstvena vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje naznaka obezvređenja kao i procena nadoknativnog iznosa zahteva od rukovodstva značajno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz svakodnevnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda sporova i prema tome iznose očekivanih i potencijalnih gubitaka.

Procena ishoda sudskih sporova i iznosa gubitaka zahteva značajna prosuđivanja. Imajući u vidu značajne neizvesnosti kao i sudsku praksu, stvarni ishodi mogu značajno odstupati od procenjenih.

Pretpostavke i procene korišćene prilikom obračuna rezervisanja obelodanjene su u napomeni 26.

2.5. Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Beneficije zaposlenih - otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima prilikom odlaska u penziju utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Imajući u vidu dugoročnu prirodu ovih naknada, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Pretpostavke i procene korišćene prilikom obračuna rezervisanja obelodanjene su u napomeni 26.

Lizing

Kao diskontna stopa za vrednovanje sadašnje vrednosti lizing plaćanja koristi se inkrementalna stopa zaduživanja. Za potrebe određivanja ove stope, Banka koristi informacije o kamatnim stopama izvora finansiranja, koje usklađuje kako bi stope reflektovale ugovorene uslove lizinga prema tipu sredstava uzetih u lizing.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Priznavanje prihoda i rashoda

Banka priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Banka imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Banke kao što je u daljem tekstu opisano.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Banka ostvaruje prihode i rashode od kamata iz poslovanja sa Narodnom bankom Srbije, domaćim i stranim bankama i pravnim i fizičkim licima.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivnu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova) i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva/obaveze.

Za celokupnu finansijsku imovinu koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, finansijsku imovinu koja se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i vrednuje se po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi od kamata i troškovi kamata se evidentiraju na osnovu efektivne kamatne stope.

Amortizovani trošak je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijska obaveza meri po početnom priznavanju, umanjeno za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijsku imovinu, iznos se usklađuje za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrednost finansijske imovine je amortizovana vrednost finansijske imovine pre prilagođavanja za bilo koji gubitak. Za kupljenu ili inicijalno obezvređenu finansijsku imovinu, efektivna kamatna stopa je prilagođena kreditnom riziku tako što se smanjuju procenjeni budući novčani tokovi, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizovani trošak dužničkog instrumenta prilikom početnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope je stopa obračuna koja se koristi za tačno smanjivanje procenjenih budućih priliva i odliva gotovine tokom očekivanog veka trajanja finansijske imovine, ili kraćeg perioda ako je primenljivo, na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine, osim kupljene ili inicijalno obezvređene finansijske imovine ili amortizovanog troška finansijske obaveze. Obračun uključuje transakcione troškove i plaćene naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope (osim finansijske imovine koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha), premija i rabata. Očekivani kreditni gubici se zanemaruju.

Za finansijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno obezvređena, prihodi od kamata se priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortiziranu vrednost sredstva (neto knjigovodstvena vrednost). Ako se, u narednim izveštajnim periodima, kreditni rizik za obezvređenu finansijsku imovinu poboljša tako da finansijska imovina nije više kreditno obezvređena, prihod od kamata se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine (osim za kupljenu ili inicijalno obezvređenu finansijsku imovinu, pri čemu se obračun prihoda od kamata ne vraća na bruto osnovu, čak i ako se kreditni rizik imovine poboljša).

Prihodi od kamata na imovinu koja se drže radi trgovanja, kao i kamatne komponente derivata iskazuju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata". Promene u fer vrednosti koje proizlaze iz imovine i obaveza za trgovanje iskazuju se u okviru pozicije "Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata".

U skladu sa MSFI 16, troškovi kamata obračunavaju na osnovu metode efektivne kamatne stope i umanjuju tokom perioda trajanja lizinga. Troškovi kamata se iskazuju u okviru pozicije "Rashodi od kamata".

Banka ostvaruje prihode/rashode i od naknada po osnovu održavanja odobrenih (primljenih) kredita.

Prihodi po osnovu ovih naknada se razgraničavaju primenom efektivne kamatne stope u toku perioda trajanja kredita i priznaju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija (osim onih koji su sastavni deo efektivne kamatne stope koja se odnosi na finansijsku imovinu ili finansijsku obavezu) uključeni su u efektivnu kamatnu stopu, te se obračunavaju u skladu sa MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcem“ i iskazuju se u okviru pozicije “Neto prihod od naknada i provizija”.

Naknade za pružanje usluga u određenom vremenskom periodu se obračunavaju u tom periodu. Ove naknade uključuju naknade za pozajmice koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta, naknade za garancije, provizije od upravljanja imovinom, custody i druge naknade za upravljanje i konsultacije, kao i naknade od posredovanja u osiguranju i iz deviznih transakcija. Nasuprot tome, prihod od naknada ostvaren od pružanja transakcijskih usluga trećim stranama, kao što je organizovanje sticanja akcija ili drugih hartija od vrednosti ili kupovina/prodaja preduzeća, priznaje se po završetku predmetne transakcije.

3.4. Prihodi po osnovu dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

Dividende se priznaju u bilansu uspeha samo u sledećim slučajevima:

- ako je utvrđeno pravo subjekta na isplatu dividende,
- ako je verovatno da će subjekt ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom i
- ako se iznos dividende može pouzdano izmeriti.

3.5. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je obelodanjeno u napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo vrednovane.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan (napomena 34).

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika (napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od efekata valutne klauzule (napomena 8).

3.6. Finansijski instrumenti

3.6.1.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Na osnovu poslovnog modela entiteta i karakteristika novčanih tokova, MSFI 9 definiše tri osnovne kategorije za klasifikaciju finansijskih sredstava na dan inicijalnog priznavanja:

Na dan inicijalnog priznavanja, finansijsko sredstvo se klasifikuje u skladu sa jednim od sledećih načina vrednovanja:

- 1) po amortizovanoj vrednosti,
- 2) po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) ili
- 3) po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ukoliko nije naznačeno kao FVTPL i ispunjava sledeće kriterijume:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i
- ugovorni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

Dužnički instrument se vrednuje kao FVOCI samo ukoliko ispunjava oba sledeća kriterijuma i nije naznačen kao FVTPL:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaja i
- ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

Dužnički instrumenti koji se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje sastoje se od obveznica Republike Srbije.

Na dan inicijalnog priznavanja instrumenta kapitala koji se ne drži u portfoliju radi trgovanja, Banka može neopozivo da izabere prezentovanje naknadnih promena u fer vrednosti kroz ostali rezultat (*OCI*), na nivou konkretnog instrumenta kapitala.

Finansijski instrumenti se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati tim sredstvima (MSFI 9.5.1.). Krediti i pozajmice priznaju se kada se sredstva prenesu korisniku. Fer vrednost finansijskog instrumenta pri inicijalnom priznavanju je obično cena transakcije, to jest fer vrednost date ili dobijene nadoknade (MSFI 9.B5.1.2A i MSFI 13). Međutim, ukoliko je deo dobijene ili date nadoknade različit od onoga priznatog kao finansijski instrument, Banka će računovodstveno odmeravati taj instrument po fer vrednosti. Na primer, fer vrednost dugoročnog zajma ili potraživanja koje ne nosi kamatu može da se odmeri po sadašnjoj vrednosti svih budućih dobitaka u gotovini diskontovanih korišćenjem preovladavajućih tržišnih kamatnih stopa za slične instrumente sa sličnom kreditnom sposobnošću. Svaki dodatni pozajmljeni iznos je rashod ili smanjenje prihoda osim ukoliko se ne kvalifikuje za priznavanje kao neka druga vrsta sredstva.

Za ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, Banka može pri početnom priznavanju neopozivo odabrati da klasifikuje instrumente po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat (*eng. FVOCI*), pri čemu se sve naknadne promene u fer vrednosti priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata (*eng. OCI*). Ova klasifikacija se može primeniti na svako pojedinačno ulaganje. Banka u svom portfoliju u toku 2023. godine nije imala ovakve instrumente.

Prilikom klasifikacije i merenja finansijskih instrumenata potrebno je da se utvrdi da li se kupovina i prodaja obračunava na datum trgovanja ili na datum relaizovanja. Banka u bilansu evidentira transakcije na datum realizacije finansijskih sredstava.

Promene fer vrednosti obaveza koje proizilaze iz promena sopstvenog kreditnog rizika obaveze priznaju se kroz ostali ukupni rezultat, dok se preostali iznos promene fer vrednosti prikazuje kroz bilans uspeha.

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela

Sva finansijska sredstva trebaju biti raspoređena u jedan od poslovnih modela opisanih ispod. Takođe, pri inicijalnom priznavanju, za svako sredstvo treba da se utvrdi da li su ugovoreni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamate (*eng. SPPI test*). Nakon toga finansijsko sredstvo treba da se svrsta u jednu od kategorija poslovnih modela:

- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova,
- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje,
- Ostali poslovni modeli – finansijska aktiva koja se drži sa namerom trgovine ili koja ne ispunjava kriterijume kategorija iznad.

U retkom slučaju da entitet promeni svoj model upravljanja određenim finansijskim sredstvima, reklasifikacija svih sredstava na koje utiče promena bi bila potrebna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

Karakteristike ugovorenih novčanih tokova

Za potrebe procene da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate, glavnica se definiše kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Kamata se definiše kao naknada za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik povezan sa neotplaćenim iznosom glavnice tokom određenog perioda, kao i za druge osnovne kreditne rizike i troškove kreditnog posla (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi) i profitnu maržu.

Prilikom procene da li su ugovoreni gotovinski tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (*eng. „SPPI”*), Banka je razmatrala ugovorene uslove instrumenta i analizirala postojeći portfolio na osnovu kontrolne liste za kriterijume isključivog plaćanja glavnice i kamata. To podrazumeva procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu koja može promeniti vremenski period ili iznos ugovorenih novčanih tokova tako da ne ispunjava ovaj uslov imajući u vidu sledeće: potencijalne događaje koji bi promenili iznos ili vremenski okvir novčanih tokova, karakteristike zaduženosti, uslove prevremene otplate ili produžetka perioda otplate, uslove koji ograničavaju potraživanja Banke za novčanim tokovima navedenih sredstava i karakteristika koje menjaju naknadu za vremensku vrednost novca.

Posebna pažnja pri analizi se odnosila na jednostrane promene marži i kamatnih stopa, klauzule o plaćanju unapred, ostala potencijalna plaćanja, projektno finansiranje i *benchmark* testove. Usklađenost sa SPPI testom se ocenjuje na sledeći način:

- Procenom jednostranih promena marži i kamatnih stopa, Banka je zaključila da prenos troškova vezanih za osnovni ugovor o pozajmici, klauzule napravljene da bi se održala stabilna profitna margina, i promene kamatne stope odražavaju pogoršavanje kreditnog rejtinga, ali nisu štetni sa stanovišta SPPI testa.
- Klauzule o plaćanju unapred, nisu štetni ukoliko iznos plaćen unapred odražava neplaćenu glavnice, kamatu i naknadu povezanom sa prevremenim vraćanjem kredita. Takva naknada mora biti manja od gubitka nastalog od kamatne margine i gubitka nastalog od kamate.
- Ostala potencijalna plaćanja su tipično klauzule o ostalim poslovnim transakcijama. Naknada za neispunjenje predstavlja povećani trošak za praćanje rizika ili nadoknadu za izgubljeni profit koji je povezan sa uzročnim događajem.
- Projektno finansiranje je procenjeno u skladu sa činjenicom da li postoji povezanost sa učinkovitošću predmetnog poslovnog projekta. Ukoliko nema takve povezanosti i zajmoprimac ima dovoljno kapitala za projekat da apsorbira gubitke pre nego što isti počnu da utiču na sposobnost plaćanja kredita, mogu proći SPPI test.
- Krediti sa varijabilnom kamatnom stopom mogu sadržati karakteristike kamatne neusklađenosti. Da bi se procenilo da li je element vremenske vrednosti novca značajno modifikovan, kvantitativni benchmark test treba da se uradi.

Kada se radi *benchmark* test, pri inicijalnom priznavanju, ugovorni nediskontovani tokovi gotovine finansijskog instrumenta su upoređeni sa tokom gotovine po *benchmarku* koji bi nastali da vremenska vrednost novca nije modifikovana. Efekat modifikovane vremenske vrednosti novca je razmatran u svakom izveštajnom periodu i kumulativno tokom životnog veka finansijskog instrumenta. *Benchmark* test je baziran u rasponu razumnih scenarija. Prihvatljivi uporedni finansijski instrument je onaj sa jednakim kreditnim kvalitetom i sa istim ugovornim uslovima osim za modifikacije.

Ukoliko Banka zaključi da bi ugovorni (nediskontovani) tokovi gotovine mogli biti značajno drugačiji (prag od 10%) od (nediskontovanih) tokova gotovine po *benchmark* testu, finansijsko sredstvo ne ispunjava kriterijume definisane po MSFI 9, član 4.1.2 (b) i 4.1.2A(b) i shodno tome ne može biti odmeravan po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Imovina koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha predstavlja finansijsko sredstvo koje se ne vrednuje po amortizovanom trošku ili dužnički instrument koji nisu klasifikovani kao FVOCI, odnosno tu spadaju:

- ostali poslovni modeli,
- finansijska sredstva za koja ugovoreni uslovi ne zadovoljavaju uslove koji dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume,
- finansijska sredstva koja se pri početnom priznavanju mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- vlasnički instrumenti,
- derivati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

Finansijska imovina koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje sledeće podgrupe:

- finansijska imovina koja se drži radi trgovanja,
- finansijska imovina koja se pri početnom priznavanju vrednuje kroz bilans uspeha,
- finansijska imovina koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja čine sledeće stavke:

- stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku,
- pri početnom priznavanju, deo je portfelj utvrđenih finansijskih instrumenata kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz o nedavnoj stvarnoj kratkoročno ostvarenoj dobiti,
- reč je o derivatnom instrumentu (osim derivatnog instrumenta koji je ugovor o finansijskom jemstvu ili određeni/stvarni instrument zaštite od rizika)

Pri početnom priznavanju može se neopozivo odlučiti da se finansijska imovina meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha (fer vrednost opcija) ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju (tzv. „računovodstvena neusklađenost“) koja bi u protivnome nastala zbog merenja imovine ili priznavanja dobiti i gubitaka povezanih s tom imovinom na različitim osnovama.

Finansijsku imovinu koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha čini finansijska imovina koja ne ispunjava uslov da pripadajući novčani tokovi čine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini merenoj po fer vrednosti se priznaje u bilansu uspeha, osim u sledećim slučajevima:

- ako je reč o ulaganju u vlasnički instrument i ako je odabrana opcija prezentovanja dobiti i gubitaka od tog ulaganja u ostalom rezultatu,
- ako je finansijska imovina merena po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

U slučaju promene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom sprovodi se reklasifikacija finansijske imovine u drugu kategoriju. Reklasifikacija se provodi prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana sledećeg obračunskog perioda, bez korekcije prethodno priznatog dobitka/gubitka ili kamate.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kotiranih na aktivnim tržištima zasniva se na tekućim cenama ponude (finansijska sredstva) ili tražnje (finansijske obaveze). Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu poslednjih raspoloživih transakcija između nezavisnih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike procene koje koriste učesnici na tržištu. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum vrednovanja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili posle datuma vrednovanja. Na datum bilansa stanja, rukovodstvo Banke je revidiralo modele kako bi se postaralo da na odgovarajući način oslikavaju tekuće tržišne uslove, uključujući relativnu likvidnost tržišta i kamatne marže.

3.6.1.3 Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora

Finansijsko sredstvo prestaje se priznavati kada su:

Ugovorna prava na primanje novčanih tokova od imovine istekla, kada je Banka prenela svoja prava na primanje novčanih tokova od imovine ili preuzela obavezu plaćanja primljenog novčanog toka u celosti bez značajnog kašnjenja trećoj strani u okviru "pass-through" ugovora; i/ili

- (i) je prenela gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom,
- (ii) nije prenela niti zadržala gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, ali je prenela kontrolu nad imovinom.

Ugovorna usklađivanja koja proizlaze iz pregovora s dužnicima mogu dovesti do dve vrste izmena početnih ugovornih novčanih tokova.

Ako se ugovorni novčani tokovi finansijske imovine ponovno dogovaraju ili znatno menjaju, to ima za posledicu prestanak priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) te finansijske imovine u skladu s MSFI 9. Priznaje se nova finansijska imovina sa izmenjenim uslovima, a razlika između amortizovanog troška finansijske imovine koja se prestala priznavati i fer vrednosti nove finansijske imovine iskazuje se u bilansu uspeha kao modifikacija dobitka/gubitka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.3 Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora (nastavak)

Ako modifikacija nije značajna, izmena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te finansijske imovine.

Analizom ugovora i izmena koje su sastavni deo modifikacija utvrđeno je da Banka nije imala značajne finansijske efekte iz modifikacija, kako značajnih tako i neznačajnih modifikacija.

Neznačajne modifikacije koje ne vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva modifikuju na način koji ne rezultira prestankom priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu s MSFI 9 Finansijski instrumenti, potrebno je ponovo izračunati bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva na osnovu modifikovanih ugovorenih novčanih tokova primenom originalne efektivne kamatne stope za diskontovanje. Dobitak ili gubitak od modifikacije priznaje se u bilansu uspeha.

Značajne modifikacije koje vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovorni novčani tokovi finansijskog sredstva značajno modifikuju, to rezultira prestankom priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Novo finansijsko sredstvo s izmenjenim uslovima priznaje se a razlika između amortiziranog troška finansijskog sredstva koji se prestao priznavati i fer vrednosti novog finansijskog sredstva iskazuje se u Bilansu uspeha. Ako dužnik nije u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija ne dovodi do statusa neizvršenja, tada će novo sredstvo biti klasifikovano u stage 1. Ako je dužnik u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija dovodi do statusa neizvršenja, tada će se novo sredstvo tretirati kao kupljena ili nastala kreditno obezvređena sredstva (*eng. POCI*). Za POCI finansijska sredstva, očekivani kreditni gubici tokom životnog veka trajanja finansijskog instrumenta su uključeni u kreditno usklađenoj efektivnoj kamatnoj stopi pri početnom priznavanju.

Sledeći glavni kriterijumi su prepoznati kao značajne modifikacije:

Kvantitativni - značajna promena ugovornih novčanih tokova kada se sadašnja vrednost novčanih tokova prema novim uslovima diskontuje koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu i razlikuje se od diskontovane sadašnje vrednosti izvornog finansijskog instrumenta za najmanje 10%.

Kvalitativna, u koje Banka ubraja:

- promena dužnika,
- promena valute
- promena svrhe finansiranja,
- SPPI kritične karakteristike su uklonjene ili uključene u novi ugovor o zajmu.

Nakon toga, iznos promene očekivanih kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog instrumenta od početnog priznavanja POCI finansijskog sredstva se treba priznati kao dobit ili gubitak od promene vrednosti u bilansu uspeha.

3.6.1.4 Umanjenje vrednosti finansijskih instrumenata

Aktivu Banke izloženu kreditnom riziku, u smislu Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilanskih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena kreditnom riziku, kao i vanbilansne pozicije izloženosti: izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Ispravka vrednosti i rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaju za sledeće izloženosti:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti,
- finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Banka iskazuje ispravku vrednosti izloženosti po amortizovanoj vrednosti u bilansu uspeha na teret perioda za koji se utvrđuje očekivani gubitak, kao i u bilansu stanja u korist ispravke vrednosti bilansne izloženosti. Iznosi priznati za očekivane kreditne gubitke povezane sa vanbilansnim obavezama se priznaju kao rashod za period u kojem je utvrđen gubitak, i u korist rezervisanja u bilansu stanja. Način obračuna umanjena finansijske imovine je opisan u MSFI 9 metodologiji obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.4 Umanjenje vrednosti finansijskih instrumenata (nastavak)

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava, koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, se sprovodi primenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način kojim se ispravke vrednosti priznaju u bilansu uspeha, kao i u sklopu ostalog rezultata ne umanjujući iznos samog sredstva u okviru bilansa stanja.

Prilikom primene *ECL* modela koji uzima u obzir i informacije o budućim događajima, Banka priznaje očekivani gubitak za svaki izveštajni datum kako bi reflektovala promene u kreditnom riziku datog finansijskog sredstva. Umanjenje vrednosti kroz model očekivanog gubitka bazira se na istorijskim, sadašnjim i prognozama o budućim događajima, samim tim uzima u obzir različita scenarija o događajima koji mogu da prouzrokuju kreditni gubitak u budućnosti.

Prema MSFI 9, očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta, se računaju kao očekivana sadašnja vrednost gubitaka koji nastaju ako dužnici ne ispune svoje obaveze u određeno vreme tokom čitavog veka trajanja finansijskog instrumenta uz istovremeno razmatranje verovatnoće neispunjavanja obaveza kao i kreditnih gubitaka (gubitak zbog neispunjavanja obaveza).

3.6.1.5 Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje banka očekuje da će primiti, Banka koristi pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (eng. Lifetime ECL) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognoziranje informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija:

- osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

U toku 2024. godine Banka je ažurirala Metodologiju za obračun rezervisanja u skladu sa MSFI 9. Produžena je vremenska serija i razvijeni su novi makroekonomski modeli. Makroekonomski modeli su kreirani tako da promenljive koje ulaze u modele zadovoljavaju uslov stacionarnosti. Dodatno, sprovedena je analiza reziduala, uključujući heteroskedastičnost, autokorelisanost i normalnost. U slučajevima kada nulte hipoteze nisu zadovoljene za testove heteroskedastičnosti i autokorelisanosti, korišćen je HAC metod za standardne greške. Implementiran je „Lifetime PD“ (verovatnoća neizmirenja obaveza tokom životnog veka finansijskog instrumenta), kao i rekalkulisanje rejtinga i inicijalnog PD-ja za modele koji su razvijeni ili rekalkulirani tokom 2023. godine. Takođe su ažurirani i razvijeni parametri rizika za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke. *PD* (eng. *Probability of Default*) je ažuriran, *LGD* (eng. *Loss Given Default*) je ažuriran za fizička lica i Standard segment tako što je produžena vremenska serija i obračunati su novi parametri, dok za CO segment ažuriranje nije sprovedeno u ovoj godini.

3.6.1.6 Derivati

Ova kategorija uključuje dve podkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja. Finansijska sredstva kojima se trguje obuhvataju finansijske derivate.

Svi realizovani ili nerealizovani dobitci i gubici po osnovu promena tržišne vrednosti ovih finansijskih sredstava, odnosno svođenja na fer vrednost, priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.6 Derivati (nastavak)

Banka poseduje derivativne finansijske instrumente koji ne ispunjavaju uslov za računovodstvo zaštite. Na kraju godine Banka je imala potraživanja i obaveze po kratkoročnim valutnim svopovima (*FX-swap*).

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznos nominalne glavnice (notional amount) na koji se ugovara odnosni derivat evidentira se vanbilansno, a bilansno se u aktivni ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna fer vrednost derivata. Inicijalno priznavanje fer vrednosti vrši se samo ukoliko postoji tržišna cena istog ili sličnog derivata na organizovanom tržištu, a koja se razlikuje od cene po kojoj je Banka ugovorila derivat.

Informacije o fer vrednostima se pribavljaju na tržištu i uključuju informacije o skorašnjim transakcijama na tržištu ili se utvrđuju metodom diskontovanih novčanih tokova.

Najbolji izvor procene fer vrednosti derivata prilikom inicijalnog priznavanja je transakciona cena (tj. fer vrednost date ili primljene naknade).

3.6.2 Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6.3 Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije. Gotovina i sredstva kod centralne banke vode se po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja. Sredstva se drže radi izmirivanja kratkoročnih gotovinskih obaveza, a ne radi investiranja ili u druge svrhe.

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke je prikazana u napomeni 16.

3.6.4 Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, navedene finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

U okviru navedene pozicije obaveze po primljenim kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove i naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

a) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Nematerijalna imovina iskazana je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti.

Zasebno stečene robne marke i licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Robne marke i licence

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi robnih marki i licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Nematerijalna imovina se otpisuje redovno u toku godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije u skladu sa procenjenim korisnim vekom upotrebe koji iznosi 7 godina za core informacioni sistem banke i 5 godina za ostale softvere. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Nematerijalna imovina uključuje i ulaganja u softvere koja se ne amortizuju budući da nisu još uvek u upotrebi.

Vrste troškova koji se mogu kapitalizovati u skladu sa MRS 38:

- troškovi primanja zaposlenih nastalih direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje,
- profesionalne naknade nastale direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje i
- troškovi testiranja pravilnog funkcionisanja imovine.

Navedeni troškovi predstavljaju primer uobičajenih troškova koji se mogu kapitalizovati, a u opseg troškova koji se kapitalizuju mogu se uključiti troškovi koji zadovoljavaju sledeće uslove:

- mogu su direktno pripisati toj imovini
- nastaju vezano uz pripremu imovine za nameravanu upotrebu.

Kapitalizacija troškova koji se uključuju u nabavnu vrednost softvera prestaje onda kada je imovina dovedena u stanje da se može koristiti na nameravani način. To znači da nakon što softver postigne dovoljan i nameravani nivo funkcionalnosti i spreman je za upotrebu - dalja kapitalizacija troškova prestaje.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Prestanak priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme nastaje prilikom njihove prodaje ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od njihove upotrebe. Svi gubici i dobiti nastali usled prestanka priznavanja sredstva (izračunati kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti sredstva) se priznaju u bilansu uspeha u godini kada je došlo do prestanka priznavanja.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

	% amortizacija u 2024. godini	% amortizacija u 2023. godini
Građevinski objekti	1.87% - 2.24%	1.87% - 2.24%
Kompjuterska oprema	25.00%	25.00%
Nameštaj	11.00%	11.00%
Motorna vozila	15.50%	15.50%
Ostala oprema	10% - 33.33%	10% - 33.33%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

Kod utvrđivanja osnovice za amortizaciju, nabavna odnosno procenjena vrednost se ne umanjuje za iznos preostale (rezidualne) vrednosti zato što se procenjuje da je ona posle korisnog veka trajanja jednog osnovnog sredstva jednaka nuli.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih rashoda. Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (napomena 15).

c) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investiciona nekretnina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Obračun amortizacije investicionih nekretnina počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je stavljena u upotrebu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Investicione nekretnine se amortizuju stopom od 2.5% godišnje linearnom metodom amortizacije. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da se može pouzdano izmeriti. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

d) Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjeње vrednosti jednom godišnje.

Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjeње njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjeња vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Za svrhu procene umanjeња vrednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi. Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjeња vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjeња vrednosti.

Odmeravanje fer vrednosti nefinansijskih sredstava Banke obelodanjeno je u napomeni 21.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Lizing

Banka od 1. januara 2019. godine primenjuje MSFI 16 kojim je evidentirala sredstva i obaveze u skladu sa standardom, koje se odnose na dugoročne zakupe poslovnog prostora i automobila. U skladu sa MSFI 16, u bilansu uspeha, po ovom osnovu, troškovi se dele na troškova kamate i troškove amortizacije, što je obelodanjeno u napomeni 5 i napomeni 13.

Prema MSFI 16, ugovorom o lizingu prenosi se pravo korišćenja određene imovine na primaoca lizinga ako su zadovoljena sledeća dva uslova:

- primalac lizinga će ostvarivati stvarne ekonomske koristi od upotrebe imovine tokom perioda upotrebe (primalac lizinga ima isključivo pravo korišćenja imovine);
- primalac lizinga ima pravo donošenja odluka u svezi s načinom upotrebe imovine tokom perioda lizinga.

Banka je u toku 2024. godine uzimala u zakup poslovni prostor za obavljanje delatnosti, automobile, magacinski prostor i prostor za zakup bankomata.

U skladu sa MSFI 16, Banka je u okviru troškova zakupa prikazala kratkoročni lizing i lizing gde je predmet zakupa male vrednosti, kao i prateće troškove lizinga i troškove poreza koji se odnose na lizing, kako je obelodanjeno u napomeni 14.

Banka daje u zakup delove svog poslovnog prostora i po tom osnovu ostvaruje prihode od zakupnina, kao što je navedeno u napomeni 9.

3.9. Stečena aktiva

Prema politici Banke, vrši se procena da li je stečeno sredstvo pogodno za interno poslovanje Banke ili ga treba prodati. Sredstva za koja se utvrdi da se mogu upotrebiti za poslovanje Banke se klasifikuju u okviru relevantne pozicije aktive po nižoj od vrednosti stečenog sredstva (fer vrednosti sredstva) ili knjigovodstvene vrednosti potraživanja.

3.10. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje:

- Kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- Kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- Kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato.

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke. Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima i obelodanjuju se u napomenama uz finansijske izveštaje (napomena 30).

Potencijalne obaveze se procenjuju u kontinuitetu da bi se utvrdila mogućnost verovatnoće odliva ekonomskih resursa. Ukoliko će verovatan odliv resursa u budućnosti biti zahtevan za stavke prethodno priznate kao potencijalne obaveze, rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima za period u kome je nastala promena verovatnoće nastanka događaja.

Rezervisanja za preuzete potencijalne obaveze se odvojeno obračunavaju za:

- Neiskorišćene a odobrene kredite,
- Izdate plative i činidbene garancije,
- Nepokrivene akreditive,
- Druge oblike jemstva po kojima može doći do plaćanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (nastavak)

Vrednost izloženosti kreditnom riziku (*EAD*) za potencijalne obaveze je jednaka onom delu izloženosti riziku za koji se očekuje da će biti iskorišćen u vreme neispunjenja obaveze.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.11. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova.

(b) Rezervisanja po osnovu ostalih naknada - otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu kao i Pravilnikom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od dve prosečne zarade zaposlenog u momentu isplate s tim da tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Parametri koji su korišćeni pri obračunu su prikazani u napomeni 26.

(c) Rezervisanja za otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u napomeni 26 uz finansijske izveštaje.

d) Učešće u dobiti i bonusu

Banka priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Banka priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i akumuliranog rezultata.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma izveštajnog perioda se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

3.12.1 Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

Ukoliko Banka otkupi sopstvene akcije, plaćena nadoknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima kapitala sve dok se akcije ne ponište ili ne reemituju. Ukoliko se takve akcije kasnije reemituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala. Banka nije vršila otkup sopstvenih akcija.

3.12.2 Ostali oblici osnovnog kapitala

Emisiona premija predstavlja razliku između nominalne i prodajne vrednosti akcija. Nominalna vrednost akcije predstavlja proizvod nominalne cene pojedinačne akcije i ukupnog broja. Rezerve formirane iz dobiti nastaju izdvajanjem dela dobitka nakon oporezivanja i reč je o delu ukupne dobiti Banke koju ona nije isplatila vlasnicima akcija u obliku dividendi i zaposlenima po osnovu učešća u dobitku.

3.13. Porezi i doprinosi

Odloženi porezi

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja gubitka ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit, ili gubitak, ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti. Važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je 15%.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost, ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze, izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih, ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

Tekući porez

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Banka je obavezna da tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)

poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit pravnih lica od 15% (2023. godine: 15%), utvrđuje se poreskim bilansom Banke. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto rezultat perioda.

Ostali porezi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja, uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru Ostalih rashoda (napomena 14).

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Faktori finansijskog rizika

Sistem upravljanja rizicima u Banci ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Banka svoj rizični profil zasniva na nivou adekvatnosti kapitala kojim se obezbeđuje pokriće rizika koje zahteva zakonska regulativa. Osim toga Banka prati i izloženosti drugim rizicima iz poslovanja Banke i njenog okruženja, a koji se ne zahtevaju zakonskim propisima o pokazateljima adekvatnosti kapitala.

Politikama za upravljanje rizicima u Banci je regulisano upravljanje svim relevantnim rizicima (koji su navedeni u daljem tekstu), a kojima je Banka izložena. Banka je svoje politike i procedure upravljanja rizicima zasnovala na zahtevima zakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na politikama, procedurama i drugim relevantnim dokumentima Addiko Grupe.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima Banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima Banke. Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje Banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (*buffer*) za druge rizike iz poslovanja Banke i njenog okruženja kojima je Banka izložena, te sveukupno zadovolji zahteve iz supervizorske godišnje procene minimalne adekvatnosti kapitala.

Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika. U upravljanju rizicima učestvuju:

1. Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom – Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (*ALCO*) i Kreditni odbor Banke;
2. Radna tela Izvršnog odbora Banke – Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom.
3. Organizacioni delovi Banke – Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje kreditnim rizicima, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Upravni odbor Banke utvrđuje strategiju i politike za upravljanje rizicima koje sprovodi Izvršni odbor. Izvršni odbor usvaja procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Strategija za rizike Banke proizilazi iz poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Kao takva, Strategija za rizike, predstavlja sponu između poslovne strategije i pozicioniranja rizika Banke. Ista je alat Menadžmenta za upravljanje rizicima na najvišem nivou i definiše okvir za praćenje, kontrolu, i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti i ukupnu profitabilnost. Na ovaj način se postiže siguran i održiv rast, uz očuvanje nivoa sopstvenih sredstava dovoljnih da podrže poslovanje Banke uz dati nivo rizika, u skladu sa regulatornim zahtevima.

Primena sveukupne Strategije za rizike Banke je obezbeđena na sledeći način:

- Definisane sklonosti ka preuzimanju rizika i merenje opšteg nivoa rizika, kao i pojedinačnih vrsta rizika, u skladu sa Poslovnom strategijom Grupe i Banke;
- Adekvatno identifikovanje i kvantifikovanje svakog pojedinačnog rizika, naročito u smislu internog kapitalnog zahteva i likvidnosnih zahteva, definisanja postojećih/ciljanih limita za poslovnu godinu i odgovarajućih mehanizama za upravljanje i koordinaciju;
- Prevođenje strateških ciljeva u detaljnije smernice i pravila za upravljanje rizicima putem sveobuhvatnog internog regulisanja svake pojedinačne vrste rizika čime se postiže efikasnost u ispunjavanju ciljeva na nivou pojedinačnog klijenta/transakcije;
- Uspostavljanje odgovarajućeg organizacionog okvira za upravljanje rizicima sa jasnim nadležnostima za izvršavanje.

Banka je uspostavila okvir za sklonost ka rizicima i toleranciju prema rizicima kroz Izjavu o sklonosti ka rizicima (*eng. Risk Appetite Statement - RAS*) koji čini deo procesa razvoja i implementacije poslovne i strategije upravljanja rizicima. Ovim okvirom za upravljanje rizicima definiše se nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisan RAS su kalibrisane uzimajući u obzir godišnji budžet, Strategiju za rizike i kapital i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i nadzor rizika.

Takođe, Banka u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. ICAAP*) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije Banke primerene za očuvanje adekvatnog nivoa internog kapitala.

Ključni rizici kojima je Banka izložena proizilaze iz samog poslovanja Banke kao i tržišnih uslova, a Banka se sa njima suočava u vidu:

- kreditnih rizika,
- tržišnih rizika,
- rizika likvidnosti,
- operativnog rizika (koji uključuje pravni rizik) i drugih rizika kao što su
- rizik usklađenosti poslovanja,
- strateški rizik.

U toku 2024. godine nije bilo značajnih promena cilja, načina, procesa i metoda upravljanja navedenim ključnim rizicima Banke. U nastavku se daje prikaz osnovnih rizika koje Banka prati i njima upravlja na kontinuiranoj osnovi.

4.1.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Kreditno poslovanje Banke segmentisano je po vrstama klijenata na segmente privrede - "Corporate" (koji obuhvata četiri podsegmenta - mali, srednji, veliki i standard (mala privredna društva, preduzetnici i poljoprivrednici)), fizičkih lica - "Private Individuals", javni sektor i finansijske institucije.

Kreditni odbor Banke je, u skladu sa odlukom Upravnog odbora Banke, organ odlučivanja i nosilac kreditnih nadležnosti koji odlučuje u okvirima utvrđenim tom odlukom i aktima Banke i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Izvršni odbor Banke po ovlašćenju Upravnog odbora Banke utvrđuje pravila dodele pojedinačnih kreditnih nadležnosti na konkretne nosioce ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke. Izvršni odbor Banke ovlašćuje člana Izvršnog odbora nadležnog za upravljanje rizicima da odlučuje o dodeli konkretnih kreditnih nadležnosti zaposlenima u okvirima ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke, uzimajući u obzir njihova znanja, iskustva i rezultate rada.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom sprovodi se na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Proces upravljanja kreditnim rizikom u principu ima tri ključne komponente:

- usmeravanje i vršenje akcija u cilju merenja, preuzimanja, izbegavanja i disperzije rizika,
- limitiranje rizika i
- kontrola rizika (merenje, praćenje, izveštavanje).

U domenu aktivnosti merenja, usmeravanja i vršenja akcija u cilju preuzimanja, izbegavanja i disprijze kreditnog rizika, Banka sprovodi četiri pristupa:

- Finansijska analiza klijenta, uvid u klijentovu kreditnu istoriju s Bankom i drugim finansijskim institucijama, analiza tekućeg kreditnog zahteva, analiza klijentovog biznis modela, analiza klijentovih poslovnih planova i projekcija i posledično odobrenje (preuzimanje) kreditnog rizika;
- Redovna prezentacija statusa poslovanja klijenta nadležnom nosiocu preuzetih ovlašćenja za definisani kreditni rizik najmanje jednom godišnje tokom perioda trajanja ugovora između Banke i klijenta;
- Redovan nadzor klijentovih aktivnosti, a naročito u oblasti redovnog plaćanja dospelih obaveza, značajnih promena u finansijskom stanju i internom rejtingu klijenta;
- Eventualno restrukturiranje klijentovih obaveza prema Banci i posledično pristupanje koracima prinudne naplate, u slučaju neuspešnog restrukturiranja.

Odeljenje kontrole rizika sprovodi funkciju strateškog upravljanja rizicima u Banci, te vrši identifikaciju, merenja, procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Služba kontrole finansijskih rizika u okviru ovog Odeljenja prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i grupnom nivou definišući izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja. Odeljenje kontrole rizika je dužno da na portfolio nivou prati izloženost kreditnom riziku po osnovu utvrđivanje zbira velikih izloženosti, utvrđivanje i praćenje kvaliteta kreditnog portfolija (struktura po kategorijama rizika, po veličini kredita, po privrednim granama), kao i praćenje razvoja/trenda u odnosu na prethodne periode.

Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora, Upravnog odbora i Odbora za reviziju sačinjavaju se najmanje kvartalno, dok izveštavanje prema Grupi ima dinamiku koja je usklađena sa potrebama Grupe. Na osnovu ovih izveštaja omogućava se efikasno upravljanje kreditnim rizikom te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

U Odeljenju kontrole rizika sprovodi se i proces utvrđivanja iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, odnosno obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (*eng. ECL*) u skladu sa MSFI 9 po metodologiji utvrđenoj od strane Banke.

Sektor za upravljanje kreditnim rizicima pokriva aktivnosti upravljanja rizikom kreditnog portfolia banke i to pre svega kroz aktivnosti procene kreditnog rizika neproblematičnih klijenata, sprečavanja pojave novih problematičnih plasmana, upravljanja postojećim problematičnim plasmanima za sve segmente u banci kao i praćenjem celokupnog portfolia banke i sprovođenjem korektivnih akcija u cilju očuvanja definisanog risk apetita Banke.

Odeljenje za procenu kreditnog rizika i odobrenje plasmana u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima aktivno učestvuje u pripremi kreditnih aplikacija i proceni kreditnog rizika pojedinačnih klijenata koja sadrži stručno mišljenje odnosno „glas“ o konkretnom kreditnom zahtevu, kao i u kontinuiranom praćenju kreditne sposobnosti klijenata u skladu sa zahtevima NBS i Grupe. Takođe Odeljenje se bavi prevencijom, detekcijom, istragom i sanacijom kreditnih prevara. Osnovni cilj je sprečavanje prevarnih radnji u procesu odobravanja kreditnih proizvoda kao i kontinuirano praćenje portfolija u cilju otkrivanja prevarnih radnji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

U okviru Odeljenja za prevenciju i upravljanje problematičnim plasmanima, kao sastavnog dela Sektora obavljaju se sledeće aktivnosti:

- Sprečavanje pojave novih problematičnih plasmana kontinuiranom analizom i praćenjem kretanja promena na portfoliju u nadležnosti sektora. Takođe se obavljaju aktivnosti implementacije i sprovođenja sistema za rano upozorenje na povećanje kreditnog rizika, sprovođenja i unapređenja procesa praćenja kreditnog rizika klijenata.
- Aktivno učestvovanje u procesu restrukturiranja klijenata u cilju njihovog oporavka, procesu prinudne naplate i ostalim merama koje doprinose naplati potencijalno problematičnih i problematičnih potraživanja kao i minimiziranju dodatnih troškova rizika.

Odeljenja za analitiku i upravljanje kreditnim portfoliom u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima prevashodno je odgovorno za upravljanje rizikom kreditnog portfolija banke na osnovu redovnog praćenja kvantitativnih i kvalitativnih indikatora i na osnovu analitičkog razumevanja navedenih trendova predlaže odgovarajuće mere i korektivne akcije u cilju očuvanja definisanog risk apetita banke. Takođe, osnovna uloga Odeljenja je da vrši kontinuirano unapređenje i optimizaciju kreditnog procesa, kreditnih metodologija kao i svih drugih politika i internih akata u nadležnosti sektora koji će doprinosti očuvanju kvaliteta kreditnog portfolija banke. U okviru odeljenja se obavljaju i aktivnosti kontrole sprovođenja interne regulative u oblasti kreditnog poslovanja i kreditnog procesa. Takođe, u okviru odeljenja se obavljaju monitoring aktivnosti pojedinačnih klijenata i delatnosti.

Savetodavno telo za kontrolu rizika prati i analizira izloženosti Banke rizicima za koje predlaže mere za poboljšanje kontrole, ublažavanje pojedinačnih tipova rizika i pravila za primenu tih mera, i to: Kreditnom riziku sa posebnim osvrtom na kvalitet aktive, kreditnog portfolija u celini i po segmentima; Riziku koncentracije (rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica); Riziku koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena (rizik zemlje); Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i adekvatnost kapitala Banke; Regulatorne pokazatelje poslovanja, indikatore Plana oporavka i pokazatelje Okvira sklonosti ka riziku (RAS); Detaljan prikaz ključnih pokazatelja profila i kvaliteta portfolija fizičkih lica; Pregled strukture i statusa sredstava obezbeđenja Banke.

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja

Sistem rangiranja klijenata

Banka radi procenu kreditnog rizika u skladu sa jedinstvenim standardima Addiko Grupe i usklađena je kako sa domaćom zakonskom i podzakonskom regulativom tako i sa internim politikama i procedurama rejtingovanja klijenata. Kriterijumi za klasifikaciju klijenata Banke su u potpunosti usaglašeni sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018, 8/2019, 10/2024 i 52/2024).

Procena obuhvata kvalitativnu i kvantitativnu procenu rizika, dakle sveobuhvatnu finansijsku analizu, ocenu boniteta i rejtinga klijenta.

Kvantitativna analiza se zasniva na proceni kreditne sposobnosti klijenta što podrazumeva analizu bilansne strukture, pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, efikasnosti, profitabilnosti, novčane tokove, limite zaduživanja, te procenu budućeg poslovanja klijenata u narednom periodu (za vreme trajanja plasmana). Kvalitativni pokazatelji se baziraju na oceni razvoja sektora i grane u kojoj klijent posluje, oceni primenjenih računovodstvenih politika, proceni strateških i ekonomskih faktora koji odlikuju klijenta u okviru relevantne industrije.

Rejting klijenta procenjuje se na kraju izvršene finansijske analize, a na osnovu određenih kriterijuma koji se koriste u analizi. Takođe, redovna mesečna rekalkulacija internog rejtinga vrši se na osnovu informacija o:

- danima kašnjenja klijenta,
- eksternih faktora koji mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja klijenata i
- bilo koje eksterne ili interne informacije koja ukazuje na materijalno uvećanje kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Klasifikacija kreditne aktive u kategorije rizika u Banci se vrši na bazi internih rejtinga koji se za potrebe eksternog izveštavanja grupišu i prikazuju kroz sledećih 5 kategorija rizika:

- 1A-1E: klijenti sa veoma niskim rizikom, koji imaju najbolju, odličnu ili vrlo dobru kreditnu sposobnost;
- 2A-2E: klijenti sa dobrom ili umerenom kreditnom sposobnošću;
- 3A-3E: klijenti sa srednjim ili visokim kreditnim rizikom;
- 4A-4E (*Watch*): klijenti sa veoma visokim kreditnim rizikom ili je izgledno da će biti u statusu neizmirenja obaveze. Ova kategorija uključuje dužnike koji imaju dospela, nenaplaćena potraživanja ili su u proteklom periodu bili u statusu neispunjavanja obaveza ili su u međuvremenu imali poteškoće u otplati duga;
- 5A-5E (*NPL-default*): klijenti kod kojih je ispunjen jedan ili više zadatih kriterijuma, između ostalog – dospeli iznos kamate ili glavnice je materijalno značajan i u kašnjenju više od 90 dana, Banka smatra upitnom kreditnu sposobnost klijenta, primenjene su mere rizično uslovljenog restrukturiranja koje mogu dovesti do restrukturiranih neprihodujućih potraživanja (*eng. "Forborn"*), ostvareni kreditni gubici ili je pokrenut stečajni postupak.

Nivoi obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Banka utvrđuje kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja na način definisan MSFI 9 – Finansijski instrumenti, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Kako bi se u skladu sa ovim standardom prepoznalo pogoršanje kreditnog kvaliteta, očekivani kreditni gubitak (*eng. Expected Credit Loss – ECL*), obračunava se u tri različita Nivoa. Stoga se, za Nivo 1 (*eng. Stage 1*) obračunava jednogodišnji, odnosno 12-mesečni ECL, a za Stage 2 (*eng. Stage 2*) i Stage 3 (*eng. Stage 3*) se obračunava ukupan očekivani kreditni gubitak tokom čitavog trajanja instrumenta (*eng. Lifetime ECL*).

Stage 1 započinje u trenutku priznavanja finansijskog sredstva, te se u tom trenutku priznaje i jednogodišnji očekivani kreditni gubitak kao trošak. Za finansijsku imovinu, prihod od kamata se obračunava na bruto izloženost. Ukoliko ne dođe do promene kreditnog kvaliteta finansijskog instrumenta, isti tretman se primenjuje do samog dospeća instrumenta.

Stage 2 - Kada se utvrdi da je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta, odnosno povećanja kreditnog rizika, finansijsko sredstvo se prenosi u Stage 2, a na bazi već definisanih kriterijuma (kao što je detaljnije opisano u nastavku). U tom trenutku obračunava se životni očekivani kreditni gubitak, što rezultira značajnim povećanjem ispravki vrednosti.

Detaljno utvrđivanje Stage 2 u regularnom procesu, odnosno utvrđivanje značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- Stepen povećanja kreditnog rizika meren preko relativne (>300%) promene PD,
- Interni rejting 4D ili 4E,
- Preko 30 dana kašnjenja u materijalno značajnom iznosu,
- Forborn status.
- Watch List 2 (WL_2) za pravna lica i EWS (Early Warning Systems) za fizička lica

Stage 3 nastaje u trenutku kada se kreditni kvalitet finansijskog sredstva pogorša do tačke u kojoj je prepoznat objektivni dokaz o obezvređenju, odnosno status neispunjenja obaveza. Uslovi za uključivanje u Stage 3 su:

- Klijent je u materijalno značajnom kašnjenju preko 90 dana;
- Izražena sumnja u kreditnu sposobnost klijenta;
- Restrukturiranje uslovljeno pogoršanjem finansijske sposobnosti dužnika (*eng. Forbearance*);
- Delimičan ili potpuni otpis potraživanja;
- Prodaja dela ili celokupnog potraživanja usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika;
- Nesolventnost / stečaj;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Životni očekivani kreditni gubici se nastavljaju priznavati i u ovom nivou, dok se prihod od kamata izračunava na bazi neto izloženosti (bruto izloženost umanjena za ispravku vrednosti).

Banka primenjuje pristup procene na nivou klijenta za sve segmente i ima isti pristup i kod segmenta fizičkih lica. Ukoliko su obaveze jedne vrste izloženosti klijenta u status neispunjavanja obaveza onda se i sve ostale izloženosti, odnosno ukupna izloženost klijenta kategorizuju kao *default*.

Informacije o budućim događajima

U skladu sa MSFI 9, Banka će uvrstiti informacije o budućim događajima u svoju procenu o tome da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika po nekom instrumentu od početnog priznavanja i isto uzeti u obzir prilikom obračuna očekivanog kreditnog gubitka. Banka je identifikovala i dokumentovala ključne pokretače kreditnog rizika za svaki portfolio kreditnih instrumenata oslanjajući se na istorijske veze između makroekonomskih varijabli i kreditnog rizika. Ovi ključni pokretači uključuju uz ostale važne faktore sledeće značajne faktore: stopu nezaposlenosti, stopu rasta BDP, stopu inflacije, cene nekretnina i industrijsku proizvodnju. Sve varijable su uključene na nivou segmenta gde god je to opravdano i moguće.

Prognoze kretanja makroekonomskih varijabli za naredne godine se formiraju na bazi interno i eksterno raspoloživih podataka. Posebna pažnja se posvećuje proveru i prilagođavanju ovih podataka (ako je potrebno) kako bi se osiguralo da ove prognoze reflektuju očekivanja Banke za naredni period. Ovo takođe uključuje definisanje budućih scenarija sa pripadajućim verovatnoćama, a posebno osnovni, optimistični i pesimistični scenario uz odgovarajuće verovatnoće za svaki od njih. Prognozirane vrednosti se konzistentno koriste i za ostale relevantne interne procese.

U tabelama u nastavku su prikazane vrednosti za svaki od scenarija za odabrane informacije o budućim događajima koje su korišćene prilikom procene očekivanog kreditnog gubitka na kraju godine, kao i za uporedni period.

	Osnovni scenario		Optimistični scenario	Pesimistični scenario
	Narednih 12 meseci (2025)*	Preostali 2- godišnji period*	3- godišnji period*	3- godišnji period*
Realna stopa rasta BDP (%)	2.9	3.1	5.3	-3.0
Stopa nezaposlenosti (prosečna %)	13.0	12.9	11.5	14.3
Stopa inflacije (prosečna %)	2.1	2.5	2.3	11.1

	Osnovni scenario		Optimistični scenario	Pesimistični scenario
	Narednih 12 meseci (2024)*	Preostali 2- godišnji period*	3- godišnji period*	3- godišnji period*
Realna stopa rasta BDP (%)	2.0	2.5	4.7	-5.3
Stopa nezaposlenosti (prosečna %)	9.0	8.3	7.1	9.9
Stopa inflacije (prosečna %)	5.5	3.3	3.3	8.4

* *prosečne vrednosti za navedeni period*

Verovatnoće dodeljene pomenutim scenarijima na 31. decembar 2024. godine su sledeće: osnovni scenario 65%, optimistični scenario 5% i pesimistični scenario 30%, a do 31. decembra 2024. godine su bile korišćene sledeće vrednosti: osnovni scenario 60%, optimistični scenario 5%, pesimistični scenario 35%.

Osnovni scenario podrazumeva da će nivo BDP-a u 2025. godini biti za nijansu niži nego što je to bilo 2024. godine. Ekonomija je u 2024. godini imala snažan učinak, sa rastom BDP-a od 4.3% u prvoj polovini 2024. godine. Ovaj rast je bio zasnovan na 3 ključna faktora: potrošnja (podržana povećanjem plata), strana ulaganja i javne investicije. Inflacija se spustila na oko 4% i očekuje se da će se smanjivati u narednom periodu, mada ne značajno. Tržište rada je i dalje snažno, sa opadanjem nezaposlenosti do istorijskog minimuma (8.2%) u drugoj polovini 2024. godine, dok su plate porasle za 8% u odnosu godina na godinu. Fiskalna situacija je takođe povoljna, sa suficitom u budžetu u prvoj polovini i stabilizacijom javnog duga na oko 50% BDP-a. Monetarni uslovi postepeno popuštaju, pošto je u septembru centralna banka snizila kamatnu stopu na 5.75%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Optimistični i pesimistični scenariji se sastoje iz po dva scenarija: ekonomskog i scenarija vezanog za klimatske promene. Ekonomski scenario se odnosi na pretpostavke o ekonomiji i političkom razvoju u budućnosti. Scenario vezan za klimatske promene opisuje kako će efekti klimatskih promena uticati na ekonomiju u periodu za koji se predviđa razvoj ekonomije.

Optimistični ekonomski scenario predviđa da će se aktivni rat između Rusije i Ukrajine završiti u prvom kvartalu 2025. godine sa efektivnim zastojem praćenim dugim političkim pregovorima, uz postepeno ublažavanje trgovinskih ograničenja. Mogućnost ponovnog otvaranja trgovačkih puteva ublažava pritisak na tržištu hrane i metala, što dovodi do pritiska na smanjenje cena. Tenzije na relaciji SAD i Kine, kao i ratovanje na Bliskom istoku jenjavaju. S popuštanjem geopolitičkih tenzija, globalna energetska tržišta se stabilizuju, a globalna proizvodnja nastavlja da se oporavlja, dok inflaciona očekivanja ostaju usidrena. Novi kreditni rizici se ne materijalizuju, tržišta u razvoju uživaju povećane prilive kapitala i aprecijaciju valute. Optimistični klimatski scenario predviđa da sve zemlje ispunjavaju bezuslovne NDC obaveze i njihove odgovarajuće ciljeve za energiju i emisiju ugljenika od 2025. do 2030 godine. Nacionalno opredeljeni doprinosi predstavljaju planove pojedinih zemalja da smanje emisije GHG prema Pariskom sporazumu.

Negativni ekonomski scenario pretpostavlja da se aktivni rat između Rusije i Ukrajine nastavlja, ili se čak i intezivira, sa lošim izgledima za pregovore do kraja sledeće godine. Globalne cene osnovnih dobara se povećavaju usled fragmentacije trgovine izazvane sankcijama i blagim oživljavanjem protekcionizma koji

zajednički doprinose pritiscima na povećanje cena i nestabilnijim tokovima kapitala. Popuštanje monetarne politike napreduje manjom brzinom nego u osnovnom scenariju, a kreditni rizici se materijalizuju na tržištima nekretnina izvan EU, iako verovatno bez negativnih eksternalija na finansijski sistem EU. Tržišta u razvoju suočavaju se sa odlivom kapitala i deprecijacijom valute. Alternativno, iako još manje verovatno, monetarna politika je prerano ili preterano olabavljena, što dovodi do novog porasta inflacije. Negativni klimatski scenario predviđa da velike nacije postepeno pooštavaju klimatske politike, dajući 67% šanse da se globalno zagrevanje zadrži ispod 2°C. Ovaj scenario predviđa da se klimatske politike primenjuju odmah i postepeno postaju strožije. Emisije CO2 biće nulta do 2070. godine. Primenjena CDR-a je relativno niska. I fizički i tranzicioni rizici su niski.

Osim opisanih scenarija, Banka primenjuje i druge pesimističnije (negativne) scenarije koji joj omogućavaju da razmotri širi raspon mogućih ishoda za svoj kreditni portfolio.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za procenu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti preko ostalog rezultata primenjuje model očekivanih gubitaka (očekivani kreditni gubitak - *ECL*).

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti, koristi se pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (*eng. Lifetime ECL*) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognoziranje informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija: osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

Procena verovatnoće neizvršenja (*eng. Probability of Default - PD*) su procene na određeni datum, koje će se izračunati na osnovu statističkih modela rejtinga. Primenjena segmentacija u daljim postupcima izvodi se iz primenjenog rejting modela po MSFI 9 Metodologiji obezvređivanja Banke - Fizička lica obezbeđena, Fizička lica neobezbeđena, Privredna društva (Veliko, Srednje i Malo), Standard (segment malih privrednih društava, preduzetnika i agro klijenti), Zemlje, Lokalne samouprave, Projektno finansiranje, Banke i ostalo. Ovi statistički modeli uzimaju u obzir interne raspoložive kvantitativne i kvalitativne podatke. Tamo gde je dostupno, mogu se koristiti i podaci dobijeni sa tržišta/eksterni podaci (kao npr. za finansijske institucije i zemlje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Banka je odabrala pristup indirektnog modeliranja. Odnosno, iskorišćena je postojeća Basel II metodologija kao polazna tačka i prilagođena na način da bude u potpunosti usaglašena sa MSFI 9 standardom. To uključuje uklanjanje bilo kakvog konzervativizma iz modela, uvrštavanje informacija o budućim događajima, kao i procenu očekivane verovatnoće neizvršenja tokom životnog veka finansijskog instrumenta (*eng. Lifetime PD*).

Izloženost u trenutku neizvršenja obaveza (*eng. Exposure at Default - EAD*) je procena izloženosti, uključujući otplate glavnice i kamate i očekivana povlačenja za okvire i garancije. EAD je bruto knjigovodstvena vrednost u trenutku diskontovana na sadašnju vrednost na datum izveštavanja koristeći efektivnu kamatnu stopu. U slučajevima u kojima nisu definisana ugovorna dospeća, primenjuju se kvantitativni i / ili kvalitativni kriterijumi za određivanje strukture novčanog toka (npr. okviri). Primenjeni faktor kreditne konverzije (*CCF*) za sve relevantne vanbilansne izloženosti je 100% osim za tekuće račune, gde je vrednost *CCF*-a jednaka 56.64%, za činidbene garancije gde je vrednost između 50% i 100% i za opozive i neopozive okvire za koje se primenjuje faktor između 0% i 50%. Uzeta je u obzir i prevremena otplata kredita (*Prepayment*). Primenjene su različite vrednosti parametra u zavisnosti od segmenta klijenta (fizička lica ili privredna društva), valute i tipa kamatne stope kredita, kao i od intervala dospeća kredita.

Gubitak u trenutku neizvršenja obaveza (*eng. Loss Given Default - LGD*) je procena ekonomskog gubitka pod uslovom neizvršenja obaveza. Za fizička lica, standard klijente i privredna društva parametar *LGD* je utvrđen na osnovu statističkog modela koristeći interne podatke. Te vrednosti su interno usklađene, a vrše se kvalitativne i / ili kvantitativne provere kako bi se osigurala adekvatnost procene.

Za određivanje *PD* i *LGD* parametara, primenjeni su statistički modeli gde god je to moguće i prihvatljivo. Ovi modeli se zasnivaju na istorijskim i/ili eksternim tržišnim dostupnim podacima. Metodologije su zasnovane na internim raspoloživim modelima kreditnog rizika koji su prilagođeni na način da su u potpunosti usklađeni sa zahtevima *MFSI 9*.

ECL-celoživotni (*eng. Lifetime*) se odvojeno izračunava za različite scenarije, uzimajući u obzir trenutne i prognozirane informacije. Agregiranje finalnog *ECL* iznosa sprovodi se na kraju procesa putem ponderisanog proseka svakog pojedinačnog scenarija. Banka obračunava tri scenarija: Osnovni, Optimistični i Pesimistični scenario.

Utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka i obezvređenja po kreditnim izloženostima zahteva podelu svih kreditno rizičnih izloženosti u faze obezvređenja u skladu sa *MSFI 9* kao i razdvajanje pojedinačno značajnih od onih koji nisu pojedinačno značajni u slučaju kreditno obezvređenih izloženosti. Najznačajniji kriterijum za utvrđivanje koji će se metod koristiti za procenu pojedinačnih rezervisanja za rizike jeste da li je ukupni iznos izloženosti individualno značajan ili ne. Pojedinačno značajna izloženost je bruto izloženost grupe povezanih lica na nivou Banke koja prelazi 150,000 EUR bez umanjenja po osnovu vrednosti kolateralala.

Metod kolektivne procene se koristi kod:

- Izloženosti koja su u Stage 1 ili Stage 2;
- Pojedinačno značajnih izloženosti koja su u Stage 3, ali je po pojedinačnom obračunu iznos očekivanog gubitka jednak nuli (npr. očekivani tokovi naplate su veći od potraživanja);
- Za sve izloženosti bez značaja (male vrednosti) koje su u Nivou 3.

Banka za kolektivnu procenu obezvređenja koristi model zasnovan na tome da se ispravka vrednosti računa kao produkt izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza (*eng. Exposure-at-Default - EAD*), verovatnoće neispunjavanja obaveza (*eng. Probability of Default – PD*) i gubitka usled neispunjenja obaveza (*eng. Loss Given Default - LGD*), pri čemu se *LGD* zasniva na relevantnim karakteristikama kao što su vreme u statusu neispunjenja obaveza, segment rizika i proizvoda.

Individualno utvrđene ispravke vrednosti su one kod kojih se budući očekivani novčani tokovi procenjuju i priznaju za svaku pojedinačnu izloženost/klijenta. U ovom obračunu se uzimaju u obzir otplate:

- iz osnovne delatnosti poslovanja klijenta (primarni novčani tokovi),
- iz realizacije instrumenata obezbeđenja, sporednih sredstava i imovine koja nije povezana sa osnovnom delatnošću dužnika (sekundarni izvori novčanih tokova).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

U zavisnosti od pretpostavljenog scenarija nastanka gubitka, očekivani povraćaj se procenjuje pojedinačno u smislu iznosa i vremena povraćaja. Pretpostavke u pozadini svakog od relevantnih scenarija, zajedno sa odgovarajućim verovatnoćama, su dokumentovane i opravdane na bazi pojedinačnih slučajeva. Kod obračuna iz postupka naplate od prodaje nepokretnosti kao sredstva obezbeđenja, Banka zasniva svoje pretpostavke na tržišnoj vrednosti instrumenata obezbeđenja. Faktori umanjenja se mere individualno od slučaja do slučaja i zavise od kvaliteta instrumenata obezbeđenja bazirajući se na različitim faktorima kao što su utrživost, lokacija, vreme potrebno za realizaciju i pravni status nepokretnosti. Pozitivna razlika između izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova predstavlja iznos obezvređenja za pojedinačno značajne izloženosti u *default* statusu.

Prema Politici za otkrivanje statusa neizmirenja obaveza i izlazak iz tog statusa Banke, predviđeni su uslovi koji moraju biti ispunjeni kao i vremenski period kada se klijentu može ukinuti status neizmirenja obaveza. U uobičajenim slučajevima minimalni period u kome klijent ne sme kasniti sa plaćanjima je preko 90 dana. Po isteku ovog roka, ako je ispunio uslove za povratak, klijent dobija inicijalni rejting (rejting po poslednjim finansijskim izveštajima).

Politikom za izdvajanje rezervisanja za kreditni rizik Banka definiše okvir kojim pokriva ovu oblast dok su proces i odgovornosti pri obračunu obezvređenja definisani Procedurom za obračun rezervisanja po MSFI 9.

Makro modeli su prilagođeni na način da su usklađeni sa rezultatima validacije i novim makroekonomskim predviđanjima koji su primenjeni kako bi se reflektovala poslednja dostupna ekonomska stanja kroz sve segmente.

Validacija

Metodologija i pretpostavke u obračunu očekivanog kreditnog gubitka uključene su u proces interne validacije. To znači da se neprestano sprovodi kontrola kvaliteta modela i metodologije i predlažu poboljšanja. Primenjeni standardi validacije unapred su formalizovani kako bi se osigurala konzistentna procena tokom vremena. Validacija se obično vrši jednom godišnje, izuzev validacije rejting modela za segmente malih klijenata ("SCPI"), malih i srednjih privrednih društava ("SCCO"), segmenta lokalnih samouprava ("MUN"), osiguranja ("IN") i projektnog finansiranja ("PJRE"), gde se validacije vrše jednom u tri godine.

Banka razlikuje inicijalnu i kontinuiranu validaciju:

- Inicijalna validacija se vrši u slučaju razvoja novog modela, većih promena u postojećoj metodologiji i / ili značajnih promena u vrednostima;
- Kontinuirane validacije predstavljaju redovni pregled postojeće metodologije.

Osim godišnjeg procesa uspostavljeno je i mesečno praćenje kako bi se osiguralo da se promene u razvoju portfolija i modela blagovremeno identifikuju. U skladu sa Politikom Banke za validaciju modela za rizik, na usvajanje Izvršnom odboru se najmanje na godišnjem ili trogodišnjem nivou podnose izveštaji o tekućoj validaciji modela za kreditni rizik, u zavisnosti od toga o kom modelu je reč.

Izveštaji o redovnoj tekućoj validaciji modela za kreditni rizik Banke za 2024. godinu koje je usvojio Izvršni odbor Banke pokazuju prihvatljive vrednosti kvantitativnih i kvalitativnih testova validnosti modela u upotrebi, uključujući i standardne preporuke sa planom za dalja unapređenja, osim za rejting model za neobezbeđena Fizička lica za klijente koji nisu postojeći, gde je ukupna ocena validacije modela označena crvenom bojom usled nezadovoljavajućih rezultata kalibracije.

Otpis potraživanja

Otpis potraživanja vrši se na osnovu Odluke nadležnih instanci u skladu sa ovlašćenjima, ukoliko se utvrdi da potraživanje nije naplativo, kao i u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke („Službeni glasnik RS“, br. 77/2017) u daljem tekstu: Odluka o otpisu. Samim činom prebacivanja potraživanja iz bilansa u vanbilans banke, Banka nije odustala od naplate potraživanja od klijenata.

Kada Banka ne poseduje opravdana očekivanja da će potraživanje naplatiti u celosti ili delimično, nastaje događaj internog otpisa.

Otpis se može izvršiti samo na račun već priznatog očekivanog kreditnog gubitka. Otpisani iznos može biti puni otpis ili delimični otpis.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Prema Odluci o otpisu, Banka je dužna da sprovede prenos u vanbilansnu evidenciju svih problematičnih kredita kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Banka je u toku 2024. godine izvršila prenos nenaplativih potraživanja koja su 100% obezvređena u vanbilans.

Instrumenti obezbeđenja

Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju i prihvata prilikom sklapanja ugovora o plasmanima u cilju zaštite od kreditnog rizika su između ostalog:

- 1) Hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima,
- 2) Jemstva pravnih i fizičkih lica,
- 3) Zaloga nad pokretnom imovinom,
- 4) Zaloga nad hartijama od vrednosti,
- 5) Garancije banaka i korporativne garancije,
- 6) Položeni garantni depoziti.

Faktori koji utiču na procenu vrednosti sredstva obezbeđenja (kolateralna):

- a) Period na koji je sredstvo založeno,
- b) Vrednost poslednje procene kolateralna (interne ili eksterne),
- c) Neto prodajna cena kolateralna (bez poreza, provizija).

Da bi se procenilo obezvređenje za budući priliv od realizacije kolateralna, Banka procenjuje vrednost kolateralna i vreme do naplate. Koeficijent za koji se koriguje vrednost kolateralna predstavlja korekciju vrednosti kolateralna do iznosa koji se može povratiti u procesu naplate iz kolateralna.

Procenjena vrednost kolateralna se uzima kao umanjena za *haircut* (umajenje koje obuhvata umajenje procenjene vrednosti do nivoa utržive cene kao i troškove prodaje kolateralna) i do nivoa izloženosti.

Banka nastoji da umajni rizik uzimanjem sredstva obezbeđenje, gde god je to moguće. Vrednost kolateralna se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja kao i godišnje na bazi statistike, odnosno jednom u tri godine procenom ovlašćenog procenitelja kada su u pitanju nepokretnosti ili pokretnosti, dok se neki tipovi kolateralna, kao što su na primer, depoziti ili hartije od vrednosti vrednuju i na mesečnoj osnovi.

Banka kroz postupke dobrovoljne prodaje, sudskog i vansudskog izvršenja, kao i kroz postupke stečaja vrši prodaju sredstava obezbeđenja koji služe kao obezbeđenje problematičnih plasmana. Način prodaje zavisi od saradnje klijenata, njihovog pravnog statusa kao i pravnog statusa samog sredstva obezbeđenja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Ukupna potraživanja		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18,050,523	16,267,401
Hartije od vrednosti	18,444,586	13,958,706
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,638,406	8,176,608
Kreditni i potraživanja od komitenata	66,554,723	71,823,251
Ostala sredstva	363,889	387,621
UKUPNO	110,052,127	110,613,587
Vanbilans	19,828,486	22,457,310
UKUPNA IZLOŽENOST	129,880,613	133,070,896

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava Banke sa stanjem 31.12.2024:

(000 RSD)

	Neproblematična potraživanja						Problematična potraživanja			Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Ukupna bruto izloženost	Ukupna neto izloženost
	Izloženost - Stage 1	Ispravka vrednosti (Stage 1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - Stage 2	Ispravka vrednosti (Stage 2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18,050,523	(6)	18,050,517	-	-	-	-	-	-	-	-	18,050,523	18,050,517
Hartije od vrednosti	18,444,586	(67)	18,444,518	-	-	-	-	-	-	-	-	18,444,586	18,444,518
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,638,372	(8,146)	6,630,226	-	-	-	34	(33)	1	-	-	6,638,406	6,630,227
Kreditni i potraživanja od komitenata	58,019,759	(790,553)	57,229,206	4,427,549	(612,880)	3,814,669	3,647,267	(2,664,001)	983,267	220,706	239,442	66,554,723	62,487,290
Ostala sredstva	315,779	(4,174)	311,606	6,745	(1,758)	4,987	41,365	(39,146)	2,219	-	-	363,889	318,811
UKUPNO	101,469,019	(802,946)	100,666,073	4,434,294	(614,638)	3,819,656	3,688,666	(2,703,180)	985,487	220,706	239,442	110,052,127	105,931,363
Vanbilans	19,235,133	(119,529)	19,115,604	403,617	(53,029)	350,588	189,736	(62,710)	127,026	-	-	19,828,486	19,593,218
UKUPNA IZLOŽENOST	120,704,152	(922,475)	119,781,677	4,837,911	(667,667)	4,170,244	3,878,402	(2,765,890)	1,112,513	220,706	239,442	129,880,613	125,524,581

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

(000 RSD)

31.12.2023.	Neproblematična potraživanja						Problematična potraživanja			Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Ukupna bruto izloženost	Ukupna neto izloženost
	Izloženost - Stage 1	Ispravka vrednosti (Stage 1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - Stage 2	Ispravka vrednosti (Stage 2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16,267,401	(35)	16,267,366	-	-	-	-	-	-	-	-	16,267,401	16,267,366
Hartije od vrednosti	13,958,706	(348)	13,958,358	-	-	-	-	-	-	-	-	13,958,706	13,958,358
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8,176,574	(3,847)	8,172,727	-	-	-	34	(34)	-	-	-	8,176,608	8,172,727
Kreditni i potraživanja od komitenata	58,640,696	(628,753)	58,011,942	9,502,266	(957,995)	8,544,271	3,335,412	(2,448,620)	886,792	213,283	131,595	71,823,251	67,787,883
Ostala sredstva	347,000	(5,842)	341,158	3,720	(669)	3,052	36,898	(35,666)	1,233	2	-	387,621	345,445
UKUPNO	97,390,376	(638,824)	96,751,554	9,505,986	(958,664)	8,547,322	3,372,343	(2,484,319)	888,025	213,285	131,595	110,613,586	106,531,779
Vanbilans	20,367,706	(78,267)	20,289,440	1,952,244	(82,196)	1,870,048	137,360	(50,978)	86,383	-	-	22,457,310	22,245,870
UKUPNA IZLOŽENOST	117,758,082	(717,091)	117,040,993	11,458,230	(1,040,860)	10,417,370	3,509,704	(2,535,297)	974,407	213,285	131,595	133,070,896	128,777,649

Primenom Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima (u daljem tekstu: Zakon o konverziji) koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS“ 031/19 od 29. aprila 2019. godine, te daljim pisanim instrukcijama Narodne banke Srbije upućene bankama, Banka je izvršila konverziju stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima u dug indeksiran u evrima po kursu za konverziju.

Za kredite koji su obuhvaćeni Zakonom o konverziji, Banka nakon inicijalnog priznavanja, nadalje, u kontekstu evidentiranja, klasifikacije i praćenja primenjuje iste kriterijume i sva redovna proceduralna pravila kao i za potraživanja po drugim kreditima. U vezi sa istim, promenom klasifikacije u neproblematična Banka ne menja način vrednovanja ovih potraživanja u smislu da i dalje prati pravila koja propisuju Međunarodni računovodstveni standardi, odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja, pri čemu se vrednost tokom vremena koriguje za promene vrednosti *lifetime ECL* u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja kao POCI. Obračun *lifetime ECL* radi se u skladu sa metodologijom koja se primenjuje za Stage 2 potraživanja (prikazano u tabeli kao POCI 2).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Struktura plasmana po rejtinzima i status

Sledeći pregled daje prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine:

Hartije od vrednosti
(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	1,997,187	16,447,331	-	-	-	18,444,518
Ukupno	1,997,187	16,447,331	-	-	-	18,444,518

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,039,248	5,588,687	10,437	-	34	6,638,406
Ukupno	1,039,248	5,588,687	10,437	-	34	6,638,406

Kredit i potraživanja od komitenata
(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	820,531	23,890,113	8,213,252	2,903,524	1,922,574	37,749,994
Plasmani malim i srednjim preduzećima	771,295	13,410,293	9,981,273	1,665,655	1,746,801	27,575,318
Plasmani privredi	218,818	675,778	187,067	-	147,749	1,229,412
Ukupno	1,810,644	37,976,183	18,381,593	4,569,180	3,817,124	66,554,723

Ostala sredstva
(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	-	306	4,042	1,807	10,378	16,534
Plasmani malim i srednjim preduzećima	281	25,407	30,616	7,627	29,525	93,456
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,042	195,174	50,539	5	43	246,803
Plasmani privredi	2,010	1,916	1,150	652	1,370	7,098
Ukupno	3,333	222,803	86,347	10,091	41,316	363,891

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Neiskorišćene kreditne linije i garancije

(in RSD '000)

31 December 2024

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch List	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	37,167	1,230,284	218,009	31,568	10,717	1,527,745
Plasmani malim i srednjim preduzećima	1,392,159	11,470,778	2,474,066	239,830	73,623	15,650,456
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	70,000	8,000	-	-	-	78,000
Plasmani privredi	6,100	1,990,218	456,581	14,042	105,345	2,572,285
Ukupno	1,505,426	14,699,279	3,148,656	285,439	189,685	19,828,486

Sljedeći pregledi daju prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	1,893,289	12,065,416	-	-	-	13,958,706
Ukupno	1,893,289	12,065,416	-	-	-	13,958,706

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,335,501	6,834,543	6,530	-	34	8,176,608
Ukupno	1,335,501	6,834,543	6,530	-	34	8,176,608

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	686,988	18,780,227	10,130,945	4,052,892	1,813,542	35,464,594
Plasmani malim i srednjim preduzećima	546,231	12,945,287	16,753,325	2,609,478	1,346,953	34,201,274
Plasmani privredi	-	1,051,277	786,512	13,083	306,512	2,157,383
Ukupno	1,233,219	32,776,790	27,670,782	6,675,454	3,467,007	71,823,251

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	-	9,743	2,102	268	11,369	23,482
Plasmani malim i srednjim preduzećima	3,200	17,891	40,065	4,981	24,408	90,545
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	23,359	226,068	17,279	21	119	266,846
Plasmani privredi	-	3,698	2,029	18	1,003	6,748
Ukupno	26,559	257,400	61,475	5,288	36,899	387,621

Neiskorišćene kreditne linije i garancije

(in RSD '000)

31 December 2023

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch List	Problematični plasmani	Ukupno
Plasmani fizičkim Licima	23,268	871,913	274,896	38,279	11,183	1,219,540
Plasmani malim i srednjim preduzećima	1,946,620	10,174,595	6,214,875	204,150	20,715	18,560,956
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	70,000	7,987	400	-	-	78,387
Plasmani privredi	-	1,698,673	776,309	17,984	105,462	2,598,428
Ukupno	2,039,888	12,753,168	7,266,481	260,414	137,360	22,457,310

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31. decembra 2024. godine

Hartije od vrednosti
(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Stage 1 Amortizovana vrednost	Fer vrednost	Neto izloženost
1A-1E	394,745	1,602,442	1,997,187
2A-2E	4,795,391	11,651,940	16,447,331
Ukupno	5,190,136	13,254,382	18,444,518

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Stage 1 Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
1A-1E	1,039,248	(1,056)	1,038,192
2A-2E	5,588,687	(6,745)	5,581,942
3A-3E	10,437	(344)	10,092
Problematicni plasmani	34	(33)	1
Ukupno	6,638,406	(8,179)	6,630,227

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Bruto izloženost (STAGE 1-STAGE 3)	Ispravka vrednosti					Neto izloženost
		STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3	POCI 2	POCI 3	
1A-1E	1,809,593	(7,165)	(0)	-	1,051	-	1,803,479
2A-2E	37,900,579	(327,923)	(7,092)	-	75,604	-	37,641,169
3A-3E	18,274,504	(389,255)	(23,096)	-	107,089	-	17,969,242
Watch lista	4,532,217	(66,210)	(582,692)	-	36,962	-	3,920,277
Problematicni plasmani	3,577,682	-	-	(2,664,001)	-	239,442	1,153,123
Ukupno	66,094,576	(790,553)	(612,880)	(2,664,001)	220,706	239,442	62,487,290

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala sredstva

(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

	Bruto izloženost (STAGE 1-STAGE 3)	Ispravka vrednosti			Neto izloženost
		STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3	
1A-1E	3,333	(22)	-	-	3,311
2A-2E	222,801	(987)	(58)	-	221,756
3A-3E	86,347	(2,726)	(101)	-	83,520
Watch lista Problematicni plasmani	10,091	(439)	(1,600)	-	8,052
Nerejtingovani klijenti	41,316	-	-	(39,146)	2,170
Ukupno	363,889	(4,174)	(1,759)	(39,146)	318,811

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31. decembra 2023. godine

Hartije od vrednosti
(000 RSD)
31. decembar 2023. godine

	STAGE 1 Amortizovana vrednost	Fer vrednost	Neto izloženost
1A-1E	-	1,893,289	1,893,289
2A-2E	2,509,370	9,556,046	12,065,416
Ukupno	2,509,370	11,449,336	13,958,706

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
(000 RSD)
31. decembar 2023. godine

	STAGE 1 Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
1A-1E	1,335,501	(2,711)	1,332,791
2A-2E	6,834,543	(825)	6,833,718
3A-3E	6,530	(311)	6,218
Problematicni plasmani	34	(34)	-
Ukupno	8,176,608	(3,881)	8,172,727

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata
(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Bruto izloženost (STAGE 1-NIVO3)	Ispravka vrednosti				POCI 2	POCI 3	Neto izloženost
		STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3				
1A-1E	1,233,219	(2,270)	(132)	-	-	-	1,230,817	
2A-2E	32,698,990	(190,306)	(19,479)	-	77,800	-	32,567,005	
3A-3E	27,560,728	(384,585)	(107,813)	-	110,054	-	27,178,384	
Watch lista	6,650,024	(51,592)	(830,571)	-	25,429	-	5,793,290	
Problematični plasmani	3,335,412	-	-	(2,448,620)	-	131,595	1,018,387	
Ukupno	71,478,373	(628,753)	(957,995)	(2,448,620)	213,283	131,595	67,787,883	

Ostala sredstva
(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti			POCI2	Neto izloženost
		STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3		
1A-1E	26,559	(88)	-	-	-	26,471
2A-2E	257,399	(2,717)	(76)	-	1	254,606
3A-3E	61,474	(2,776)	(170)	-	1	58,528
Watch lista	5,288	(260)	(423)	-	-	4,605
Problematični plasmani	36,899	-	-	(35,666)	-	1,233
Ukupno	387,619	(5,841)	(669)	(35,666)	2	345,445

Izloženost po geografskim područjima, regionima i granama industrije

U sledećem pregledu se daje distribucija iznosa finansijskih instrumenata sa isprawkama vrednosti po geografskim područjima i regionima na dan 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine:

Hartije od vrednosti – neto iznos

(000 RSD)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Srbija	16,447,331	12,065,069
Ostatak sveta	1,997,187	1,893,289
Ukupno	18,444,518	13,958,358

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija – neto iznos

(000 RSD)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Srbija	3,460,074	6,855,346
Evropska Unija	2,974,320	822,207
Ostatak sveta	204,012	499,055
Ispravka vrednosti	(8,179)	(3,881)
Ukupno	6,630,227	8,172,727

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata – neto iznos

(000 RSD)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Beograd	26,087,637	28,819,868
Vojvodina	15,975,514	17,083,657
Centralna i Južna Srbija	24,168,446	25,446,836
Evropska Unija	82,510	94,095
Ostatak sveta	240,616	378,795
Ispravka vrednosti	(4,067,433)	(4,035,368)
Ukupno	62,487,290	67,787,883

Ostala sredstva – neto iznos

(000 RSD)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Beograd	275,866	309,935
Vojvodina	16,000	12,087
Centralna i Južna Srbija	17,824	11,883
Evropska Unija	17,013	28,937
Ostatak sveta	37,185	24,779
Ispravka vrednosti	(45,078)	(42,176)
Ukupno	318,811	345,445

U sledećem pregledu se daje distribucija bruto iznosa finansijskih instrumenata po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2024. godine:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna Izloženost
Finansijske institucije	16,447,331	-	1,997,187	18,444,518
Ukupno	16,447,331	-	1,997,187	18,444,518

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	3,299,944	2,974,320	204,012	6,478,276
Usluge	160,130	-	-	160,130
Ukupno	3,460,074	2,974,320	204,012	6,638,406

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Fizička lica	39,074,933	15,152	9,216	39,099,301
Trgovina	7,973,460	-	-	7,973,460
Građevinarstvo	2,806,763	-	-	2,806,763
Proizvodnja i nafta	10,900,791	-	-	10,900,791
Usluge	5,475,649	67,358	231,401	5,774,408
Ukupno	66,231,596	82,510	240,617	66,554,723

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Država	314	-	-	314
Finansijske institucije	194,024	15,785	36,042	245,851
Fizička lica	39,063	822	756	40,641
Građevinarstvo	3,271	-	-	3,271
Proizvodnja i nafta	8,812	-	-	8,812
Trgovina	10,312	-	-	10,312
Usluge	53,894	406	388	54,688
Ukupno	309,691	17,013	37,185	363,889

U sledećem pregledu se daje distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2023. godine:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Finansijske institucije	12,065,416	-	1,893,289	13,958,706
Ukupno	12,065,416	-	1,893,289	13,958,706

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	6,806,411	822,207	499,055	8,127,673
Usluge	48,934	-	-	48,934
Ukupno	6,855,346	822,207	499,055	8,176,608

Kreditni i potraživanja od komitenata

31. decembar 2023. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Država	90,069	-	-	90,069
Fizička lica	36,618,134	16,447	18,042	36,652,623
Trgovina	9,732,773	-	-	9,732,773
Građevinarstvo	3,459,578	-	-	3,459,578
Proizvodnja i nafta	13,680,479	-	-	13,680,479
Usluge	7,769,329	77,648	360,753	8,207,730
Ukupno	71,350,361	94,095	378,795	71,823,251

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala sredstva
(000 RSD)
31. decembar 2023. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Drzava	204	-	-	204
Finansijske institucije	180,180	28,049	20,673	228,902
Fizicka lica	84,181	728	659	85,569
Građevinarstvo	6,661	-	-	6,661
Proizvodnja i nafta	3,246	-	-	3,246
Trgovina	6,590	-	-	6,590
Usluge	52,843	160	3,446	56,449
Ukupno	333,905	28,937	24,778	387,621

Intervali izloženosti

U sledećim pregledima prikazana je distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po intervalima izloženosti na dan 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)
31. decembar 2024. godine

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Hartije od vrednosti	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kreditni i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	4,568	18,345,795	82,046	-	18,432,409
1,000- 5,000	-	31,321	20,645,724	20,834	2,588	20,700,467
5,000 - 10,000	-	15,239	3,328,059	23,951	-	3,367,249
10,000- 25,000	-	106,814	7,958,104	121,537	-	8,186,455
25,000 - 50,000	-	-	6,366,091	36,126	-	6,402,217
50,000 - 100,000	965,627	58,200	6,224,716	79,395	-	7,327,938
100,000 - 500,000	8,478,495	837,942	3,686,234	-	253,405	13,256,076
500,000 - 1,000,000	5,067,380	-	-	-	-	5,067,380
>1,000,000	3,933,084	5,584,322	-	-	17,794,530	27,311,936
Ukupno	18,444,586	6,638,406	66,554,723	363,889	18,050,523	110,052,127

(000 RSD)
31. decembar 2023. godine

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Hartije od vrednosti	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kreditni i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	-	17,441,828	76,096	12	17,517,936
1,000- 5,000	-	-	18,784,189	32,379	2,320	18,818,888
5,000 - 10,000	-	7,048	3,796,687	66,075	-	3,869,810
10,000- 25,000	-	138,248	8,968,192	51,876	-	9,158,316
25,000 - 50,000	-	77,283	7,959,010	57,731	-	8,094,024
50,000 - 100,000	946,999	-	7,836,089	14	-	8,783,102
100,000 - 500,000	6,658,482	1,154,029	7,037,256	103,450	427,946	15,381,163
500,000 - 1,000,000	3,936,437	-	-	-	-	3,936,437
>1,000,000	2,416,788	6,800,000	-	-	15,837,122	25,053,911
Ukupno	13,958,706	8,176,608	71,823,251	387,621	16,267,401	110,613,586

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine

	Neobezvređena potraživanja			Obezvređena potraživanja				preko godinu dana	Ukupno
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	od 91 do 365 dana		
Potraživanja od stanovništva	34,435,573	1,198,895	306,123	198,901	113,926	41,377	695,285	896,010	37,886,089
Potrošački i gotovinski krediti	28,401,775	1,127,148	245,776	158,266	112,386	33,808	622,696	752,395	31,454,252
Stambeni krediti	4,903,022	20,168	44,001	34,888	-	6,398	32,056	68,073	5,108,606
Transakcioni krediti i kreditne kartice	1,130,776	51,578	16,345	5,746	1,540	1,171	40,533	75,541	1,323,231
Potraživanja od privrede	26,632,083	12,736	204,137	160,699	-	601,832	817,805	403,715	28,833,006
Mikro preduzeća i preduzetnici	1,282,305	53	23,829	2,937	-	-	32,300	38,221	1,379,645
Mala i srednja preduzeća	24,490,747	100	180,308	9,995	-	601,832	785,052	365,372	26,433,406
Velika preduzeća	695,974	12,583	-	147,766	-	-	453	121	856,897
Javna preduzeća	163,057	-	-	1	-	-	-	-	163,058
Potraživanja od ostalih klijenata	43,319,231	13,724	-	77	-	-	-	-	43,333,032
Ukupno	104,386,887	1,225,354	510,260	359,677	113,926	643,209	1,513,090	1,299,725	110,052,127

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Neobezvređena potraživanja			Obezvređena potraživanja				preko godinu dana	Ukupno
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	od 91 do 365 dana		
Potraživanja od stanovništva	31,984,580	1,367,984	310,612	250,042	153,434	72,592	853,709	495,133	35,488,087
Potrošački i gotovinski krediti	25,433,673	1,297,483	242,063	176,327	142,298	42,838	729,226	375,110	28,439,018
Stambeni krediti	5,651,904	21,014	55,481	68,662	9,200	28,700	88,470	86,685	6,010,116
Transakcioni krediti i kreditne kartice	899,003	49,487	13,068	5,053	1,936	1,054	36,013	33,338	1,038,953
Potraživanja od privrede	33,818,992	133,412	425,061	307,953	128	169,118	708,516	493,160	36,056,339
Mikro preduzeća i preduzetnici	1,220,286	158	30,029	299	-	15	43,140	3,437	1,297,364
Mala i srednja preduzeća	30,832,427	133,254	395,031	1,136	128	169,103	665,342	489,539	32,685,960
Velika preduzeća	1,470,721	-	-	306,518	-	-	34	162	1,777,436
Javna preduzeća	295,558	-	-	-	-	-	-	22	295,580
Potraživanja od ostalih klijenata	39,060,703	8,304	-	7	-	-	64	82	39,069,160
Ukupno	104,864,274	1,509,700	735,673	558,003	153,562	241,710	1,562,289	988,375	110,613,586

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2024. godini:

Gotovina

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	16,267,401	16,267,401
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	1,756,525	1,756,525
Naplata potraživanja	-	-
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	26,597	26,597
Stanje - 31.12.2024.	18,050,523	18,050,523

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	11,572,827	11,572,827
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	5,913,552	5,913,552
Naplata potraživanja	698,891	698,891
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	259,248	259,248
Stanje - 31.12.2024.	18,444,518	18,444,518

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	8,176,574	-	34	8,176,607
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	6,003,913	-	-	6,003,913
Naplata potraživanja	(7,516,265)	-	(33)	(7,516,298)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	(25,816)	-	-	(25,816)
Stanje - 31.12.2024.	6,638,405	-	1	6,638,406

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	58,640,696	9,502,266	3,335,412	213,283	131,595	71,823,251
Transfer u Stage 1	(3,782,121)	-	-	-	-	(3,782,121)
Transfer u Stage 2	-	1,923,975	-	-	-	1,923,975
Transfer u Stage 3	-	-	1,858,146	-	-	1,858,146
Transfer u POCI 2	-	-	-	-	-	-
Nova produkcija	32,740,331	-	-	-	-	32,740,331
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	1,142,280	7,423	107,847	1,257,550
Naplata potraživanja	(29,608,387)	(7,001,416)	(916,812)	-	-	(37,526,614)
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	(248,422)	-	-	(248,422)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	(1,527,013)	-	-	(1,527,013)
Kursne razlike	29,241	2,724	3,676	-	-	35,641
Stanje - 31.12.2024.	58,019,759	4,427,549	3,647,267	220,706	239,442	66,554,723

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	347,001	3,720	36,898	2	387,621
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	(2,215)	2,215	-	-	-
Transfer u Stage 3	(6,136)	-	6,136	-	-
POCI2	-	-	-	-	-
Nova produkcija	39,082	-	-	-	39,082
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	47,846	712	32,195	-	80,753
Naplata potraživanja	(270,782)	(97)	(33,862)	-	(304,741)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-
Kursne razlike	161,174	-	-	-	161,174
Stanje - 31.12.2024.	315,970	6,550	41,367	2	363,889

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2023. godini:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	11,572,827	11,572,827
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	3,497,837	3,497,837
Naplata potraživanja	(1,280,868)	(1,280,868)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	168,910	168,910
Stanje - 31.12.2023.	13,958,706	13,958,706

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	5,738,986	-	34	5,739,020
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	7,632,724	-	34	7,632,758
Naplata potraživanja	(5,032,286)	-	(34)	(5,032,320)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	(162,851)	-	-	(162,851)
Stanje - 31.12.2023.	8,176,574	-	34	8,176,608

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	56,654,674	9,334,237	2,891,273	266,291	216,515	69,362,990
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	(2,222,868)	2,222,868	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	(441,843)	-	441,843	-	-	-
Nova produkcija	33,962,507	-	-	-	-	33,962,507
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	1,803,789	-	-	1,803,789
Naplata potraživanja	(29,403,880)	(2,054,839)	(168,643)	(53,008)	(84,920)	(31,765,290)
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	(1,610,530)	-	-	(1,610,530)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	(22,321)	-	-	(22,321)
Kursne razlike	92,106	-	-	-	-	92,106
Stanje - 31.12.2023.	58,640,695	9,502,266	3,335,412	213,283	131,595	71,823,251

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	436,709	13,694	24,828	2	475,232
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	(1,305)	1,305	-	-	-
Transfer u Stage 3	(11,217)	-	11,217	-	-
Nova produkcija	74,408	-	-	-	74,408
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	283,979	943	23,088	-	308,010
Naplata potraživanja	(566,652)	(12,223)	(22,234)	-	(601,109)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-
Kursne razlike	131,079	-	-	-	131,079
Stanje - 31.12.2023.	347,000	3,720	36,898	2	387,621

Pregled kretanja ukupne ispravke vrednosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2024. godini:

Gotovina

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	(35)	(35)
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	29	29
Umanjenje/Naplata potraživanja	-	-
Kursne razlike	-	-
Stanje - 31.12.2024.	(6)	(6)

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	(348)	(348)
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	282	282
Umanjenje/Naplata potraživanja	-	-
Kursne razlike	(1)	(1)
Stanje - 31.12.2024.	(67)	(67)

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2024.	(3,847)	(1)	(34)	(3,881)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	(5,432)	-	-	(5,432)
Naplata potraživanja	1,376	1	1	1,378
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Kursne razlike	(243)	-	-	(243)
Stanje - 31.12.2024.	(8,146)	-	(33)	(8,179)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne ispravke vrednosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2023. godini:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	(258)	(258)
Transfer u Stage 1	-	-
Transfer u Stage 2	-	-
Transfer u Stage 3	-	-
Nova produkcija	(89)	(89)
Umanjenje/Naplata potraživanja	-	-
Kursne razlike	(1)	(1)
Stanje - 31.12.2023.	(348)	(348)

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	(363)	-	(34)	(397)
Transfer u Stage 1	815	(314)	(501)	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	(4,056)	-	-	(4,056)
Naplata potraživanja	-	627	1,003	1,630
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Kursne razlike	(243)	(314)	(502)	(1,058)
Stanje - 31.12.2023.	(3,847)	(1)	(34)	(3,881)

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	(697,262)	(854,123)	(2,108,210)	(3,659,595)
Transfer u Stage 1	469,334	(170,863)	(298,471)	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Transfer u POCI2	-	-	-	-
Nova produkcija	(785,269)	-	-	(785,269)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	(969,486)	(969,486)
Naplata potraživanja	384,659	67,140	-	451,799
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	1,207,635	1,207,635
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	22,321	22,321
Umanjenje po unwinding efektu	-	-	(302,786)	(302,786)
Kursne razlike	(216)	(148)	378	14
Stanje - 31.12.2023.	(628,753)	(957,995)	(2,448,620)	(4,035,368)

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2023.	(1,561)	(2,420)	(22,319)	(26,300)
Transfer u Stage 1	10,949	(232)	(10,717)	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Transfer u POCI2	-	-	-	-
Nova produkcija	(11,913)	-	-	(11,913)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	(3,312)	-	(2,611)	(5,923)
Naplata potraživanja	-	2,048	-	2,048
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	(5)	(66)	(18)	(88)
Stanje 31.12.2023.	(5,842)	(669)	(35,666)	(42,176)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost i sredstva obezbeđenja

U sledećim pregledima se daje distribucija interno prihvaćene vrednost kolaterala (stepen tržišne vrednosti kolaterala koje Banka priznaje po internoj metodologiji do nivoa izloženosti) za potrebe pokrića izloženosti, na dan 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)

Iznos kolaterala	31.12.2024.	31.12.2023.
Hipoteka	5,237,550	5,765,080
- stambena nepokretnost	4,104,348	4,008,755
- poslovna nepokretnost	1,123,459	1,721,946
- zemljište i drugo	9,743	34,379
Zaloga na opremi, mašinama i ostaloj pokretnoj imovini	957,959	1,681,393
Ostalo	378,569	532,155
Ukupno	6,574,077	7,978,628

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

	31. decembar 2024. godine		31. decembar 2023. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
1A-1E	1,039,248	-	1,335,501	-
2A-2E	5,588,687	-	6,834,543	-
3A-3E	10,437	-	6,530	-
Problematični plasmani	34	-	34	-
Ukupno	6,638,406	-	8,176,608	-

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	31. decembar 2024. godine		31. decembar 2023. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
1A-1E	1,810,644	398,557	1,233,219	395,106
2A-2E	37,976,183	3,094,305	32,776,790	3,282,084
3A-3E	18,381,593	1,713,708	27,670,782	2,552,135
Watch lista	4,569,179	841,767	6,675,454	1,212,789
Problematični plasmani	3,817,124	525,740	3,467,007	536,513
Ukupno	66,554,723	6,574,077	71,823,251	7,978,628

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

	31. decembar 2024. godine		31. decembar 2023. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
Do 30 dana	6,638,372	-	8,176,574	-
Preko godinu dana	34	-	34	-
Ukupno	6,638,406	-	8,176,608	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	31. decembar 2024. godine		31. decembar 2023. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
Do 30 dana	62,624,943	6,048,630	68,331,958	7,372,634
31 do 60 dana	401,261	75,468	653,752	171,176
61 do 90 dana	750,865	160,693	323,015	27,293
91 do 180 dana	778,343	61,568	587,295	111,300
181 do 365 dana	730,671	44,006	968,102	163,971
Preko godinu dana	1,268,641	183,713	959,129	132,253
Ukupno	66,554,723	6,574,077	71,823,251	7,978,628

Restrukturiranje (eng. Forbearance)

Pod *Forbearance* aktivom se smatra ona aktiva, odnosno oni klijenti koji nisu u mogućnosti da ispoštuju rokove i uslove iz ugovora zbog finansijskih poteškoća. Zbog novonastalih finansijskih poteškoća, Banka može da se odluči na izmenu rokova i uslova iz ugovora, kako bi omogućila klijentu da vraća dug i da refinansira ugovor u celini ili delimično na neki od sledećih načina:

- Izmena dogovorenih uslova i rokova koje klijent nije u mogućnosti da ispoštuje zbog finansijskih poteškoća i koje se odobravaju zbog novonastale situacije klijenta;
- Totalno ili delimično refinansiranje problematičnog ugovora, koje ne bi bilo odobreno da se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

Izloženosti se neće smatrati *forborn* aktivom ukoliko se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

Forbearance i rizici se redovno prate od strane operativnih jedinica koje su odgovorne za upravljanje rizicima plasmana privredi i fizičkim licima. Pored toga, *Forbearance* predstavlja okidač za sprovođenje testova obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

Uticaj usled modifikacije *Forbearance* mere nije imao finansijski značajne efekte na ukupan rezultat za 2024. godinu. U nastavku se daje pregled *forbearance* potraživanja Banke za 2024. i 2023. godinu:

(000 RSD)

	Početno stanje 1.1.2024.	Potraživanja koja su postala forbearance ili je produžena forbearance mera (+)	Potraživanja koja nisu postala forbearance ili je prestala da važi forbearance mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kreditni i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2024.
		Plasmani nefinansijskim korporacijama	678,559	1,592,295	(1,185,646)	-	-
Plasmani fizičkim licima	334,044	88,925	(105,291)	-	-	-	317,679
Kreditni i potraživanja bilans	1,012,604	1,681,220	(1,290,937)	-	-	-	1,402,887

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2024.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za forborn potraživanja (+)
		Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,085,208	457,768	64,615
Plasmani fizičkim licima	317,679	169,715	20,074	127,890	1,743
Kreditni i potraživanja bilans	1,402,887	627,483	84,689	690,715	15,220

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

(000 RSD)

	Početno stanje 1.1.2023.	Potraživanja koja su postala forbearance ili je produžena forbearance mera (+)	Potraživanja koja nisu postala forbearance ili je prestala da važi forbearance mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kredit i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2023.
Plasmani nefinansijskim korporacijama	604,468	170,980	(96,889)	-	-	-	678,559
Plasmani fizičkim licima	386,260	117,963	(170,179)	-	-	-	334,044
Kredit i potraživanja bilans	990,728	288,943	(267,067)	-	-	-	1,012,604
Vanbilans	31,677	-	(31,677)	-	-	-	-

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2023.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za forborn potraživanja (+)
Plasmani nefinansijskim korporacijama	678,559	499,749	60,136	118,675	2,925
Plasmani fizičkim licima	334,044	176,260	22,820	134,964	2,171
Kredit i potraživanja bilans	1,012,604	676,009	82,956	253,639	5,096

Pregled problematičnih potraživanja u ukupnim potraživanjima

Sledeća tabela prikazuje izloženost u statusu neizmirenja obaveza (Stage 3) i stepen pokrivenosti (Pokrivenost 1 uzima u obzir ispravku vrednosti u Stage 3, dok Pokrivenost 2 dodatno uzima u obzir i vrednost kolaterala) saglasno internoj segmentaciji, na 31. decembar 2024. godine i 31. decembar 2023. godine.

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine	Izloženost	Problematicni plasmani (Stage 3)	Ispravka vrednosti problematicnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio problematicnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	37,749,994	1,933,631	(1,717,743)	194,825	5.12%	88.84%	98.91%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	27,575,318	1,805,329	(946,258)	330,915	6.55%	52.41%	70.74%
Plasmani privredi	1,229,412	147,749	-	-	12.02%	0%	0%
Ukupno	66,554,723	3,886,709	(2,664,001)	525,740	5.84%	68.54%	82.07%

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine	Izloženost	Problematicni plasmani (Stage 3)	Ispravka vrednosti problematicnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio problematicnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	35,464,594	1,813,542	(1,423,690)	319,283	5.11%	78.50%	96.11%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	34,201,274	1,346,953	(903,022)	217,230	3.94%	67.04%	83.17%
Plasmani privredi	2,157,383	306,512	(121,908)	-	14.21%	39.77%	39.77%
Ukupno	71,823,251	3,467,007	(2,448,620)	536,513	4.83%	70.63%	86.10%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.3 Izveštavanje o kreditnom riziku

Izveštavanje za lokalne potrebe

Izveštavanje Izvršnog odbora Banke o kreditnom riziku na nivou portfolija Banke obavlja Odeljenje kontrole rizika, najmanje jednom kvartalno dostavljanjem materijala koji se prezentuju na sednici Savetodavnog tela za kontrolu rizika.

Kroz pomenute materijale daje se analiza postojećeg ukupnog kreditnog portfolija i dinamika njegovog razvoja u prethodnim kvartalima po različitim osnovama kao i osvrt na rizičnost pojedinih oblika izloženosti od značaja za tekuće poslovanje i kontrolu ukupnog kreditnog rizika.

Osnovni smisao analiza koje se prezentuju je prikaz izloženosti Banke po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki na poslednji dan u mesecu za koji se izveštava, pripadajućih relevantnih pozicija i pokazatelja (rezervacije, ratio rezervacija u odnosu na izloženost, broj klijenata, itd.), kao i njihova dinamika i razvoj u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Upravnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja (u dajem tekstu: Odbor za reviziju) Banke, na kvartalnom nivou, dostavlja se izveštaj o upravljanju rizicima, čiji su format i sadržina standardizovani. Ovaj izveštaj u delu o kreditnom riziku obuhvata različite preglede i aspekte merenja, procene i praćenja kreditnog rizika u kontekstu izloženosti istom, kvalitetu portfolija sa aspekta različitih kriterijuma, kao i uticaju na kapital Banke (imajući u vidu i ICAAP metodologiju).

Izveštavanje prema Addiko Bank AG

Na mesečnom nivou Odeljenje kontrole rizika sačinjava i dostavlja Addiko Bank AG izveštaj „*Key Risk Indicators – KR^I*“, koji predstavlja i osnovu za pripremu materijala za mesečni sastanak sa Addiko Bank AG CRO i članovima njegovog tima o kretanju portfolija za prethodni mesec.

Isti izveštaj predstavlja i izvor za potrebe praćenja kretanja kreditnog portfolija i izveštavanja u okviru Savetodavnog tela za kontrolu rizika, Upravnog odbora i Odbora za reviziju Banke.

4.1.2 Tržišni rizici

Banka je u okviru tržišnih rizika izložena deviznom riziku, kamatnom riziku iz Bankarske knjige i cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija (po standardima Grupe ovaj rizik se vodi kao kamatni rizik iz Knjige trgovanja). Dodatno, u skladu sa standardima Grupe, Banka prepoznaje i rizik kreditne marže (eng. Credit Spread Risk) koji odgovara specifičnom cenovnom riziku iz ugla lokalne regulative.

Tržišni rizici se sastoje od potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz promene tržišnih cena, Banka strukturira tržišne rizike po rizičnim faktorima kamatne stope, kreditnom spredu, valutnom riziku i riziku ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti. Banka poseban naglasak stavlja na identifikaciju, merenje, analizu i upravljanje tržišnim rizicima. Tržišni rizici mogu biti rezultat hartija od vrijednosti (i proizvoda sličnih vrednosnim papirima), novca i proizvoda u stranoj valuti, derivata, hedžinga kursa i hedžinga rezultata, imovine slične glavnici ili od upravljanja aktivom i kapitalom/obavezama. Pored tržišnih rizika, tržišni rizici likvidnosti mogu se pojaviti i ako, u slučaju slabe tržišne tražnje, Banka nije u mogućnosti da proda pozicije iz trgovanja u uskim grlima likvidnosti (ili zbog zahteva za kompenzacijom zasnovanih na riziku) u kratkom roku. Za postojeće pozicije, one se uzimaju u obzir kao deo ograničenja rizika za tržišne rizike.

4.1.2.2 Merenje tržišnih rizika

Pored standarda definicije i merenja propisanog regulativom Narodne banke Srbije, Banka kao deo Addiko Grupe vrši merenje izloženost tržišnim rizicima (devizni), takođe i metodom vrednosti pod rizikom (eng. Value-at-Risk) na osnovu perioda držanja od jednog dana, sa intervalom poverenja od 99%. Glavni instrument koji se koristi u ovom procesu je Monte Carlo simulacija koja uključuje eksponencijalno ponderisane volatilnosti i korelacije u periodu od 250 dana. U cilju određivanja raspoloživog ekonomskog kapitala za tržišne rizike za izračunavanje kapaciteta preuzimanja rizika, vrednosti VaR-a prilagođene su jedinstvenom nivou poverenja od 99.7% i horizontu od 250 dana. Modeli izračunavaju potencijalne gubitke uzimajući u obzir istorijske tržišne fluktuacije (volatilnosti) i tržišni kontekst (korelacije).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika

4.1.2.3.1 Devizni rizik

Politikama, procedurama i radnim instrukcijama za upravljanje tržišnim rizicima Odeljenje kontrole rizika definišu se aktivnosti kontrole deviznog rizika.

Generalne aktivnosti koje se odnose na upravljanje deviznim rizikom su:

- Identifikovanje,
- Merenje,
- Kontrola,
- Praćenje i
- Izveštavanje.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u Bankarskoj knjizi i u Knjizi trgovanja.

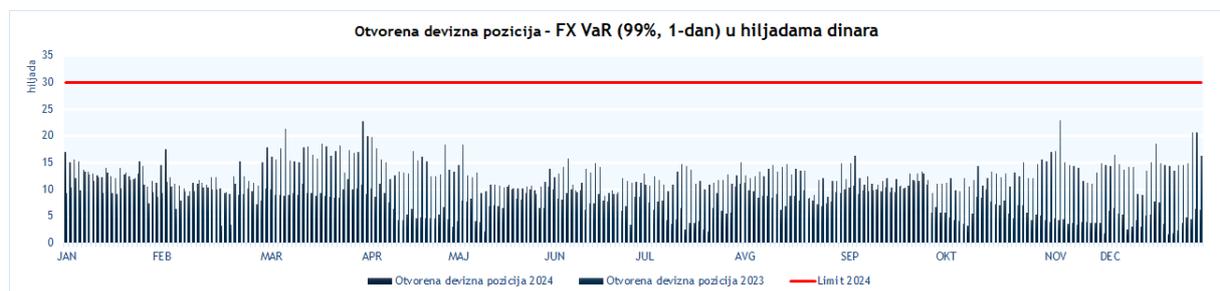
Pokazatelj deviznog rizika se prati kroz odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Obračun pokazatelja deviznog rizika se vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od nivoa propisanog odgovarajućim podzakonskim aktima.

Odeljenje računovodstva i izveštavanja dnevno obračuna ukupnu neto otvorenu poziciju i pokazatelj deviznog rizika Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Na osnovu tako utvrđene neto otvorene devizne pozicije Banke, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Addiko Grupom i metodologijom i alatima Addiko Grupe dnevno obračunava VaR otvorene devizne pozicije, obračunat metodom J.P. Morgan - Geometric StDev, - Monte-Carlo sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana, koji mora biti u okviru interno propisanih limita.

Na dan 31. decembra 2024. godine VaR (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije iznosio je EUR 6,12 hiljada, odnosno RSD 0,72 miliona i bio je značajno ispod interno definisanog limita od EUR 30 hiljada, odnosno RSD 3.51 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja VaR-a (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije Banke u toku 2024. i 2023. godine:



Pored standardizovanih scenarija Addiko Grupe u odnosu na promenu valute EUR, najmanje jednom mesečno se sprovodi stres scenario kojim se procenjuje potencijalni efekat promene vrednosti lokalne valute od +/- 5% ili +/- 10% na bilans uspeha, finansijski rezultat Banke pre oporezivanja.

U slučaju da je pri postojećoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke (sve ostale varijable nepromenjene) na dan 31. decembra 2024. godine bio zabeležen pad/rast lokalne valute (depresijacija/apresijacija RSD) za 5%, odnosno 10% u odnosu na EUR, USD, CHF i ostale valute zbirno, efekat na bilans uspeha pre oporezivanja bio bi negativan/pozitivan za oko RSD 74.19 miliona, odnosno RSD 148.38 miliona, uglavnom zbog obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza denominovanih u stranoj valuti.

Sledeća analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kursa valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Valuta	Promene u deviznom kursu 2024. Godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2024. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2023. godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2023. godine u 000 RSD
EUR	+5%	(75,516)	+5%	(40,445)
USD	+5%	458	+5%	7,221
CHF	+5%	267	+5%	(120)
Ostale valute	+5%	602	+5%	1,586

Valuta	Promene u deviznom kursu 2024. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2024. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2023. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2023. godine u 000 RSD
EUR	-5%	75,516	-5%	40,445
USD	-5%	(458)	-5%	(7,221)
CHF	-5%	(267)	-5%	120
Ostale valute	-5%	(602)	-5%	(1,586)

Analiza efekata kretanja kurseva valuta:

Valuta	Promene u deviznom kursu 2024. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2024. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2023. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2023. godine u 000 RSD
EUR	+10%	(151,032)	+10%	(80,890)
USD	+10%	916	+10%	14,442
CHF	+10%	534	+10%	(241)
Ostale valute	+10%	1,205	+10%	3,172

Valuta	Promene u deviznom kursu 2024. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2024. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2023. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2023. godine u 000 RSD
EUR	-10%	151,032	-10%	80,890
USD	-10%	(916)	-10%	(14,442)
CHF	-10%	(534)	-10%	241
Ostale valute	-10%	(1,205)	-10%	(3,172)

* U tabelama je prikazana promena u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja.

Odeljenje kontrole rizika navedenu analizu osetljivosti vrši i obračunava mesečno i o rezultatima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) u skladu sa dinamikom održavanja sednica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Efekat mogućih kretanja kurseva stranih valuta u odnosu na RSD (uz konstantno održavanje ostalih varijabli) na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, dat je u sledećoj tabeli:

Promene u deviznom kursu 2024. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2024. godine nakon promene deviznog kursa 2024. godine (% kapitala)	Promene u deviznom kursu 2023. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2023. godine nakon promene deviznog kursa 2023. godine (% kapitala),
+5%	7.16	+5%	4.12
-5%	6.48	-5%	3.73
+10%	7.50	+10%	4.32
-10%	6.13	-10%	3.53

* U tabeli su prikazane promene u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala.

Primenjene pretpostavke za obračun scenarija analize osetljivosti u 2024. godini u odnosu na bilans uspeha pre oporezivanja i kapital su iste kao i pretpostavke primenjene u scenario analizama osetljivosti za 2023. godinu.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2024. godine. Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

(000 RSD)

	AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke		7,012,603	93,743	75,000	59,239	38,932	10,771,000	18,050,517
Potraživanja po osnovu derivata		-	-	-	-	-	1,624	1,624
Hartije od vrednosti		3,354,860	3,949,886	-	-	-	11,413,515	18,718,261
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		2,582,998	204,265	468,930	17,364	16,908	3,339,761	6,630,227
Kredit i potraživanja i založena potraživanja								
komitenata		29,955,276	-	90,041	-	-	32,441,973	62,487,290
Ostala sredstva		76,309	36,403	11	13	20	206,055	318,811
Ukupna bilansna aktiva		42,982,046	4,284,297	633,982	76,616	55,860	58,173,928	106,206,730
Derivatni instrumenti		884,048	-	-	-	-	-	884,048
Ukupna aktiva		43,866,094	4,284,297	633,982	76,616	55,860	58,173,928	107,090,778
PASIVA								
Obaveze po osnovu derivata		-	-	-	-	-	6,228	6,228
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci		5,310,212	-	-	-	-	2,508,980	7,819,192
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima		37,990,003	3,434,463	627,779	35,512	16,603	31,627,762	73,732,122
Ostale finansijske obaveze		672,018	8,451	862	11,571	49	376,312	1,069,263
Ukupna bilansna pasiva		43,972,233	3,442,914	628,641	47,083	16,652	34,519,282	82,626,805
Derivatni instrumenti		1,404,179	832,222	-	28,131	28,562	-	2,293,094
Ukupna pasiva		45,376,412	4,275,136	628,641	75,214	45,214	34,519,282	84,919,899
Duga devizna pozicija		-	9,161	5,341	1,402	10,842	-	26,746
Kratka devizna pozicija		1,510,318	-	-	-	195	-	1,510,513

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2023. godine, Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano,

(000 RSD)

AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6,095,860	316,402	105,415	22,932	56,880	9,669,877	16,267,366
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	25,264	25,264
Hartije od vrednosti	2,508,809	3,710,258	-	-	-	9,612,923	15,831,990
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	557,406	500,915	204,037	22,887	54,663	6,832,820	8,172,727
Kredit, potraživanja i založena potraživanja komitenata	36,319,376	130,159	110,866	-	-	31,227,481	67,787,883
Ostala sredstva	93,353	34,685	127	17	19	217,247	345,448
Ukupna bilansna aktiva	45,574,804	4,692,419	420,445	45,835	111,562	57,585,612	108,430,678
Derivativni instrumenti	1,145,959	-	355,148	-	58,593	-	1,559,700
Ukupna aktiva	46,720,763	4,692,419	775,593	45,835	170,155	57,585,612	109,990,378
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,136	1,136
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	7,862,195	-	-	-	-	2,924,659	10,786,854
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	38,111,131	3,477,850	746,067	38,893	20,144	30,637,850	73,031,935
Ostale finansijske obaveze	560,364	212,623	2,834	3,629	131	292,852	1,072,433
Ukupna bilansna pasiva	46,533,690	3,690,473	748,901	42,522	20,275	33,856,497	84,892,358
Derivativni instrumenti	995,976	857,524	29,099	-	121,471	-	2,004,070
Ukupna pasiva	47,529,666	4,547,997	778,000	42,522	141,746	33,856,497	86,896,428
Duga devizna pozicija	-	144,422	-	3,313	28,409	23,729,115	23,905,259
Kratka devizna pozicija	808,903	-	2,407	-	-	-	811,310

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022, 137/2022, 48/2023, 110/2023 i 102/2024), Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika tj, odnos između aktive i pasive, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala.

U toku cele 2024. godine Banka je imala usklađen navedeni pokazatelj sa zahtevima Narodne banke Srbije.

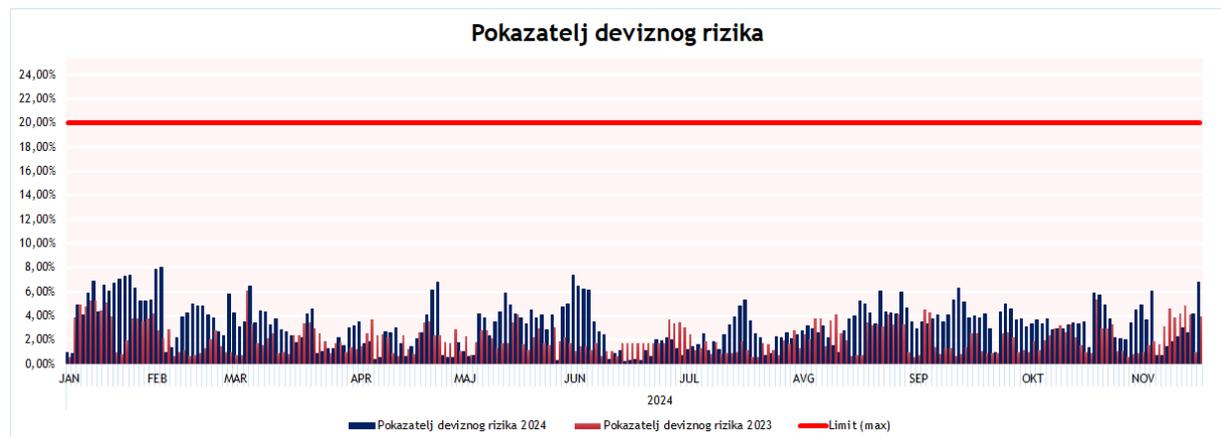
Na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine pokazatelj deviznog rizika Banke bio je kao što sledi:

Pokazatelj deviznog rizika u %	2024.	2023.
na dan 31. decembra *	6.82	3.92
maksimalan za mesec decembar **	8.05	5.32
minimalan za mesec decembar **	0.25	0.61

*Pokazatelj nakon obračuna kapitala i evidentiranja svih poslovnih promena

**Pokazatelj ostvaren za tekuće radne dane u decembru

U nastavku je prikazano kretanje pokazatelja deviznog rizika u 2024. i 2023. godini:



4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige

Kamatni rizik predstavlja rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka posebno analizira i upravlja izloženosti po osnovu sledećih oblika kamatnog rizika:

- Rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke s fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cena (za stavke s promenljivom kamatnom stopom) za pojedinačne stavke aktive i pasive, kao i za vanbilansne stavke banke (*engl, repricing risk*);
- Rizik krive prinosa (*engl, yield curve risk*) kome je izložena usled promene oblika kao i nagiba krive prinosa;
- bazni rizik (*engl, basis risk*) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- Rizik opcija (*engl, optionality risk*) kome je izložena zbog ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i dr).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa kamatnim rizikom se izvršavaju kroz sledeće odbore koje Banka uspostavlja, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

Odeljenje kontrole rizika je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom, između ostalog odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa ICAAP procesom (*engl, Internal Capital Adequacy Assessment Process*).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom Banke, između ostalog nadležno da:

- Upravlja kamatno osetljivim stavkama aktive i pasive Banke ukupno i po svakoj materijalno značajnoj valuti na način da nivo kamatnog rizika bude u okvirima prihvatljivog;
- Daje predloge Odboru za upravljanje aktivom i pasivom za ublažavanje, izbegavanje i zaštitu (*eng, Hedging*) od kamatnog rizika u slučaju povećanih troškova poslovanja i probijanja utvrđenih limita usled promene kamatnih stopa;
- U saradnji sa drugim tržišnim sektorima sprovodi mere koje je Izvršni odbor doneo u vezi sa ublažavanjem kamatnog rizika;
- Obavlja ostale poslove definisane odgovarajućim internim poslovnikom Banke

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke i u skladu sa metodologijom Addiko Grupe, Odeljenje kontrole rizika putem GAP analize (*engl, Interest Sensitivity Gap Balance*) primenjene na bilansne pozicije aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke, kao i kamatno osetljive vanbilansne stavke Banke iz Bankarske knjige najmanje na mesečnom nivou meri, odnosno vrši procenu negativnih efekata promene kamatne stope na finansijski rezultat (bilans uspeha), kao i ekonomsku vrednost Banke.

Izloženost riziku kamatne stope u Bankarskoj knjizi i procena efekata promene ove stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) utvrđuje se u skladu sa pristupom baziranom na Delta pristupu u smislu da rezultat prikazuje samo deltu (promenu) kamatnog prihoda obračunatu sa predefinisanim pomeranjem/promenom kamatne stope. Prilikom obračuna uzimaju se u obzir samo kamatno osetljive pozicije iz Bankarske knjige dok je bilans kamatnog GAP-a osnov obračuna. Takođe, nema dinamičkog pregleda (planirani novi poslovi nisu obuhvaćeni, aspekt isteka plasmana nije obuhvaćen, nema prelaska između kategorija rizika – fiksni, varijabilni i *UFN*).

EVE (*engl, economic value of equity*) predstavlja meru rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi (*IRRBB*) a odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik na kapital Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige. Promenom kamatnih stopa, menja se i sadašnja vrednost kao i struktura budućih novčanih tokova. To zauzvrat menja osnovnu vrednost aktive, pasive i vanbilansnih stavki banke, a time i njenu ekonomsku vrednost.

EVE meri teorijsku promenu neto sadašnje vrednosti bilansa stanja isključujući kapital. Tržišna vrednost kapitala izračunava se kao sadašnja vrednost novčanih tokova imovine, umanjena za sadašnju vrednost novčanih tokova obaveza.

Promena *NII* (*engl, Net interest income*) kao mera rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik koji utiče na rezultat Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige.

Promene u kamatnim stopama utiču na rezultat banke menjanjem prihoda i rashoda osetljivih na kamatne stope, utičući na njen neto prihod od kamata (*NII*).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U cilju sagledavanja mogućih posledica promena kamatnih stopa na rezultat Banke koristeći prethodno dva opisana pristupa (*EVE* i *DNII*), sprovede se scenariji sa predefinisanim pretpostavkama pomeranja kamatne stope i to:

- Paralelno pomeranje na gore +200bps
- Paralelno pomeranje na dole -200bps
- Paralelni šok na gore BSBS
- Paralelni šok na dole BSBS
- "Steeper" šok BCBS
- "Flattener" šok BCBS
- Kratkoročne stope šok na gore BCBS
- Kratkoročne stope šok na dole BCBS

Komplementarnost *EVE* i *DNII* pristupa se ogleda kroz:

- Obe mere reflektuju uticaj promena neto novčanih tokova koje su rezultat promena kamatnih stopa;
- Promena u očekivanim dobitcima se reflektuje kroz promenu ekonomske vrednosti;
- Pod uticajem su uobičajenih pretpostavki modeliranja

Na dan 31. decembra 2024. godine efekat na *DNII* bio je kao što sledi:

<i>Scenario</i>	Efekat u milEUR, 2024.	Efekat u milEUR, 2023.
Paralelno pomeranje na gore +200bps	-0.85	-2.17
Paralelno pomeranje na dole -200bps	0.88	2.19
Paralelni šok na gore BSBS	-0.70	-2.57
Paralelni šok na dole BSBS	0.80	2.64
"Steeper" šok BCBS	4.11	4.45
"Flattener" šok BCBS	-4.35	-5.05
Kratkoročne stope šok na gore BCBS	-4.26	-5.57
Kratkoročne stope šok na dole BCBS	4.29	5.57

Radi potpunijeg merenja uticaja kamatnog rizika na kapital Banke, uzimajući u obzir samo kamatno osetljive stavke aktive i pasive Banke vrši se i merenje, odnosno utvrđivanje pokazatelja kamatnog rizika u odnosu na kapital, kao odnos utvrđene ekonomske vrednosti Banke i kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala. Pokazatelj kamatnog rizika (*engl. Risk-Equity-Ratio*) pod navedenim pretpostavkama, pokazuje stepen izloženosti kapitala Banke kamatnom riziku.

Pokazatelj kamatnog rizika na dan 31. decembra 2024. godine kao pokazatelj promene ekonomske vrednosti za kamatno osetljive pozicije u odnosu na kapital Banke iznosio je -6,89% za *EVE* scenario "paralelni šok na gore BSBS" (na dan 31. decembar 2023. godine: -8,47%) što je i dalje ispod postavljenog internog limita od 15% kapitala Banke, dok je za efekat druge grupe scenarija, odnosno za scenario Paralelno pomeranje na gore +200bps' iznosio -4,26% što je značajno ispod postavljenog internog limita od 20% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2024. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,970,018	808,815	3,184,313	4,150,796	-	1,936,575	18,050,517
Potraživanja po osnovu derivate						1,624	1,624
Hartije od vrednosti*	1,674,630	-	1,802,522	8,627,214	6,340,151	-	18,444,518
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,616,882	3,278	5,134	78	-	4,854	6,630,227
Kredit i potraživanja od komitenata	5,581,187	23,553,017	12,747,543	17,949,711	2,079,646	576,186	62,487,290
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	318,811	318,811
Aktiva ukupno	21,842,717	24,365,110	17,739,513	30,727,800	8,419,797	2,838,050	105,932,987
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	6,228	6,228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,324,539	4,383,433	1,175,499	935,721	-	-	7,819,192
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,599,353	10,900,152	24,105,713	10,156,714	6,638,211	331,979	73,732,122
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,039,825	1,039,825
Pasiva ukupno	22,923,892	15,283,585	25,281,212	11,092,435	6,638,211	1,378,032	82,597,367
Kamatni GAP	(1,081,175)	9,081,525	(7,541,698)	19,635,365	1,781,586	1,460,018	23,335,621

*Uključujući samo hartije od vrednosti iz bankarske knjige (Hartije od vrednosti iz knjige trgovanja u iznosu od RSD 273,743 nisu uključene).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*eng, repricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2023. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,265,449	596,681	3,189,216	3,691,291	-	2,524,730	16,267,366
Potraživanja po osnovu derivate						25,264	25,264
Hartije od vrednosti*	-	-	274,647	10,122,601	3,561,385	-	13,958,633
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8,121,539	114	8,108	954	-	42,013	8,172,727
Kredit i potraživanja od komitenata	5,540,434	18,128,446	18,642,444	21,403,200	2,124,790	1,948,568	67,787,883
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	345,448	345,448
Aktiva ukupno	19,927,422	18,725,241	22,114,415	35,218,045	5,686,175	4,886,023	106,557,321
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,136	1,136
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	919,742	6,621,624	3,098,977	-	-	146,511	10,786,854
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	28,162,914	10,956,984	18,185,924	9,915,489	4,781,250	1,029,374	73,031,935
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,072,433	1,072,433
Pasiva ukupno	29,082,656	17,578,608	21,284,901	9,915,489	4,781,250	2,249,454	84,892,358
Kamatni GAP	(9,155,234)	1,146,633	829,514	25,302,556	904,925	2,636,569	21,664,963

*Uključujući samo hartije od vrednosti iz bankarske knjige (Hartija od vrednosti iz knjige trgovanja u iznosu od RSD 1,873,357 nisu uključeni).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2024. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,970,018	808,815	3,184,313	4,150,796	-	1,936,575	18,050,517
Od toga: sa fiksnom ks	7,970,018	808,815	3,184,313	4,150,796	-	-	16,113,942
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,936,575	1,936,575
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	1,624	1,624
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,624	1,624
Hartije od vrednosti	1,674,630	-	1,802,522	8,627,214	6,340,151	-	18,444,518
Od toga: sa fiksnom ks	1,674,630	-	1,802,522	8,627,214	6,340,151	-	18,444,518
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,616,882	3,278	5,134	78	-	4,854	6,630,227
Od toga: sa fiksnom ks	6,616,882	3,278	5,134	78	-	-	6,625,373
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	4,854	4,854
Kredit i potraživanja od komitenata	5,581,187	23,553,017	12,747,543	17,949,711	2,079,646	576,186	62,487,290
Od toga: sa fiksnom ks	1,571,259	7,509,714	12,399,548	17,949,711	2,079,646	-	41,509,877
Od toga: sa varijabilnom ks	4,009,928	16,043,303	347,996	-	-	-	20,401,227
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	576,186	576,186
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	318,811	318,811
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	318,811	318,811
Aktiva ukupno	21,842,717	24,365,110	17,739,513	30,727,800	8,419,797	2,838,050	105,932,987
Od toga: sa fiksnom ks	17,832,789	8,321,807	17,391,517	30,727,800	8,419,797	-	82,693,710
Od toga: sa varijabilnom ks	4,009,928	16,043,303	347,996	-	-	-	20,401,227
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,838,050	2,838,050

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	6,228	6,228
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	6,228	6,228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,324,539	4,383,433	1,175,499	935,721	-	-	7,819,192
Od toga: sa fiksnom ks	742,585	3,248,872	-	-	-	-	3,991,457
Od toga: sa varijabilnom ks	581,954	1,134,561	1,175,499	935,721	-	-	3,827,735
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,599,353	10,900,152	24,105,713	10,156,714	6,638,211	331,979	73,732,122
Od toga: sa fiksnom ks	21,599,315	10,900,152	24,105,713	10,156,714	6,638,211	-	73,400,105
Od toga: sa varijabilnom ks	37	-	-	-	-	-	37
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	331,979	331,979
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,039,825	1,039,825
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,039,825	1,039,825
Pasiva ukupno	22,923,892	15,283,585	25,281,212	11,092,435	6,638,211	1,378,032	82,597,366
Od toga: sa fiksnom ks	22,341,900	14,149,024	24,105,713	10,156,714	6,638,211	-	77,391,562
Od toga: sa varijabilnom ks	581,992	1,134,561	1,175,499	935,721	-	-	3,827,773
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,378,032	1,378,032
Kamatni GAP	(1,081,175)	9,081,525	(7,541,698)	19,635,365	1,781,586	1,460,018	23,335,620
Od toga: sa fiksnom ks	(4,509,111)	(5,827,217)	(6,714,196)	20,571,085	1,781,586	-	5,302,148
Od toga: sa varijabilnom ks	3,427,936	14,908,742	(827,503)	(935,720)	-	-	16,573,454
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,460,018	1,406,018

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2023. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,265,449	596,681	3,189,216	3,691,290	-	2,524,730	16,267,366
Od toga: sa fiksnom ks	6,265,449	596,681	3,189,216	3,691,290	-	-	13,742,636
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,524,730	2,524,730
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	25,264	25,264
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	25,264	25,264
Hartije od vrednosti	-	-	274,647	10,122,601	3,561,385	-	13,958,633
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	274,647	10,122,601	3,561,385	-	13,958,633
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacij	8,121,539	114	8,108	954	-	42,013	8,172,727
Od toga: sa fiksnom ks	8,121,539	114	8,108	954	-	-	8,130,715
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	42,013	42,013
Kredit i potraživanja od komitenata	5,540,434	18,128,446	18,642,444	21,403,200	2,124,790	1,948,568	67,787,883
Od toga: sa fiksnom ks	2,879,685	4,946,724	18,096,498	21,403,200	2,124,790	-	49,450,897
Od toga: sa varijabilnom ks	2,660,749	13,181,722	545,946	-	-	-	16,388,417
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,948,568	1,948,568
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	345,448	345,448
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	345,448	345,448
Aktiva ukupno	19,927,422	18,725,243	22,114,415	35,218,045	5,686,175	4,886,023	106,557,321
Od toga: sa fiksnom ks	17,266,673	5,543,521	21,568,469	35,218,045	5,686,175	-	85,282,881
Od toga: sa varijabilnom ks	2,660,749	13,181,722	545,946	-	-	-	16,388,417
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	4,886,023	4,886,023

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,136	1,136
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,136	1,136
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	919,742	6,621,624	3,098,977	-	-	146,511	10,786,854
Od toga: sa fiksnom ks	813,114	1,080,736	2,393,118	-	-	-	4,286,968
Od toga: sa varijabilnom ks	106,628	5,540,888	705,859	-	-	-	6,353,375
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	146,511	146,511
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	28,162,914	10,956,984	18,185,927	9,915,489	4,781,250	1,029,374	73,031,935
Od toga: sa fiksnom ks	28,082,914	10,956,984	18,185,927	9,915,489	4,781,250	-	71,922,561
Od toga: sa varijabilnom ks	80,000	-	-	-	-	-	80,000
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,029,374	1,029,374
Subordinirane obaveze							
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze						1,072,433	1,072,433
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,072,433	1,072,433
Pasiva ukupno	29,082,656	17,578,608	21,284,901	9,915,489	4,781,250	2,249,454	84,892,358
Od toga: sa fiksnom ks	28,896,028	12,037,720	20,579,042	9,915,489	4,781,250	-	76,209,529
Od toga: sa varijabilnom ks	186,628	5,540,888	705,859	-	-	-	6,433,375
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,249,454	2,249,454
Kamatni GAP	(9,155,234)	1,146,633	829,514	25,302,556	904,925	2,636,569	21,664,963
Od toga: sa fiksnom ks	(11,629,355)	(6,494,201)	989,427	25,302,556	904,925	-	9,073,352
Od toga: sa varijabilnom ks	2,474,121	7,640,834	(159,913)	-	-	-	9,955,042
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,636,569	2,636,569

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

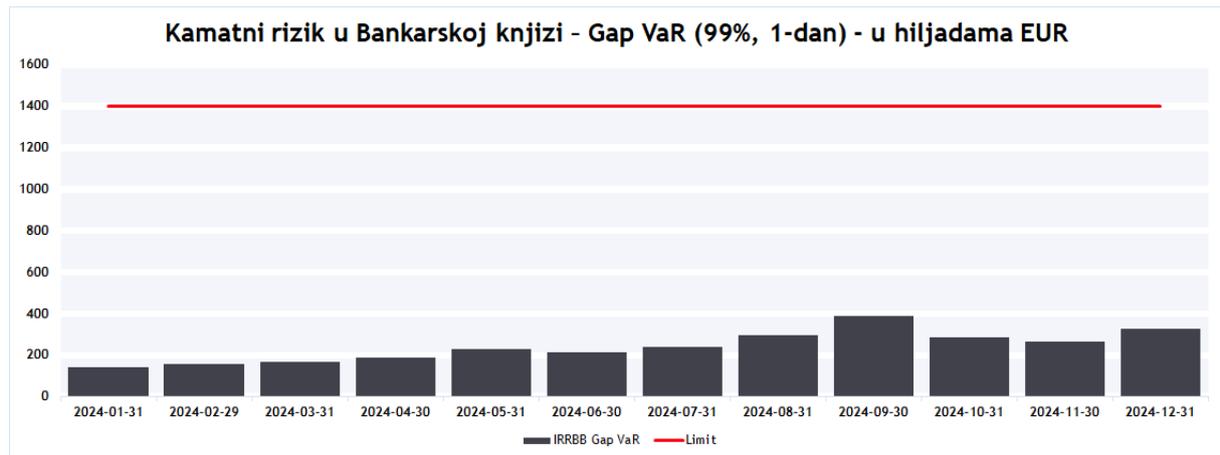
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U toku 2024. godine pokazatelj kamatnog rizika Gap VaR (99%, 1d) je bio na nivou ispod proseka, tako da nije bilo prekoračenja limita. Na dan 31. decembra 2024. godine VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika u bankarskoj knjizi iznosio je EUR 329,73 hiljada odnosno RSD 38,58 miliona i bio je značajno ispod limita od EUR 1,4 miliona, odnosno RSD 163,82 miliona.

U nastavku je grafički prikaz kretanja ovog pokazatelja u 2024. i 2023. godini:



4.1.2.3.3 Cenovni rizik

Banka je izložena i cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da su ulaganja Banke klasifikovana u bilansu stanja kao po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultati jednim delom kao ulaganja u Knjigu trgovanja. Upravni odbor Banke na predlog Izvršnog odbora Banke usvaja odgovarajuće politike za upravljanje tržišnim rizicima, Izvršni odbor Banke, na predlog Odeljenja kontrole rizika i Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, usvaja i odgovarajuće prateće procedure i priručnike za identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje i praćenje tržišnih rizika. Ove politike, procedure i priručnici zasnivaju se na principima Banke i Addiko Grupe u vezi sa upravljanjem i kontrolom tržišnih rizika i u skladu su sa minimumom standarda i kriterijumima koje propisuje Narodna banka Srbije.

Za upravljanje cenovnim rizikom po dužničkim i vlasničkim HoV, kome je Banka izložena, odgovoran je Izvršni odbor Banke. ALCO predlaže Izvršnom odboru mere koje imaju za cilj efikasno i uspešno upravljanje ostalim tržišnim rizicima. Radi praćenja i kontrole cenovnog i drugih tržišnih rizika koji proizilaze iz Bankarske knjige i Knjige trgovanja, Banka jednom godišnje utvrđuje set limita i to: limit volumena/pozicije (*engl, Volume/Position limit*), gubitka (*engl, Stop-Loss Limit p.a.*) i VaR limit (1-dnevni, 99%). Limiti za Knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu se utvrđuju najmanje jednom godišnje u saradnji sa Addiko Grupom, po zahtevu/predlogu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, koji sadrži i strategiju poslovanja Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom u okviru svake od knjiga poslovanja. Zahtev sadrži i procenu, odnosno komentare Odeljenja kontrole rizika u vezi sa predloženim pozicijama i limitima, polazeći od nivoa kapitala i drugih parametara i pokazatelja poslovanja. Zahtev za limite poslovanja u Bankarskoj i Knjizi trgovanja odobrava Izvršni odbor Banke koji se dalje dostavlja Addiko Grupi. Prema standardu matične Banke, na isti način, definišu se pozicije i limiti tzv. Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (*engl, Market Risk Steering Book*) koja u slučaju Banke, sadrži sledeće: VaR limit kamatnog rizika i ukupne FX otvorene pozicije, čije pozicije i limiti služe za strateško poslovanje.

Unutar Knjige za upravljanje tržišnim rizicima Banka je u 2024. godini poslovala i imala utvrđene limite VaR za kamatni rizik iz Bankarske knjige i ukupnu otvorenu FX poziciju.

U 2024. godini, u skladu sa Grupnom i lokalnom strategijom, procedurama i odobrenim limitima, Banka nije imala učešća u drugim pravnim licima po osnovu trgovanja akcijama na Beogradskoj berzi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

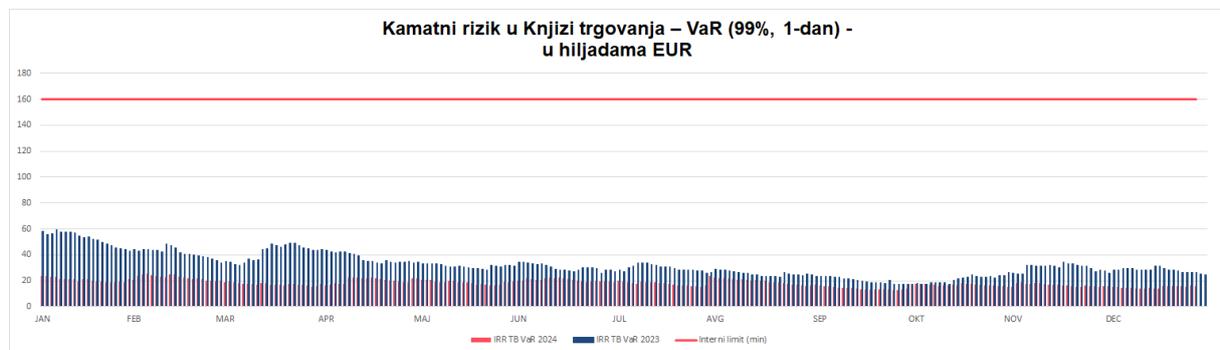
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

Banka je tokom 2024. godine nastavila da ugovara trgovanje finansijskim derivatima sa Addiko Bank dd Zagreb i primenjuje elemente dodatne kreditne zaštite kroz međusobno obezbeđivanje kolaterala između Banaka, a saglasno međusobno zaključenim ugovorima „*Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ i „*Collateral Addendum to the above-mentioned Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ koji su usklađeni sa standardima ISDA (eng, *International Swaps and Derivatives Association*).

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti po regulative NBS odgovara kamatnom riziku iz Knjige trgovanja po standardima Addiko Grupe. Najznačajniji faktor koji utiče na ovaj rizika predstavljaju državne hartije od vrednosti koje se vode u Knjizi trgovanja. Tokom 2024. godine primetan je pad kamatnog rizika (VaR) usled smanjene volatilnosti kamatnih stopa na tržištu. Na dan 31. decembra 2024. godine, VaR kamatnog rizika iz Knjige trgovanja iznosio je EUR 15.8 hiljada odnosno RSD 1.8 miliona i bio je ispod limita koji je iznosio EUR 160 hiljada odnosno RSD 18.7 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika iz knjige trgovanja u 2024. i 2023. godini:



4.1.2.3.4 Rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti

Banka prema standardima Addiko Grupe prepoznaje i rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti, ali Banka nije u 2024. godini imala izloženost po osnovu ovih hartija.

4.1.2.3.5 Rizik kreditne marže

Banka takođe prati i Rizik kreditne marže - likvidni (engl, *Credit Spread Risk - Liquid*), kao posebnu komponentu tržišnog rizika koji se definiše kao rizik od promene tržišne cene zbog promena kreditnih marži na tržištu. Ključni faktor koji utiče na rizik kreditne marže je držanje rezervi likvidnosti u obliku hartija od vrednosti. Tokom 2024. godine primetan je pad rizika kreditne marže (CS VaR). Na dan 31. decembar 2024. godine VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže iznosio je EUR 216.17 hiljada odnosno RSD 25.2 miliona, i bio je značajno ispod limita koji iznosi EUR 800 hiljada odnosno RSD 93,6 miliona.

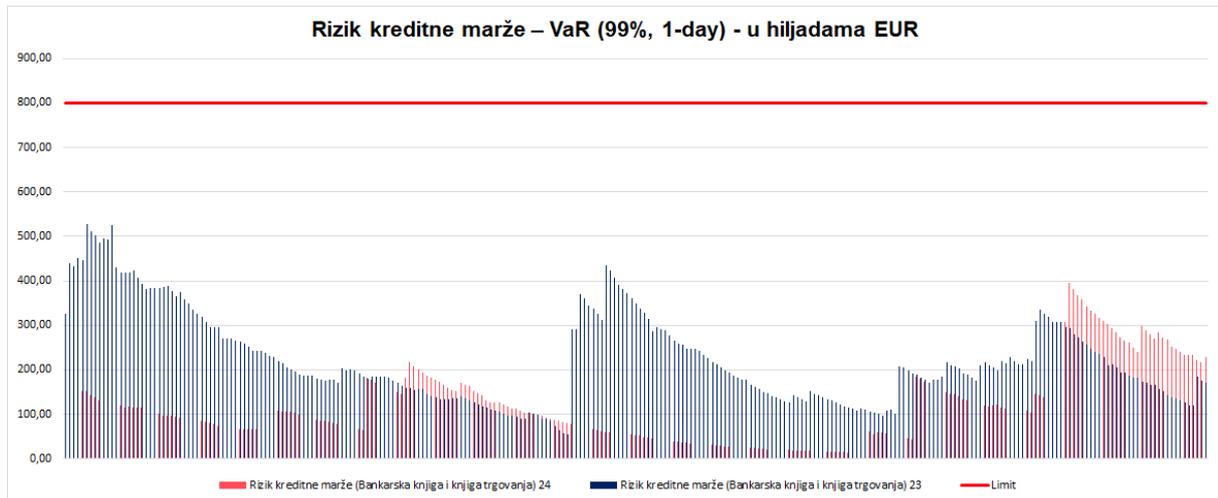
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže u 2024. i 2023. godini:



4.1.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)

Banka upravlja likvidnošću na način da kroz obezbeđivanje dovoljnih sredstva za izmirenje dospelih obaveza uz minimalne troškove osigura svoje redovno i nesmetano poslovanje. To podrazumeva i obavezu Banke da u redovnom poslovanju obezbedi i održava rezervu likvidnosti za slučaj vanrednih i nepredviđenih okolnosti.

S tim u vezi, Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata (strategija, politika, procedura, itd,) koji su usklađeni sa zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Cilj Strategije za rizik likvidnosti je da uspostavi opšte parametre za promišljeno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti inherentnim za poslovni model Banke.

Praćenje i upravljanje likvidnosti na nivou Banke je u odgovornosti Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom (*Balance Sheet Management & Treasury*). Tu se odvija upravljanje situacionom i strukturnom likvidnošću i koordinacija potencijala za finansiranje na nivou Banke. Kontrola rizika likvidnosti je u odgovornosti Odeljenja kontrole rizika koje obavlja poslove merenja i ublažavanja, kao i pravovremeno i konzistentno izveštavanje o izloženosti riziku likvidnosti.

Banka ima uspostavljen plan poslovanja za slučaj nastupanja kriza likvidnosti kojim su definisani procesi i instrumenti kontrole ili zaštite koji su potrebni da bi se otklonile neposredne krize ili kako bi se prevazišle akutne krize. U slučaju krize likvidnosti, glavni prioriteti Banke su rigorozno održavanje solventnosti i sprečavanje narušavanja ugleda Banke.

Ovom Strategijom se definiše:

- Adekvatna identifikacija, definisanje, analiza, merenje, monitoring, izveštavanje i ograničavanje celokupnog apetita za rizik likvidnosti Banke, kako bi se obezbedio održivi razvoj poslovanja Banke;
- Obezbeđivanje da se struktura rizika likvidnosti kreira u skladu sa raspoloživim kapitalom i likvidnošću, čime se podržava njegova zaštita i očuvanje vrednosti za akcionare Banke;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

- Organizacioni okvir za dnevno upravljanje i odlučivanje u vezi sa rizikom likvidnosti;
- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup „posmatranja unapred“ (*engl, Forward Looking Approach*) koji poštuje definisane signale ranog upozoravanja čiji je cilj usklađivanje adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa rizikom likvidnosti se izvršavaju kroz sledeće odbore, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke;
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO)

Odeljenje kontrole rizika / Služba kontrole finansijskih rizika je odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti, uključujući i rizik marže finansiranja (*engl, Funding Spread Risk*) kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP (*engl, Internal Capital Adequacy Assesment Process*) i okvirom ILAAP (*engl, Internal Liquidity Adequacy Assesment Process*).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je odgovorno za upravljanje likvidnošću na lokalnom nivou, te je s tim u vezi unutar ove organizacione jedinice delegiran i zaposleni koji shodno standardima Addiko Grupe obavlja poslove Menadžera za likvidnost Banke.

Osnovni instrumenti i pokazatelji za praćenje i merenje kratkoročne i dugoročne likvidnosti su:

- Priprema i izvršenje plana novčanih tokova u određenom vremenskom razdoblju (najmanje za jedan mesec);
- Pokazatelja likvidnosti koji propisuje Narodna banka Srbije (a obračunava i dostavlja Odeljenje računovodstva i izveštavanja);
- Pokazatelja pokriva likvidnom aktivom - PPLA (*engl, Liquidity Coverage Ratio - LCR*);
- Analiza kretanja i projekcija usklađenosti novčanih tokova u pojedinim vremenskim intervalima (GAP analiza);
- Analiza, praćenje i limitiranje negativnih neto novčanih tokova u odnosu na raspoloživu rezervu likvidnosti u normalnim uslovima poslovanja i uslovima stresa u horizontu od jedne godine;
- Monitoring seta interno definisanih pokazatelja likvidnosti;

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke („Službeni glasnik RS“, br. 103/2016), Banka je dužna da održava propisane nivoe likvidnosti. Odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane, Banka mora da održava tako da on iznosi:

- a) Najmanje 1,0 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Da ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Da iznosi najmanje 0,8 kada je obračunat za jedan radni dan;

U skladu sa istom Odlukom, Banka prati i užu pokazatelj likvidnosti Banke koji predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti s druge strane, Banka mora da održava nivo užeg pokazatelja likvidnosti tako da:

- a) Iznosi najmanje 0,7 kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan;

Primenom Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti (Službeni glasnik RS br. 103/2016) počev od 30. juna 2017. godine Banka je u obavezi da na mesečnom nivou obračunava pokazatelj pokriva likvidnom aktivom-PPLA (LCR) koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa, Banka je dužna da pokazatelj pokriva likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Takođe, primenom Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti (Službeni glasnik RS“, br. 100/2023, u primeni od 30.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

juna 2024. godine) počev od 30. juna 2024. godine Banka je u obavezi da na kvartalnom nivou obračunava pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja-NSIF (*NSFR*) koji predstavlja odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje, Banka je dužna da pokaže da neto stabilne izvore finansiranja, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Kritično nizak nivo likvidnosti Banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj niži od navedenih pokazatelja. Ukoliko Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, u obavezi je da najkasnije narednog dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Pored regulatornih pokazatelja likvidnosti (LIK i uži LIK), Banka za potrebe internog praćenja likvidnosti, definiše i sledeće pokazatelje koje prati na dnevnom nivou:

- Pokazatelji likvidnosti (po analogiji LIK) po svim značajnim valutama pojedinačno (EUR, USD i RSD) kao i u ostalim valutama zbirno dopunjeni za pozicije swap i forward transakcija koje dospevaju u narednih mesec dana od dana na koji se obračun odnosi (postoje uspostavljeni limiti za utvrđene GAP-ova po valutama i limiti vrednosti valutnih racija) i
- Set racija likvidnosti koji su procenjeni da mogu biti od značaja za interno upravljanje likvidnošću (postoje uspostavljeni limiti)

Interne limite za ove pokazatelje i pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti na predlog Odeljenja kontrole rizika usvaja usvajaju ALCO i Izvršni odbor, Interni definisani limiti za pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti iznose 1,1 i 0,8 respektivno.

Odeljenje kontrole rizika dnevno prati kretanje vrednosti internih pokazatelja/racija likvidnosti i takođe dnevno dostavlja informaciju o vrednostima ovih pokazatelja Odeljenju sredstava i upravljanja bilansom.

Takođe, Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom mesečno, na sednicama ALCO odbora, izveštava o periodičnom trendu kretanja internih pokazatelja likvidnosti.

Za potrebe sagledavanja efekata potencijalno mogućih (negativnih) pomeranja u poziciji likvidnosti, odnosno sačinjavanja nekoliko stres scenarija likvidnosti, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Odeljenjem sredstava i upravljanja bilansom koji obezbeđuje informacije o raspoloživosti likvidnosnog potencijala i Odeljenjem finansijske kontrole koji definiše/ažurira planirane novčane tokove (za vremenski period do godinu dana), utvrđuje stepen osetljivosti tokova likvidnosti na poremećaje predviđene odgovarajućim scenarijima. Metodologija stres scenarija se razvija u saradnji sa Addiko Grupom, Odeljenje kontrole rizika za kvantitativno i kvalitativno merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o dugoročnoj likvidnosti, ukupno i po značajnim valutama pojedinačno, primenjuje metodologije definisane interno i/ili u saradnji sa Addiko Grupom i njenim standardima.

Osetljivosti na stres se koriste za izračunavanje efekata stresa na novčane tokove, kao i rezervu likvidnosti. Stres analiza se obavlja za različite vremenske periode i nivoe nepredviđenih događaja.

Odeljenje kontrole rizika prati i mesečno izveštava o ročnoj (ne)usklađenosti bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki preko skale dospeća za predefinisane vremenske periode (GAP analiza), uzimajući u obzir set prethodno definisanih pretpostavki modela (kriterijumi klasifikovanja imovine i obaveza bez dospeća). Ovaj izveštaj se zasniva na GAP analizi primenjenoj na ročnoj strukturi aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke. Osnovni smisao ovog merenja i izveštaja je prikazivanje imovine i obaveza, odnosno (neto) novčanih tokova (priliva/odliva) polazeći od njihovog ugovorenog roka dospeća, odnosno po periodu preostalom do dospeća. Uključuju se, ali se i odvojeno tretiraju i one bilansne pozicije koje nemaju ugovorom definisano dospeće, koje se raspoređuju prema dokumentovanim pretpostavkama. Od vanbilansnih stavki u izveštaj se uključuju derivati sa efektom na novčane tokove i neiskorišćeni okvirni krediti, garancije, akreditivi po utvrđenim pretpostavkama.

Sveukupna likvidonosna situacija u Addiko banci u 2024. godini bila je na zadovoljavajućem nivou, Banka u toku godine nije imala kritično niske nivoe likvidnosti, odnosno nijedan od racija koje Banka prati nije bio u kršenju.

U nastavku je uporedni pregled vrednosti pokazatelja likvidnosti za 2024. i 2023. godinu:

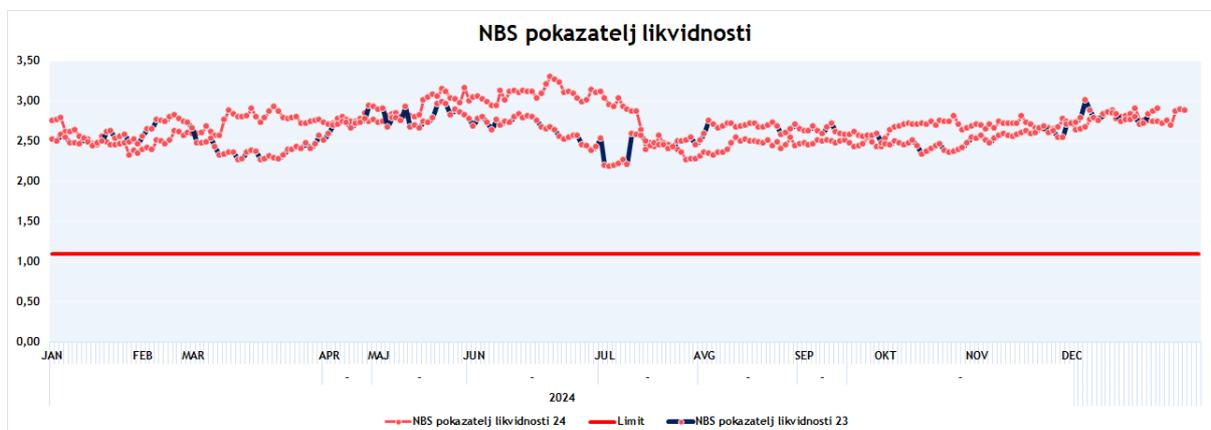
Pokazatelj likvidnosti	2024.	2023.
na dan 31. decembar	2.88	2.90
prosek za decembar	2.80	2.81
maksimalan racio u toku godine	3.31	3.01
minimalan racio u toku godine	2.27	2.18

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

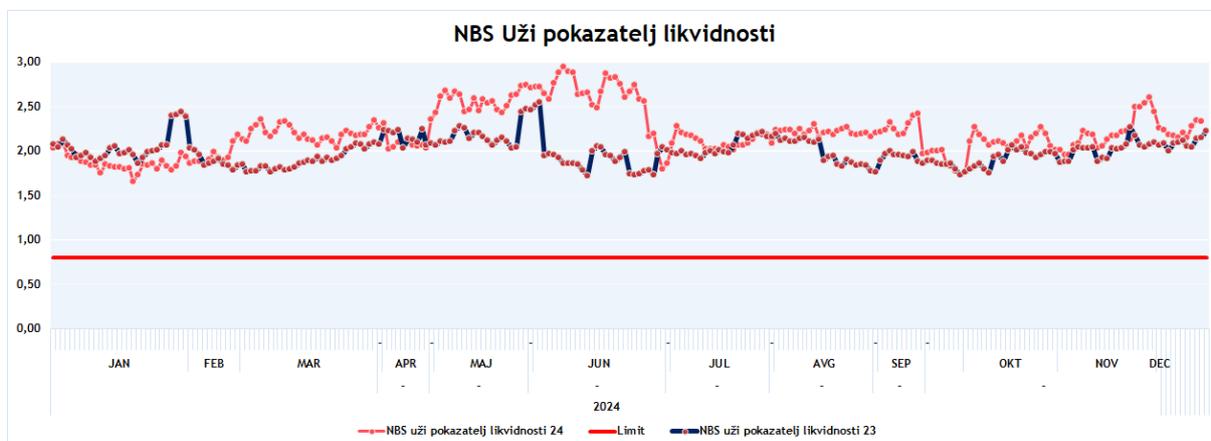
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)



Uporedni pregled užeg pokazatelja likvidnosti za 2024. i 2023. godinu dat je u narednoj tabeli i grafikonu:

Uži pokazatelj likvidnosti	2024.	2023.
na dan 31. decembar	2.33	2.22
prosek za decembar	2.82	2.09
maksimalan racio u toku godine	2.95	2.55
minimalan racio u toku godine	1.66	1.72



U tabeli niže dat je pregled kretanja Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom Banke PPLA (LCR) u 2024. i 2023. godini:

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom - PPLA (LCR)	2024.	2023.
na dan 31. decembra	281%	245%
prosečan pokazatelj u toku godine	251%	221%
maksimalan racio u toku godine	293%	249%
minimalan racio u toku godine	208%	201%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

U tabeli niže dat je pregled kretanja Pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja – NSIF (NSFR) u 2024. godini:

Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja – NSIF (NSFR)	2024.
na dan 31. decembra	184%
prosečan pokazatelj od 30.06.2024. godine	182%
maksimalan racio od 30.06.2024. godine	184%
minimalan racio od 30.06.2024. godine	178%

Što se tiče efekata stres testiranja na likvidnost i njihove upotrebe, rezultati su povezani s upravljanjem odgovarajućim rezervom likvidnosti (*engl. Counter Balancing Capacity*), kao i očekivanim profilom novčanog toka u budućem periodu. Ovo poslednje stoga utiče na stav o adekvatnosti rezerve likvidnosti i prihvatljivosti očekivanih novčanih tokova koji proizilaze iz kombinacije ugovorenih priliva/odliva poslovanja, profila novčanog toka iz modelovanih pozicija i biznis plana.

U decembru 2024. godine rezerva likvidnosti (CBC) u Addiko banci je bila strukturirana na sledeći način:

Kapacitet za pokriće rizika (CBC)	2024.(mil RSD)	2023.(mil RSD)
Blagajna	2,880	2,588
Višak obavezne reserve	6,147	8,444
Aktiva - Nivo kvaliteta 1	18,725	15,415
Kumulativni kapacitet za pokriće rizika	27,752	26,447

U nastavku su data bliža pojašnjena scenarija koje Banka sprovodi u vezi sa stresiranjem neto tokova gotovine.

Banka raspoređuje stres scenarija u dve grupe:

1. Ekonomska perspektiva;
2. Intenzitet scenarija,

Na osnovu ekonomske perspektive, Banka prepoznaje sledeća stres scenarija za rizik likvidnosti:

1. Idiosinkratski scenario – pretpostavlja promene u volumenima poslovanja na osnovu faktora specifičnih za Banku; fokusira se na mogućnost Banke za (re)finansiranjem, dok ne postoji razduživanje komercijalnih zajmova kao sredstva za izbegavanje produblivanja krize nastale na osnovu pogoršanja reputacije,
2. Sistemski scenario – pretpostavlja promene u stvarnoj ekonomiji i/ili tržišnih faktora, koji dovode do generalno negativnih ponovnih određivanja cena fer vrednosti i smanjenja mogućnosti kupca da vrati kredite;
3. Kombinovani scenario – pretpostavlja kombinaciju faktora iz prethodno spomenutih scenarija (idiosinkratski i sistemski);
4. Scenario preživljavanja – pretpostavlja još izraženiji stresni razvoj kombinovanog scenarija, koji se ekonomski odnosi na ozbiljni opšti poremećaj na tržištu koji se razvija za samo nekoliko dana;

Banka je razvila dva nivoa inteziteta stres scenarija:

1. Pesimistični scenario – negativni razvoj novčanih tokova (i vrednost kapaciteta za podnošenje rizika, gde je primenjivo) u odnosu na funkcionisanje u slučaju normalnog poslovanja;
2. Nepovoljni scenario – negativni razvoj novčanih tokova (i vrednost kapaciteta za podnošenje rizika, gde je primenjivo) u odnosu na funkcionisanje u slučaju pesimističnog poslovanja;

Dodatno, scenario preživljavanja podrazumeva intenzitet negativnih uticaja na novčane tokove koji je veći od onih u nepovoljnom scenariju, uzimajući u obzir i ekonomsku perspektivu scenarija.

U nastavku su dati rezultati interno definisanih stres scenarija likvidnosti na dan 31. decembra 2024. godine:

- Normalan scenario u statusu "OK" što znači da je rezerva likvidnosti dovoljna da pokrije sve negativne kumulativne gepove likvidnosti do 1 godine
- Ostali stresni scenariji u status "OK" što znači da su negativni kumulativni gepovi (T2W) unutar odobrenih limita za svaki scenario
- Rezerva likvidnosti (CBC – kapacitet za podnošenje rizika) iznosi ukupno EUR 237 miliona (RSD 27,752,796 hiljada) na 31. decembra 2024. godine, dok stres rezerva (donji limit kapaciteta za podnošenje rizika – CBC), koja mora biti održavana u svakom trenutku, iznosi EUR 107 miliona ili RSD 12,524,082 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje detaljne rezultate i status svakog scenarija na dan 31. decembra 2024. godine:

Scenario	Limit	Time to Wall	CBC	Najniži nivo profita novčanog toka u scenariju	Minimalna neto pozicija likvidnosti u scenariju	Period minimalne neto pozicije likvidnosti	Status
Normalni scenario	>12M	>12M	237	-3	127	6M	OK
Idiosinkratski Pesimistični Scenario	6W	7M	237	-83	154	6W	OK
Idiosinkratski Nepovoljni Scenario	30D	5M	237	-78	159	30D	OK
Sistemski Pesimistični Scenario	6W	8M	243	-79	164	6W	OK
Sistemski Nepovoljni Scenario	30D	6M	242	-77	164	30D	OK
Kombinovani Pesimistični Scenario	6W	7M	243	-84	159	6W	OK
Kombinovani Nepovoljni Scenario	30D	5M	242	-78	163	30D	OK
Scenario Preživljavanja	7D	4M	242	-30	211	7D	OK

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

U tabeli u nastavku analizirana su nederivatna finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke koje su grupisane prema datumu dospeća, po neto preostaloj ročnosti.

Bruto potraživanja od banaka i klijenata su umanjena za iznose ispravke vrednosti u skladu sa pripadajućim partijama tih potraživanja. U ročnost do mesec svrstana su dospela potraživanja, potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti, unapred naplaćene naknade za kredite i unapred isplaćene kamate po štednim depozitima.

Podaci na dan 31. decembar 2024. godine:

(u 000 RSD) (u 000 RSD)

	Do 1 Mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18,050,517	-	-	-	-	18,050,517
Potraživanja po osnovu derivata	1,624	-	-	-	-	1,624
Hartije od vrednosti	1,674,831	-	1,802,671	8,641,307	6,325,709	18,444,518
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,478,946	24,978	36,991	32,171	57,141	6,630,227
Kreditni i potraživanja od komitenata	3,119,884	889,949	6,870,782	33,909,439	17,697,236	62,487,290
Ostala sredstva	318,811	-	-	-	-	318,811
Aktiva – potraživanja	29,644,613	914,927	8,710,444	42,582,917	24,080,086	105,932,987
Obaveze po osnovu derivata	6,228	-	-	-	-	6,228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,233,158	588,925	3,188,751	2,808,358	-	7,819,192
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	44,470,500	10,550,758	16,451,031	2,147,079	112,754	73,732,122
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	1,039,825	-	-	-	-	1,039,825
Pasiva – obaveze	46,749,711	11,139,683	19,639,782	4,955,437	112,754	82,597,367
Garancije 5%	588,386	-	-	-	-	588,386
Opozivi okviri 5%	342,516	801,675	3,607,538	-	-	4,751,729
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	99,920	199,842	899,288	-	-	1,199,050
Vanbilans – Ukupno	1,030,822	1,001,517	4,506,826	-	-	6,597,487
Ročna neusklađenost na kraju godine	(18,135,920)	(11,226,273)	(15,436,164)	37,627,480	23,967,332	
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(18,135,920)	(29,362,193)	(44,798,357)	(7,170,877)	16,796,455	

Imajući u vidu da je Banka tokom 2024. godine imala u kontinuitetu usklađene sve regulatorne pokazatelje likvidnosti, te da u nastavku poslovanja u 2025. godini u planu ima sprovođenje strategije delimičnog produžetka ročnost svoje pasive kroz nastavak saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama (dodatno dugoročno zaduživanje), znavljanje depozita stanovništva sa istim ili dužim rokovima dospeća od postojećih (za amortizovanje potencijalnog povlačenja bloka depozitnih sredstava koji dospevaju u prvoj polovini 2025. godine), kao i da smanji ročnost svoje aktive preko skraćivanja ročnosti kreditiranja stanovništva, očekuje se da za rezultat ima smanjivanje GAP-a likvidnosti utvrđenog na dan 31. decembra 2024. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)
Podaci na dan 31. decembar 2023. godine:
(u 000 RSD)

	Do 1 Mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16,267,366	-	-	-	-	16,267,366
Potraživanja po osnovu derivata	25,264	-	-	-	-	25,264
Hartije od vrednosti	-	-	3,511,931	8,766,232	3,553,827	15,831,990
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8,129,064	24,504	17,568	1,592	-	8,172,727
Kredit i potraživanja od komitenata	3,084,207	781,137	8,039,898	38,591,206	17,291,434	67,787,883
Ostala sredstva	345,448	-	-	-	-	345,448
Aktiva – potraživanja	27,851,349	805,641	11,569,397	47,359,030	20,845,261	108,430,678
Obaveze po osnovu derivata	1,136	-	-	-	-	1,136
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	959,809	1,956,020	3,183,077	4,687,948	-	10,786,854
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	40,294,987	12,294,360	17,566,356	2,691,666	184,564	73,031,935
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	1,072,433	-	-	-	-	1,072,433
Pasiva – obaveze	42,328,365	14,250,380	20,749,435	7,379,614	184,564	84,892,358
Garancije 5%	731,007	-	-	-	-	731,007
Opozivi okviri 5%	369,423	738,846	3,324,809	-	-	4,433,078
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	73,793	147,586	664,137	-	-	885,516
Vanbilans – Ukupno	1,174,223	886,432	3,988,946	-	-	6,049,601
Ročna neusklađenost na kraju godine	(15,651,239)	(14,331,171)	(13,168,984)	39,979,416	20,660,697	
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(15,651,239)	(29,982,410)	(43,151,394)	(3,171,978)	17,488,719	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Za potrebe praćenja rizika likvidnosti, vanbilansne pozicije se tretiraju prema sledećim pretpostavkama:

- Garancije – 5% isplata u periodu do 1 meseca,
- Okviri – 5% isplata do 6 meseci,
- Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije – 100% isplata do 1 godine,

Ove pretpostavke za vanbilansne pozicije, kao i sveukupne pretpostavke za potrebe praćenja i merenja rizika likvidnosti, definisane su u saradnji sa Grupom uzimajući u obzir i procene stručnih službi kao i pretpostavke koje je za iste pozicije definisala NBS za merenje pokazatelja likvidnosti (pokazatelj LIK i uži LIK), s tim da Odeljenje kontrole rizika o svim tim utvrđenim pretpostavkama i njihovim promenama obaveštava ALCO odbor.

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2024. godine:

(000 RSD)

	Do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	588,386	-	-	-	-	588,386
Opozivi okviri 5%	400,838	801,675	3,607,538	-	-	4,810,051
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	99,921	199,842	899,288	-	-	1,199,050
Ukupno	1,089,144	1,001,517	4,506,826	-	-	6,597,487

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	731,007	-	-	-	-	731,007
Opozivi okviri 5%	369,423	738,846	3,324,809	-	-	4,433,078
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	73,793	147,586	664,137	-	-	885,516
Ukupno	1,174,223	886,432	3,988,946	-	-	6,049,601

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2024. godine:

(000 RSD)

	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	884,048	-	884,048
Po svopovima sa povezanim bankama	884,048	-	884,048
Po svopovima sa ostalim bankama	-	-	-
Po svopovima sa pravnim licima	-	-	-
Transakcije prodaje	2,293,094	-	2,293,094
Po svopovima sa povezanim bankama	2,293,094	-	2,293,094
Po svopovima sa ostalim bankama	-	-	-
Po svopovima sa pravnim licima	-	-	-
Ročna neusklađenost na kraju godine	(1,409,046)	-	(1,409,046)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	1,375,046	-	1,375,046
Po svopovima sa povezanim bankama	1,375,046	-	1,375,046
Transakcije prodaje	1,399,172	-	1,399,172
Po svopovima sa povezanim bankama	1,399,172	-	1,399,172
Ročna neusklađenost na kraju godine	(24,126)	-	(24,126)

4.1.4 Ostali rizici

• **Rizik usklađenosti poslovanja**

Rizik usklađenosti poslovanja nastaje usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i uobičajenim pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. Tri osnovna rizika usklađenosti poslovanja su:

- a) Rizik od sankcija regulatornog tela - rizik koji proističe iz nepravilnosti u poslovanju koje mogu dovesti do toga da regulatorno državno telo preduzme mere prema Banci pod uslovima i na način predviđen zakonom;
- b) Rizik od finansijskih gubitaka - rizik koji nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena, a naročito usled nepoštovanja zakona i internih akata i neodgovarajuće primene strategija i politika, odnosno zbog upravljanja Bankom koje dovodi do finansijskog gubitka po bilo kom osnovu i
- c) Reputacioni rizik – rizik koji nastaje ako se ne postupa u skladu sa zakonom i internim aktima čime se narušava poslovni ugled i poverenje klijenata

• **Operativni rizik**

Operativni rizik podrazumeva rizik od gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspešnih internih procesa, ljudskog aktora i sistemskih ili eksternih događaja, i uključuje pravni rizik. Definicija operativnog rizika ne uključuje strateški rizik i reputacioni rizik. Svojim aktima Banka uvažava i definiciju predviđenu Zakonom o bankama i Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke tako da se pod ovim rizikom podrazumeva i rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, sa posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka primenjuje dva pristupa za identifikaciju i evaluaciju operativnog rizika: „reaktivni pristup“ procene rizika na osnovu nastalog događaja i „proaktivni pristup“ putem scenario analize “SA” (*engl. Scenario Analysis*) i procene rizika - “RCSA” (*engl. Risk and Control Self- Assessment*) kao instrumenata kvalitativne procene.

Cilj upravljanja operativnim rizikom u Banci jeste postizanje „proaktivnog pristupa“ (upravljanje rizikom) umesto „reaktivnog pristupa“ (upravljanje gubicima).

Banka primenjuje sledeće metode i instrumente u cilju podrške upravljanju operativnim rizikom:

- Baza podataka o gubicima za sistematsko prikupljanje podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika kroz celokupnu organizaciju;
- Kvalitativne procene (scenarija i procene rizika) za identifikaciju i procenu rizika koji se javljaju u okviru poslovnih procesa;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

- Redovno izveštavanje o operativnom riziku;

Svi zaposleni Banke su dužni da aktivno učestvuju u identifikovanju i izveštavanju o gubicima povezanim sa operativnim rizikom.

Identifikacija operativnih rizika se obavlja i procenjuje tako da se mogu definisati adekvatne mere za izbegavanje, smanjenje, prenos ili prihvatanje rizika uključujući i prioritete za implementaciju zaštite.

Cilj jeste smanjenje gubitaka u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa dodeljenim resursima i budžetom, Banka će predložiti mere za svođenje operativnog rizika na minimum ako smatra da korist od preduzetih mera neće preći troškove sprovođenja istih, kao i da će doprineti većoj efikasnosti aktivnosti Banke.

Banka identifikuje, procenjuje i prati operativni rizik u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, uključujući eksternalizaciju, a pre njihovog uvođenja procenjuje operativni rizik koji može nastati njihovim uvođenjem.

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi pristup osnovnog indikatora (*engl, Basic Indicator Approach - BIA*). Prema ovom pristupu, kapitalni zahtev za operativni rizik jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog sa stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine. Ukoliko je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se taj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Banka prati izloženost operativnom riziku putem redovnih izveštaja o gubicima (potencijalnim gubicima) povezanim sa operativnim rizikom koji se dostavljaju Savetodavnom telu za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnom odboru Banke.

Saradnik za operativni rizik na nivou Banke (*engl, Operational Risk Officer – ORO*) redovno sačinjava izveštaje o izloženosti operativnom riziku.

Upravni odbor Banke i Odbor za reviziju se izveštavaju putem izveštaja o operativnom riziku u skladu sa dinamikom održavanja ovih odbora, Narodna banka Srbije se izveštava o nastalim događajima operativnog rizika u skladu sa zakonskom regulativom ili na zahtev regulatora. Takođe, Banka redovno izveštava Grupu u skladu sa njihovim propisanim standardima izveštavanja.

- **Rizik ulaganja**

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru)
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2024. godini kretala u okviru propisanih limita.

- **Rizik zemlje**

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Ostali rizici (nastavak)

- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika)

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika. Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje.

Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2024. godini kretala u okviru propisanih limita.

• **Pravni rizik**

U pogledu izloženosti pravnom riziku, tokom 2024. godine primetan je pad ukupnog broja sporova pokrenutih protiv Banke, kao i dalje smanjenja priliva novih tužbi klijenata koje se odnose na naknade. U toku 2024. godine zaprimljen je znatno manji broj novih tužbi za naknade u odnosu na 2023. godinu, čime je posledično i izloženost pravnom riziku umanjena, uz očekivanu tendenciju daljeg smanjenja. Vrednost svih sporova pokrenutih protiv Banke se uvećala, usled jednog spora pokrenutog protiv Banke u toku 2024. godine za koji je procenjeno da se neće okončati na štetu Banke.

U Republici Srbiji sporovi za naknade za obradu kredita su bili aktuelni i u toku 2024. godine, pri čemu se u većini slučajeva radi o tužbama predatim sudovima pre objavljivanja dopune stava Vrhovnog kasacionog suda 16. septembra 2021. godine. Većina nerešenih postupaka pokrenutih protiv Banke odnosi se na naknadu za obradu kredita, valutnu klauzulu, povećanje marže i klauzule o kamatnim stopama.

Banka je uspostavila centralizovanu pravnu bazu podataka (kao i u samoj Addiko Grupi i svim njenim članicama), koja omogućava praćenje i upravljanje sudskim sporovima od strane kako Banke tako i Addiko Bank AG (holding kompanije), kao i rano uviđanje mogućih novih razvoja i presuđivanja u zemljama članicama u kojima Addiko Grupa posluje. Osim toga, implementirani su i drugi alati za praćenje i upravljanje kako bi se uspostavio i osigurao pouzdan kvalitet podataka i kvalitet obrade sporova, kao i da bi se pratio svakodnevni rad na pasivnim sporovima i sam razvoj sporova.

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2024. godine vodilo 4,255 sporova (31. decembar 2023: 6,459 sporova).

Ukupna vrednost svih sporova, bez troškova sudskih postupaka i obračunatih zatezних kamata, koji se vode protiv Banke iznosi EUR 55,406 hiljada (RSD 6.483.417 hiljada). U 2023. godini je iznosila EUR 34,986 hiljada (RSD 4,099,509 hiljada). Navedena vrednost predstavlja vrednost označenu na tužbi, dok su vrednosti zahteva za isplatu u značajno manjem iznosu.

Praćenje i rezervacije za pravni rizik

Rezervacije u pasivnim sudskim postupcima u Addiko Bank a.d. Beograd, pogotovu u vezi rizika od gubitka spora i snošenju sudskih troškova povezanih sa postupcima, utvrđuju se u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima koji se primenjuju u celoj Addiko Grupi. Shodno tome, nije potrebno uspostavljati rezervacije ako je velika verovatnoća da će Banka dobiti spor. Ako je verovatnoća uspeha takva da je procenjeno da će spor okončati na štetu Banke, rezervacije se moraju uspostaviti, Lokalna Odeljenja pravnih poslova koja su upoznata sa predmetom i/ili angažovani eksterni advokati odgovorni su za procenu uspešnosti. Ovo se posebno odnosi na veoma složene predmete ili predmete sa velikim vrednostima tužbenih zahteva. Pored ovih opštih odredbi, rezervacije se uspostavljaju i u veoma složenim i/ili značajnim sporovima koji nose veći pravni rizik. Isti kriterijumi se primenjuju na pasivne sporove koje su pokrenuli tužioc i u vezi sa indeksiranim kreditima, sa dve značajne dopune: prvo, šanse za uspeh u predmetnom postupku nisu samo procenjene od strane lokalnih Odeljenja pravnih poslova, već sve više i od eksternih advokata i drugo, intenzivirano je praćenje takvih pravnih sporova na nivou cele Grupe kao posledica sve većeg broja propisa o upravljanju deviznim kreditima u zemljama jugoistočne Evrope (npr. „zakonski propisi o konverziji“).

Pored pravne baze podataka, gde se podaci mogu videti na dnevnom nivou, redovno izveštavanje o lokalnim pravnim pitanjima i najnovijim događajima u postupcima, kao i *ad-hoc* izveštaji o svakom novom sudskom sporu su obaveze kako Banke tako i svih članica Addiko Grupe. Rezultat ovakvog izveštavanja omogućava, u svakom trenutku, pregled ukupnog broja sudskih postupaka koji su u toku i u koje je uključena Addiko Grupa, kao i pravni

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

rizik koji je svojstven ovim postupcima (mereno šansama za uspeh), evidentiranje rezervacija za pravni rizik u odgovarajućem iznosu, efektno praćenje promena i usvajanje mera ukoliko je to potrebno.

Pregled pravnih sporova - moguća naknadna ništavost ugovorene valutne klauzule, klauzule o izmeni kamatnih stopa po sudskim odlukama ili izmenama zakonskih odredbi.

U poslednjih deset godina mnoštvo fizičkih lica u jugoistočnoj Evropi uzelo je kredite u stranoj valuti (posebno kredite u valuti CHF). Takvi ugovori su prevashodno prethodnih godina bili predmet prigovora klijenata i sudskih postupaka, pri čemu ovo poslednje uglavnom predstavlja akciju koju iniciraju organizacije za zaštitu potrošača. Glavni argument je da klijentima nije pruženo dovoljno informacija o posledicama takvih ugovora u momentu kada su zaključivani i/ili da se primenjene valutne klauzule i/ili kamate ugovaraju u suprotnosti sa odredbama ugovora. To predstavlja pokušaj ponovnog pregovaranja klijenata u uslovima i odredbama indeksiranih ugovora o kreditu.

U trenutku usvajanja ovih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji je izrečeno nekoliko prvostepenih i drugostepenih presuda u vezi sa gore opisanim sporovima, neke presude su na štetu članice Grupe, dok su u ostalim slučajevima u korist Banke.

U Republici Srbiji, grupna tužba koju je "Efektiva" kao organizacija za zaštitu potrošača podnela protiv Banke i još dve banke je pravosnažno odbijena u korist tuženih.

Na sednici Građanskog odeljenja Vrhovnog Kasacionog suda održanoj 02. aprila 2019. godine doneto je pravno shvatanje o valutnoj klauzuli. Shodno ovom shvatanju Vrhovnog Kasacionog suda, valutna klauzula se može pravno valjano ugovoriti u cilju očuvanja jednakosti uzajamnih davanja – tržišne vrednosti dinarskog iznosa plasiranih i vraćenih kreditnih sredstava koja se utvrđuje indeksiranjem kursa evra, dok je ništava odredba ugovora o kreditu o indeksiranju dinarskog duga primenom kursa CHF ukoliko ne postoji pouzdan pisani dokazu da je banka plasirana dinarska sredstva pribavila posredstvom sopstvenog zaduženja u toj valuti i ukoliko pre zaključenja ugovora banka korisniku kredita nije dostavila potpunu pisanu informaciju o svim poslovnim rizicima i ekonomsko finansijskim posledicama koje će nastati primenom takve klauzule.

Nakon objavljivanja pravnog shvatanja Vrhovnog Kasacionog suda u vezi sa pravom ugovaranja valutne klauzule, dana 07.05.2019. godine donet je Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik” Republike Srbije br. 31/2019) kojim se uređuju prava i obaveze banke i korisnika finansijskih usluga - fizičkog lica, sa kojim je banka zaključila ugovor o stambenom kreditu sa valutnom klauzulom - indeksiran u švajcarskim francima, u postupku konverzije duga po osnovu ovog kredita u dug indeksiran u evrima. Obzirom da je većina korisnika CHF stambenih kredita prihvatila ponudu za konverziju, u kojem slučaju je predviđena obustava sudskog postupka koji se odnosi na valutnu klauzulu, smanjen je pravni rizik od povećanja broja ovih sporova u budućnosti.

Kako je Vrhovni Kasacioni sud objavio dopunu pravnog stava u septembru 2021. godine o ovom pitanju navodeći da je ugovaranje naknada i troškova pravno dozvoljeno, ukoliko je banka jasno i nedvosmisleno ukazala korisniku na visinu troškova i naknada i dalje postoje različita tumačenja ovog stava od strane sudova u određenom broju sudskih sporova iako je primetan pomak u povećanju broja sporova okončanih u korist Banke. Takođe, primetan je značajan pad broja novih tužbi podnetih protiv Banke nakon objavljivanja dopune stava Vrhovnog Kasacionog suda (Banka je primila manji broj tužbi nakon ovog tumačenja). Sve relevantne informacije raspoložive do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja sagledane su prilikom formiranja rezervisanja.

• **Rizici iz oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja**

Rizici iz oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: ESG rizici) obuhvataju sve rizike koji proističu iz potencijalnih negativnih uticaja, direktnih ili indirektnih, na životnu sredinu, ljude i društvene zajednice i uopšte sve zainteresovane strane, pored onih koji proističu iz korporativnog upravljanja, ESG rizici mogu uticati na profitabilnost, reputaciju i kreditni kvalitet, a mogu imati i pravne posledice.

Banka uzima u obzir ESG rizike povezane sa aktivnostima kompanija klijenata i posvećuje posebnu pažnju dubinskoj analizi pitanja održivosti u vezi sa sektorima koji se smatraju osetljivim. Banka ne tretira ESG rizike kao posebnu vrstu rizika, već ih integriše u postojeću klasifikaciju rizika i postojeći okvir upravljanja rizicima, kao pokretače drugih vrsta rizika (npr, kreditni rizik ili operativni rizik).

Tokom 2022. godine izvršena je procena materijalnosti klimatskog i ekološkog rizika sa fokusom na fizičke i rizike transmisije, sa rezultatima koji pokazuju da, zbog granularnosti i diversifikacije kreditnog portfolija Banke, ne postoji neposredna materijalna pretnja po kvalitet aktive, dok bi se potencijalni uticaj na poslovanje uglavnom ostvario putem makroekonomskih kanala prenosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

Akutni i hronični klimatski i ekološki rizici već utiču na makroekonomske indikatore, pri čemu ozbiljnost ovog uticaja na srednji i dugi rok u velikoj meri zavisi od mera preduzetih za suzbijanje klimatskih promena, iako nije identifikovana neposredna opasnost za Banku, hitnost i neizvesnost ESG rizika zahtevaju kontinuirano praćenje.

Banka je već identifikovala industrije koje trenutno jesu i koje bi u budućnosti mogle biti pod uticajem klimatskih i ekoloških rizika. Na kraju 2024. godine kreditni portfolio ne pokazuje nikakvu koncentraciju u ovim industrijama, dok se uvode mere za praćenje i ograničavanje takvim izloženostima.

U junu mesecu 2023. Banka je usvojila Strategiju za zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost i korporativno upravljanje (ESG), kojom je definisano 15 inicijativa na polju upravljanja zaštitom životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja.

U okviru operativnog procesa odobravanja kredita, Banka je definisala mere za prepoznavanje potencijalnog uticaja klimatskog i ekološkog rizika na kvalitet imovine klijenata u pogođenim industrijama. Odgovarajuća procena je neophodna kako bi se sprečile potencijalne finansijske, pravne ili reputacione posledice po Banku koje bi mogle nastati u slučaju podrške finansiranju takvih kompanija.

4.2 Upravljanje kapitalom

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- Obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- Obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- Alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital;

Upravljanje kapitalom Banke je usklađeno sa važećom relevantnom regulativom i propisima Narodne banke Srbije u vezi sa bankarskim poslovanjem. Pored prethodnog, upravljanje kapitalom je usklađeno i zahtevima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Upravni odbor Banke utvrđuje i odobrava Strategiju upravljanja kapitalom i ona predstavlja osnovni dokument Banke za upravljanje kapitalom.

Izvršni odbor Banke je formirao radno telo: Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za kontrolu rizika prati, analizira i sprovodi simulacije i stres testove vezane za promene kapitala Banke u narednom periodu, kao što su promene regulatornog kapitala, adekvatnosti kapitala i internog kapitala (izračunatog na osnovu procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke - ICAAP), Savetodavno telo za kontrolu rizika, predlaže Izvršnom odboru Banke, mere za upravljanje kapitalom Banke.

Radi održavanja odgovarajućeg nivoa i strukture raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, rizike kojima je Banka izložena i kojima se očekuje da može biti izložena u narednom periodu, kao i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, banka uspostavlja plan upravljanja kapitalom. Uvažavajući sve prethodno navedene elemente, kao i smernice iz Odluke o upravljanju rizicima banke, Banka sprovodi kvantifikovanje planiranja kapitala.

Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- Strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- Postupak i procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos raspoloživog internog kapitala;

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS, br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022, 137/2022, 48/2023, 110/2023 i 102/2024), Banka je dužna da u svom poslovanju

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

obezbedi da visina kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa EUR 10,000,000, prema zvaničnom srednjem kursu Narodne Banke Srbije.

Banka će u svakom trenutku održavati koeficijent adekvatnosti kapitala na nivoima koji nisu ispod:

- 4.5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala;
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala;
- 8% za pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala;

Pored toga, Banka će održavati pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala banke u iznosu od 2.5% ukupne rizične aktive banke, i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji, pod uslovom da je učešće ovih plasmana u ukupnim plasmanima odobrenim privredi i stanovništvu veće od 10%.

Odlukom je propisano da kapital čini zbir osnovnog (koji se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala) i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala. Da bi bili uključeni u osnovni ili dopunski kapital, elementi kapitala moraju u svakom momentu da ispunjavaju uslove propisane Odlukom.

Osnovni akcijski kapital banke čini zbir sledećih elemenata (korigovan za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke):

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala;
- 2) pripadajuće emisije premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- 3) dobiti banke;
- 4) revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- 5) rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- 6) rezervi za opšte bankarske rizike;

Elementi se uključuju u osnovni akcijski kapital samo ako banka može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala su:

- 1) gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- 2) nematerijalna ulaganja;
- 3) odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu s propisima;
- 4) negativan iznos dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. odluke – za banke koje su dobile saglasnost Narodne banke Srbije za primenu IRB pristupa;
- 5) imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- 6) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- 7) direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje;
- 10) iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- 11) iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.25%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- 12) iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- 13) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usle odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

- 14) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita iz odredbe pod 15) ovog stava, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava i čija je ugovorena ročnost:
- duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine.
 - duža od 2555 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine.
 - duža od 2190 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2021. godine.
- 15) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine;
- 16) iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije, ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve;
- 17) ukupan iznos izloženosti po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 1. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava, odnosno ukupan iznos izloženosti banke po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 2. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava;

Izuzetak od odredbe pod 14 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020. godine pod sledećim uslovima:

1. kredit za refinansiranje je odobren u periodu od 19.03.2020. do 31.12.2020. godine a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3,285 dana, ili je kredit za refinansiranje odobren u period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2,920 dana;
2. iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira;

Izuzetak od odredbe pod 15 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020. godine pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u period od 19.03.2020. do 31.12.2021. godine, ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3,650 dana i iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Pored toga, izuzetak od odredbe pod 15 predstavljaju i krediti odobreni od 01.01.2019. do 18.03.2020. godine a kojima je produžen rok dospeća uz sledeće uslove:

1. Produžetak roka dospeća poslednje rate ugovoren je u periodu od 19.03 - 31.12.2020. godine a nova ugovorena ročnost nije duža od 3,285 dana, ili je produžetak roka dospeća poslednje rate ugovoren u periodu od 01.01. - 31.12.2021. godine a nova ugovorena ročnost nije duža od 2,920 dana;
2. Ugovorom kojim se menja pomenuti rok dospeća nije odoren novi kredit od 19.03.2020. godine do konačne otplate kredita;

Za potrebe obračuna osnovnog akcijskog kapitala tokom godine banka je dužna da utvrđuje dobitak/gubitak na kraju svakog obračunskog perioda i da sve gubitke oduzima od osnovnog akcijskog kapitala kako oni nastaju, u skladu sa stavom 1. odredbe pod 1) ove tačke.

Dodatni osnovni kapital banke čini zbir sledećih elemenata umanjeno za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala koji predstavljaju instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dodatnog osnovnog kapitala;

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- 5) iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke;
- 6) iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos tih elemenata – u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala banke mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;

Dopunski kapital banke čini zbir sledećih elemenata, umanjeno za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata dopunskog kapitala, odnosno instrumenti dopunskog kapitala i obaveza po

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

subordiniranim kreditima i zajmovima (subordinirane obaveze);

2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dopunskog kapitala;

3) opštih prilagođavanja za kreditni rizik koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1,25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik;

Odbitne stavke od dopunskog kapitala su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica

u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;

- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;

Tabela prikazuje visinu obračunatog kapitala Banke u 2024. i 2023. godini (nerevidirani obračuni):

(000 RSD)

Obračun kapitala Banke	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Osnovni akcijski kapital	22,158,758	20,681,138
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,619,329	978,838
Gubitak po osnovu prve primene MSFI	-	-
Nematerijalna imovina	(601,585)	(588,163)
Ostali nerealizovani gubici	(334,318)	(202,626)
Odbitne stavke prema stepenu zaduženosti ili ugovorenoj ročnosti	(69,962)	(52,205)
Dodatni osnovni kapital	-	-
Dopunski kapital	-	-
Subordinirane obaveze	-	-
KAPITAL	22,158,758	20,681,138

Kapitalni zahtevi izračunavaju se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022, 137/2022, 48/2023, 110/2023 i 102/2024).

Tabela pokazuje obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2024. i 2023. godine, koji je obračunat u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

(000 RSD)

Obračun pokazatelja adekvatnosti (nerevidirano)	2024.	2023.
Kapital	22,158,758	20,681,138
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	55,166,068	61,416,986
Izloženost deviznom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	1,510,513	811,310
Izloženost cenovnom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	110,963	243,463
Izloženost operativnom riziku	12,721,645	11,369,725
Ukupna rizična aktiva	69,509,189	73,841,484
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	31.88%	28.01%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene, Banke primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Smatra se da je tržište aktivno ako su kotirane cene odmah i redovno raspoložive na berzi, kod dilera, brokera, industrijske grupe, službe za obrazovanje cena ili regulatorne agencije i ako pomenute cene odražavaju aktuelne tržišne transakcije koje se redovno obavljaju između nezavisnih stranaka. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi, čiji su podaci javno dostupni) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Pomenute tehnike procene u najvećoj mogućoj meri koriste podatke sa tržišta koji se mogu posmatrati, ukoliko su raspoloživi, a u najmanjoj mogućoj meri se oslanjaju na posebne procene Banke. Ukoliko su svi materijalno značajni unosi potrebni za utvrđivanje fer vrednosti nekog instrumenta prisutni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 2.

Ukoliko jedan ili više materijalno značajnih unosa nisu zasnovani na tržišnim podacima koji su dostupni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 3. Posebne tehnike procene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata:

- Kotirane tržišne cene ili cene dilera za slične instrumente;
- Fer vrednost svopa kamatne stope obračunate kao sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, na osnovu dostupnog trenda prinosa;
- Fer vrednost terminskih deviznih ugovora je utvrđena primenom terminskih kurseva na dan bilansa stanja, uz diskontovanje dobijene vrednosti na sadašnju vrednost;
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontovanog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata;

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama vode po fer vrednosti

Banka u 2024. i u 2023. godini nije prenosila finansijska sredstva iz Stage 1 u Stage 2.

(000 RSD)

31. decembar 2024. godine	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Hartije od vrednosti	13,254,404	-	-	13,254,404
Potraživanja po osnovu derivata	-	1,624	-	1,624
Ukupno finansijska sredstva	13,254,404	1,624	-	13,254,404
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	-	(6,228)	-	(6,228)
Ukupno finansijske obaveze	-	(6,228)	-	(6,228)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)

(000 RSD)

31. decembar 2023. godine

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Hartije od vrednosti	13,320,216	-	-	13,320,216
Potraživanja po osnovu derivata	-	25,264	-	25,264
Ukupno finansijska sredstva	13,320,216	25,264	-	13,345,480
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	-	(1,136)	-	(1,136)
Ukupno finansijske obaveze	-	(1,136)	-	(1,136)

Fer vrednost finansijskih derivata se utvrđuje diskontovanjem novčanih tokova na bazi kamatnih stopa koje se uzimaju sa Reutersa ili Bloomberg-a.

Fer vrednost obveznica emitovanih na međunarodnom tržištu (EURO obveznice) koje imaju aktivno tržište, određuje se na osnovu kamatnih stopa sa aktivnog trzista. Fer vrednost dinarskih obveznica, takođe se određuje na osnovu podataka o kamatnim stopama sa aktivnog tržišta, s tim da postoji mogućnost korekcije cene uzimajući u obzir „ekspertska“ mišljenje, u situacijama kada tržište nije dovoljno reprezentativno.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

Banka je izvršila procenu fer vrednosti finansijskih sredstava koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti, i to:

- Diskontovanjem očekivanih budućih novčanih priliva po osnovu finansijskih sredstava očekivanom stopom povrata, koja se sastoji od "risk free" kamatne stope i premije za kreditni rizik za odgovarajuću ročnost finansijskog sredstva;
- Diskontovanjem očekivanih novčanih odliva po osnovu finansijskih obaveza "risk free" kamatnom stopom uvećanom za nulti kreditni "spread" primenjiv na finansijsku obavezu odgovarajuće ročnosti;

Rukovodstvo Banke smatra da zbog prirode finansijskih sredstava, kao i tipa klijenata knjigovodstvena vrednost kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija ne odstupa od njihove fer vrednosti.

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2024. godine:

(000 RSD)

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18,050,517	18,050,517	18,050,517
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,630,227	6,630,564	6,630,564
Kreditni i potraživanja od komitenata	62,487,290	62,408,688	62,408,688
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	5,190,136	5,523,629	5,523,629
Ostala sredstva	694,689	694,689	694,689
Ukupno	93,052,859	93,308,087	93,308,087
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama	7,819,192	7,457,425	7,457,425
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	73,732,122	73,606,375	73,606,375
Ostale obaveze	1,794,526	1,584,047	1,584,047
Ukupno	83,345,840	82,647,847	82,647,847

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16,267,366	16,267,367	16,267,367
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8,172,727	8,173,011	8,173,011
Kredit i potraživanja od komitenata	67,787,883	67,531,145	67,531,145
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	2,509,370	2,638,876	2,638,876
Ostala sredstva	654,275	654,275	654,275
Ukupno	95,391,621	95,264,674	95,264,674
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama	10,786,854	10,787,096	10,787,096
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	73,031,935	72,848,205	72,848,205
Ostale obaveze	1,667,548	1,584,047	1,584,047
Ukupno	85,486,337	85,219,348	85,219,348

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata
(000 RSD)

	2024.	2023.
Po obaveznoj rezervi kod centralne banke	51,254	39,832
Po poslovima sa centralnom bankom	229,040	333,973
Po plasmanima bankama i finansijskim organizacijama	54,822	32,487
Po plasmanima preduzećima	2,178,185	2,206,647
Po plasmanima stanovništvu	3,684,361	3,181,315
Naknade za odobravanje kredita preduzećima	89,661	96,208
Naknade za odobravanje kredita stanovništvu	251,600	136,193
Po hartijama od vrednosti	734,042	590,594
Ukupno prihodi od kamata	7,273,964	6,617,249
b) Rashodi kamata		
Obaveze prema bankama i finansijskim organizacijama	232,602	351,697
Obaveze prema preduzećima	369,017	436,704
Obaveze prema stanovništvu	911,508	768,629
Po uzetim kreditima	233,389	176,896
Po lizing poslovima	10,811	9,462
Ukupno rashodi kamata	1,757,326	1,743,388
NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA	5,515,638	4,873,861

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)**c) Prihodi od kamata**
(000 RSD)

	2024.	2023.
Finansijska imovina po fer vrednosti kroz bilans uspeha	56,787	72,953
Finansijska imovina po fer vrednosti kroz ostali rezultat	541,945	439,316
Finansijska imovina vrednovana po amortizovanoj vrednosti	6,674,232	6,104,980
Ukupno prihodi od kamata	7,272,964	6,617,249

Rashodi od kamata po osnovu finansijskih obaveza su vrednovani po amortizovanoj vrednosti u celokupnom iznosu. Prihod kamate po obezvređenim plasmanima u 2024. godini iznosi 67,609 RSD hiljada, dok u 2023. godini ovaj prihod je iznosio 78,324 RSD hiljade.

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA**a) Prihodi od naknada i provizija**
(000 RSD)

	2024.	2023.
Dokumentarni poslovi	3,286	4,590
Garancije	189,808	174,305
Kartice	405,901	394,806
Krediti	209,810	112,562
Osiguranje	10,708	8,401
Platni promet u inostranstvu	375,272	355,865
Platni promet u zemlji	532,895	530,987
Vođenje računa	306,970	287,919
Ukupno prihodi od naknada i provizija	2,034,649	1,869,435

b) Rashodi naknada i provizija

HOV	1,609	2,895
Platni promet u inostranstvu	50,354	48,292
Kartice	70,338	60,449
Ostale naknade od stanovništva	48,337	16,914
Platni promet u zemlji	41,968	41,898
Po transakcijama sa bankama	10,665	7,354
Po transakcijama sa preduzećima	72,095	66,916
Rashodi naknada po garancijama	5,558	7,182
Ukupno rashodi od naknada i provizija	300,924	251,900

NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

1,733,725	1,617,535
------------------	------------------

Prihodi i rashodi od naknada po osnovu finansijskih sredstava/obaveza su vrednovani po amortizovanoj vrednosti u celokupnom iznosu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
7. NETO (GUBICI)/DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA

(000 RSD)

	2024.	2023.
Negativni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	(35,304)	(8,958)
Pozitivni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	11,422	25,934
Promene fer vrednosti hartija namenjenih trgovanju	2,809	39,688
Neto (gubitak) / dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	(21,073)	56,664
Gubitak po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(5)	(15)
Neto (gubitak) / dobitak po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(21,078)	56,649

8. NETO (RASHOD)/PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

(000 RSD)

	2024.	2023.
Negativne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	(31,744,126)	(35,502,569)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	(11)	(1,167)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	(205,004)	(35)
Ukupno negativne kursne razlike	(31,949,140)	(35,503,771)
Pozitivne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	31,827,710	35,369,322
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	172,889	72,473
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	219	403
Ukupno pozitivne kursne razlike	32,000,818	35,442,198
NETO EFEKAT	51,678	(61,573)

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

(000 RSD)

	2024.	2023.
Prihodi od zakupnina	2,009	4,347
Prihodi od neiskorišćenih bonusa zaposlenih	11,371	7,180
Ostali prihodi od zaposlenih	4,649	5,002
Prihod po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja	220,913	236,883
Ostali prihodi	52,679	32,544
Ukupno ostali poslovni prihodi	291,621	285,956

Prihodi po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja u iznosu od 220,913 RSD hiljada 2024. godini, odnosno 236,883 RSD hiljada 2023. godini predstavljaju prihode od internih usluga Banke prema članicama Addiko Grupe (digitalno bankarstvo, business modeling i sl).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
10. OSTALI PRIHODI**(000 RSD)**

	2024.	2023.
Dobici od prodaje ostale opreme	4	201
Smanjenje rezervisanja za obaveze	17,781	79,337
Ostali prihodi	40,790	15,516
Ukupno ostali prihodi	58,575	95,054

11. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki
(000 RSD)

	2024.	2023.
Rashodi po osnovu obezvređenja bilansnih pozicija		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	(6)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	(6,450)	(3,626)
Kreditni i potraživanja od komitenata	(3,288,142)	(2,972,966)
Hartije od vrednosti	(4,134)	(2,793)
Ostala sredstva (napomena 20c)	(37,527)	(19,878)
Otpisano u toku godine	(8,714)	(11,749)
Gubici po osnovu modifikacija	(67,173)	(168,644)
Ukupno rashodi obezvređenja bilansnih pozicija	(3,386,469)	(3,179,662)
Rashodi rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	(448,627)	(517,395)
Ukupno rashodi	(3,835,096)	(3,697,057)

Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki
(000 RSD)

	2024.	2023.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29	3
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,630	10
Kreditni i potraživanja od komitenata	1,654,939	1,194,561
Hartije od vrednosti	7,138	2,775
Ostala sredstva Napomena 20c)	420,553	4,638
Naplaćeno u toku godine	29	362,640
Ukupno po bilansnoj aktivni	2,089,734	1,564,627
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	424,798	568,594
Ukupno prihodi	2,514,533	2,133,221
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1,320,563)	(1,563,835)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

(000 RSD)

	2024.	2023.
Neto zarade	1,027,609	917,697
Porezi i doprinosi na zarade	399,399	354,806
Ostali lični rashodi	179,093	208,204
Rashod za otpremnine pri prestanku radnog odnosa	34,518	1,143
Rashod za otpremnine pri odlasku u penziju /Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije	10,670	4,604
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,651,289	1,486,454

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

(000 RSD)

	2024.	2023.
Trošak amortizacije nematerijalnih ulaganja	196,984	219,309
Trošak amortizacije ulaganja u zakupljene objekte	22,347	26,376
Trošak amortizacije građevinskih objekata	9,057	8,778
Trošak amortizacije ostale opreme	43,832	50,725
Troškovi amortizacije za lizing opreme	12,323	8,510
Troškovi amortizacije za lizing nekretnina	144,684	143,690
Ukupno troškovi amortizacije	429,227	457,388

14. OSTALI RASHODI

(000 RSD)

	2024.	2023.
Donacije i pomoći	539	950
Zakupnine	63,485	66,921
Ostali troškovi u zakupljenim objektima	79,248	65,720
Premije osiguranja	279,197	263,277
Troškovi reprezentacije	8,653	7,605
Troškovi reklame	261,379	191,289
Troškovi korišćenja informacionih sistema	765,204	703,077
Troškovi goriva i održavanja automobile	7,767	7,323
PTT troškovi i troškovi komunikacija	58,937	52,428
Članarine u zemlji i inostranstvu	2,978	2,594
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	239,775	215,264
Troškovi revizije	14,362	10,535
Troškovi konsultantskih usluga	152,043	167,658
Komunalne usluge	45,578	46,076
Kancelarijski material	8,583	9,325
Ostali rashodi prema zaposlenima	64,363	54,513
Sudske i administrativne takse	132,649	106,876
Troškovi poslovanja sa karticama	268,736	232,808
Troškovi obezbeđenja imovine	49,735	44,062
Ostali administrativni troškovi	97,629	93,956
Materijalni troškovi	3,347	4,985
Sponzorstva	46,342	19,202
Rashodi rezervisanja za pasivne sudske sporove	390,520	184,983
Ostali rashodi	127,775	113,246
Nenaplativa potraživanja	6,266	57,367
UKUPNO OSTALI RASHODI	3,174,730	2,722,040

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
14. OSTALI RASHODI (nastavak)

Troškovi premije osiguranja najvećim delom čine plaćeni troškovi osiguranja depozita u iznosu od 250,590 RSD hiljada (2023. godina: 232,641 RSD hiljada). Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata su porezi i doprinosi za plate na teret poslodavca. Troškovi reklama najvećim delom čine TV reklame u iznosu od 56,440 RSD hiljada (2023. godina: 28,480 RSD hiljada), internet oglašavanje u iznosu od RSD 90,736 hiljada (2023. godina: RSD 78,506 hiljade), a preostale troškove čine istraživanja, promotivni materijal i dr. Troškovi korišćenja informacionih sistema čine najvećim delom troškovi usluga za osnovni sistem u iznosu od 213,907 RSD hiljada (2023. godina: 194,402 RSD hiljada), troškovi licenci i održavanja softvera iznose 378,698 RSD hiljada (2023. godina: 346.568 RSD hiljada). U 2024. godini troškovi zakupnine odnose se na zakupne male vrednosti, kratkoročne zakupne prostora kao i prateće troškove zakupa i to u iznosu od 43,294 RSD hiljada (2023. godina: 45,780 RSD hiljada).

15. POREZ NA DOBITAK

Banka u 2019. godini primenila Zakon o konverziji kredita denominovanih u švajcarskim francima, na koji način je ostvarila pravo na poreski kredit u visini od 2% preostalog duga, koji iznosi RSD 215,662 hiljada. Kako bi Banka ostvarila pravo na poreski kredit isti je iskazan u obrascu PK i predat uz poresku prijavu za 2020. godinu. U 2023. godini Banka je iskoristila jedan deo tog poreskog kredita, a u 2024. godini drugi deo poreskog kredita prema donjoj tabeli, tako da preostali deo poreskog kredita iznosi RSD 85,323 hiljada.

(000 RSD)

	2024.	2023.
Dobitak pre oporezivanja	1,076,659	660,086
Porez na dobit po stopi od 15%	98,485	31,856
Iskorišćeni nepriznati poreski krediti	<u>(98,485)</u>	<u>(31,856)</u>
Efektivna poreska stopa	0,00%	0,00%

NEISKORIŠĆENI PORESKI GUBICI

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Banka će u narednoj godini vršiti ponovnu procenu nepriznatih odloženih poreskih sredstava i priznati ih u meri u kojoj bude postojala procena da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U dinarima		
Žiro-račun	7,335,110	8,296,446
Gotovina u blagajni	3,432,704	1,365,878
Potraživanja za kamate od NBS	3,207	7,573
Ukupno u dinarima	10,771,021	9,669,897
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6,470,020	5,446,201
Gotovina u blagajni	808,814	1,150,825
Devizni računi za trgovanje HoV	667	477
Ukupno u stranoj valuti	7,279,501	6,597,503
Ispravka vrednosti	(5)	(34)
Stanje na dan 31. decembra	18,050,517	16,267,366

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke, gotovina u blagajni, devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka.

U gotovinu i gotovinske ekvivalente za izveštaj o tokovima gotovine Banke uključene su pozicije:

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Žiro-račun	7,335,107	8,296,425
Gotovina u blagajni	2,741,521	2,516,702
Devizni računi u inostranstvu	3,160,610	1,311,132
Devizni računi za trgovanje HoV	667	477
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,237,905</u>	<u>12,124,736</u>

17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu derivata	1,624	25,264
Ukupno potraživanja po osnovu derivata	<u>1,624</u>	<u>25,264</u>

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze po osnovu derivata	6,228	1,136
Ukupno obaveze po osnovu derivata	<u>6,228</u>	<u>1,136</u>

Svi derivativni finansijski instrumenti su iskazani po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji Banke dok se sredstvo priznaje kao pozitivna promena fer vrednosti derivata, a obaveza se priznaje kada je promena fer vrednosti derivata negativna. Fer vrednost na početku transakcije je jednaka ceni transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA (nastavak)

Tabela pokazuje ugovore za FX swap-ove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2024. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost u 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost u 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD	USD 1,261,032 / EUR 1,200,000	92		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD	USD 1,559,745 / EUR 1,500,000	757		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja GBP	GBP 49,722 / EUR 60,000	18		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja AUD	AUD 249,315 / EUR 150,000	143		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja NOK / obaveza na dan izmirenja EUR	NOK 530,491 / EUR 45,000	6		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CAD / obaveza na dan izmirenja EUR	CAD 74,995 / EUR 50,000	4		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD	USD 1,042,230 / EUR 1,000,000	274		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD	USD 2,160,000 / EUR 2,000,000	329		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja GBP			GBP 49,722 / EUR 60,000	11
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja GBP			GBP 66,476 / EUR 80,000	16
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja GBP			GBP 83,146 / EUR 100,000	28
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja CAD			CAD 74,995 / EUR 50,000	30
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD			USD 1,042,230 / EUR 1,000,000	414
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 1,261,344 / EUR 1,200,000	1,367
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD			USD 2,160,000 / EUR 2,000,000	2,373
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD			USD 1,261,032 / EUR 1,200,000	1,425
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD			USD 1,559,745 / EUR 1,500,000	564
Fer vrednost na kraju godine		1,624		6,228

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA (nastavak)

Tabela pokazuje ugovore za FX svopove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2023. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	pozitivna fer vrednost	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost
		0 RSD		0 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja NOK	EUR 100,000 / NOK 1,124,120	51		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja CAD	EUR 150,000 / CAD 219,580	10		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja CAD	EUR 100,000 / CAD 146,820	4		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD	EUR 7,500,000 / USD 8,100,000	21,572		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF / obaveza na dan izmirenja EUR	CHF 2,829,090 / EUR 3,000,000	3,627		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja CAD			EUR 100,000 / CAD 146,820	34
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja AUD			EUR 250,000 / AUD 405,572	67
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja USD			EUR 7,500,000 / USD 8,100,000	293
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja AUD			EUR 210,000 / AUD 341,932	151
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja NOK			EUR 100,000 / NOK 1,185,870	591
Fer vrednost na kraju godine		25,264		1,136

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

(000 RSD)

	31. decembar 2024	31. decembar 2023.
Hartije od vrednosti vrednovane kroz bilans uspeha	273,743	1,873,357
Hartije od vrednosti vrednovane kroz ostali rezultat	13,254,404	11,449,336
Hartije od vrednosti vrednovane po amortizovanoj vrednosti	5,190,136	2,509,370
Ispravka vrednosti za hartije vrednovane po amortizovanoj vrednosti	(22)	(73)
Ukupno hartije od vrednosti	18,718,261	15,831,990

Ispravka vrednosti za hartije vrednovane kroz ostali rezultat prikazana je na kapitalu u iznosu od RSD 39 hiljada (2023. iznos od RSD 275 hiljada).

U 2024. godini Banka je plasirala slobodna novčana dinarska sredstva u dužničke HOV Republike Srbije u iznosu od 3,000,000 RSD hiljada. Slobodna novčana eurska sredstva plasirana su u dužničke HoV Republike Srbije u iznosu od 25,200 EUR hiljada.

Po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednost kroz ostali rezultat Banka je 2024. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 541,944 RSD hiljada (2023. godina: 413,941 RSD hiljada).

Po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti vrednovane po amortizovanoj vrednosti Banka je u 2024. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 257,049 RSD hiljada (u 2023. godini: 103,699 RSD hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U dinarima		
Plasmani po REPO transakcijama	3,300,000	6,800,000
Plasmani drugim finansijskim organizacijama	40,098	8,481
Ukupno u dinarima	3,340,098	6,808,481
U stranoj valuti		
Devizni računi kod drugih banaka	3,167,903	1,314,532
Plasmani u stranoj valuti	-	24,307
Ostala potraživanja u stranoj valuti	130,396	29,293
Ukupno u stranoj valuti	3,298,299	1,368,132
Bruto krediti i potraživanja od banaka	6,638,397	8,176,613
Ispravka vrednosti u dinarima	(201)	(140)
Ispravka vrednosti u stranoj valuti	(7,969)	(3,746)
Ukupno	6,630,227	8,172,727

Tokom 2024. godine Banka je plasirala sredstva bankama u dinarima sa kamatnom stopom u rasponu od 4,75% do 5,25% (2023. godina: od 3,80% do 5,25%) dok u EUR nije bilo plasmana (2023. godina: nije bilo plasmana).

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U tabeli niže predstavljeni su krediti i potraživanja od komitenata koja su grupisana po preostaloj ročnosti.

(000 RSD)

	31. decembra 2024.			31. decembra 2023.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
– Preduzeća	576,459	1,547,460	2,123,919	922,815	2,963,056	3,885,871
– Stanovništvo	3,351,713	29,717,604	33,069,317	2,205,258	27,522,225	29,727,483
– Javni sektor	1,893	20	1,913	5,534	3,856	9,390
– Drugi komitenti	64,959	12,539	77,498	89,899	18,541	108,440
Ukupno u dinarima	3,995,024	31,277,623	35,272,647	3,223,506	30,507,678	33,731,184
U stranoj valuti						
– Preduzeća	8,061,197	16,891,912	24,953,109	9,474,625	21,068,553	30,543,178
– Stanovništvo	303,355	5,858,619	6,161,974	324,079	6,906,288	7,230,367
– Javni sector	19,381	156,966	176,347	93,372	222,089	315,461
– Drugi komitenti	228,868	136,334	365,202	138,030	187,157	325,187
Ukupno u stranoj valuti	8,612,801	23,043,831	31,656,632	10,030,106	28,384,087	38,414,193
Bruto krediti	12,607,825	54,321,454	66,929,279	13,253,612	58,891,765	72,145,377
Ispravka vrednosti						
– U dinarima	(324,830)	(2,726,384)	(3,051,214)	(735,507)	(1,768,201)	(2,503,708)
– U valuti	(155,579)	(1,235,196)	(1,390,775)	(717,611)	(1,136,175)	(1,853,786)
Ukupno ispravka vrednosti	(480,409)	(3,961,580)	(4,441,989)	(1,453,118)	(2,904,376)	(4,357,494)
Stanje na dan 31. decembra	12,127,416	50,359,874	62,487,290	11,800,494	55,987,389	67,787,883

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

U toku 2024. godine kamate na kredite klijentima Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom obračunavane su u zavisnosti od kreditnog rejtinga klijenta, vrste kredita i obezbeđenog kolaterala.

Kamata na kredite za obrtna sredstva pravnim licima odobrene u 2024. godini obračunavala se po kamatnoj stopi u proseku 6.77% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite 8.07% (2023. godina: 7,08% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini u proseku 8.8%).

Investicioni krediti pravnim licima u 2024. godini su odobravani maksimalno na period do 10 godina i prosečnom kamatnom stopom od 6.29% za indeksirane kredite.

Nenamenski krediti stanovništvu vezani za RSD su u 2024. godini plasirani sa kamatnom stopom od 5.99% do 18,49% (2023. godina: od 6,6% do 18,49%).

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

(000) RSD

	Licence i Prava	Licence u pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	2,649,846	34,205	2,684,051
Povećanje	-	155,208	155,208
Prenosi (aktiviranje)	113,511	(113,511)	-
Stanje na dan 1. januara 2024.godine	<u>2,763,357</u>	<u>75,902</u>	<u>2,839,259</u>
Povećanje	1,255	217,888	219,143
Prenosi (aktiviranje)	189,504	(198,242)	(8,738)
Otuđenja i rashodovanje	(86,831)	-	(86,831)
Stanje na dan 31. decembra 2024.godine	<u>2,867,285</u>	<u>95,548</u>	<u>2,962,833</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	2,031,788	-	2,031,788
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	219,309	-	219,309
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	<u>2,251,096</u>	-	<u>2,251,096</u>
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	196,984	-	196,984
Prodaja/rashodovanje	(86,631)	-	(86,631)
Stanje na dan 31. decembra 2024.godine	<u>2,361,449</u>	-	<u>2,361,449</u>
NEOTPISANA VREDNOST			
- na dan 31. decembra 2024. godine	<u>505,836</u>	<u>95,548</u>	<u>601,384</u>
- na dan 31. decembra 2023. godine	<u>512,261</u>	<u>75,902</u>	<u>588,163</u>

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Građevinski objekti	316,348	316,422
Ulaganje u zakupljene objekte	35,578	51,210
Kompjuterska i ostala oprema	40,360	37,941
Ostala oprema	59,445	67,723
Ulaganja u pripremi	14,328	11,888
Nekretnine uzete u lizing	277,706	293,168
Automobili i oprema uzeti u lizing	110,702	12,755
Ukupno	<u>854,467</u>	<u>791,107</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

(000 RSD)								
	Građevinski objekti	Ulaganja u objekte u zakupu	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Ulaganja u pripremi	Nekretnine uzete u lizing	Automobili i oprema uzeti u lizing	Ukupno
NABAVNA VREDNOST								
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	409,171	532,485	550,860	579,022	6,372	765,298	57,699	2,900,905
Povećanje					60,802	86,905	-	147,707
Prenosi (aktiviranje)	6,958	18,727	19,350	10,251	(55,286)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(4,642)	-	(2,379)	-	-	-	(7,021)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	416,129	546,570	570,210	586,894	11,888	852,202	57,699	3,041,590
Povećanje	-				56,112	129,222	110,269	295,603
Prenosi (aktiviranje)	8,983	6,715	22,422	15,552	(53,672)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(86,319)	(147,656)	(114,591)	-	-	-	(348,566)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	425,112	466,966	444,975	487,855	14,328	981,424	167,968	2,988,627
ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	90,929	473,626	505,495	497,600		415,344	36,433	2,019,426
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	8,778	26,376	26,774	23,951	-	143,690	8,510	238,078
Otuđenja i rashodovanja	-	(4,642)	-	(2,379)	-	-	-	(7,021)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	99,707	495,360	532,269	519,171		559,034	44,943	2,250,483
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	9,057	22,347	20,002	23,830	-	144,684	12,323	232,243
Otuđenja i rashodovanja	-	(86,319)	(147,656)	(114,591)	-	-	-	(348,566)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	108,764	431,388	404,615	428,410		703,718	57,266	2,134,160
NEOTPISANA VREDNOST								
- na dan 31. decembra 2023. godine	316,422	51,210	37,941	67,723	11,888	293,168	12,755	791,107
- na dan 31. decembra 2024. godine	316,348	35,578	40,360	59,445	14,328	277,706	110,702	854,467

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine
22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Banka poseduje građevinske objekte za obavljanje svoje delatnosti na šest lokacija: ekspozitura Bežanijska kosa, ekspozitura Hill Beograd, ekspozitura Bačka Palanka, ekspozitura Subotica i ekspozitura Kruševac, deo kuće u ulici Šekspirova u Beogradu.

Svi ostali poslovni prostori su zakupljeni i pozicija "Ulaganja u objekte u zakupu" se odnosi na opremanje i privođenje nameni zakupljenih poslovnih prostora.

Banka nije zalagala svoje objekte kao kolaterale.

23. OSTALA SREDSTVA
(000 RSD)

	2024.	2023.
Potraživanja	497,897	501,257
Potraživanja od zaposlenih	1,107	54,152
Potraživanja od banaka po poslovima sa karticama	201,500	234,763
Dati avansi i depoziti	35,023	37,009
Potraživanja za plaćene obaveze klijenata	12,093	9,593
Ostale naknade i druga potraživanja	73,093	70,660
Potraživanja za zakupnine	704	958
Druga potraživanja	174,377	94,122
Ostala aktiva i AVR	254,861	231,927
Unapred plaćeni troškovi	239,399	216,989
Aktivna vremenska razgraničenja	902	956
Sredstva stečena naplatom potraživanja	2,329	2,329
Zalihe kancelarijskog materijala	12,231	11,653
Bruto ostala sredstva	752,758	733,184
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(45,838)	(67,256)
Ispravka vrednosti zaliha	(12,231)	(11,653)
Neto ostala sredstva 31. decembar	694,689	654,275

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANC
(000 RSD)

	2024.	2023.
Transakcioni depoziti u dinarima	340,139	111,388
Transakcioni depoziti banaka	9,388	9,306
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	330,751	102,082
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	369,494	373,651
Transakcioni depoziti banaka	26,810	43,663
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	342,684	329,988
Ostali depoziti u dinarima	2,168,841	2,813,273
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	2,101,797	2,766,302
Obaveze za kamate i naknade	67,044	46,971
Ostali depoziti u stranoj valuti	1,693,554	1,375,591
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	1,638,872	1,277,052
Obaveze za kamate i naknade i unapred plaćene naknade	54,682	98,539
Primljeni krediti	3,247,164	6,112,951
Stanje na dan 31. decembra	7,819,192	10,786,854

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII (nastavak)

U 2024. godini kratkoročni krediti i depoziti su odobravani Bancii u evrima po kamatnim stopama u zavisnosti dospeća u rasponu od od 1,25% do 5,22% godišnje (u 2023. godini: od 0,2% do 1,25%).

(000 RSD)

	Valuta	Iznos u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	31. decembar 2024.
EBRD - dugoročni krediti	EUR	10,000,000	10.2.2026	4.5880%	702,089
	EUR	30,000,000	10.2.2026	5.2210%	2,106,268
Ukupno dugoročni krediti					2,808,358
EBRD - kratkoročni krediti	EUR	500,000	24.3.2025	3.5840%	58,507
	EUR	2,050,000	22.5.2025	3.1610%	239,881
	EUR	1,200,000	19.2.2025	3.6750%	140,418
Ukupno kratkoročni krediti					438,806
Ukupno primljeni krediti					3,247,163

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

(000 RSD)

	2024.	2023.
Transakcioni depoziti u dinarima	18,670,215	17,631,838
Transakcioni depoziti preduzeća	10,987,009	10,991,116
Transakcioni depoziti javnog sektora	185,198	263,113
Transakcioni depoziti drugih komitenata	533,258	546,779
Transakcioni depoziti stanovništva	6,964,750	5,830,830
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	20,613,924	17,559,557
Transakcioni depoziti preduzeća	5,686,523	4,099,027
Transakcioni depoziti javnog sektora	5,783	13,161
Transakcioni depoziti drugih komitenata	525,175	228,812
Transakcioni depoziti stanovništva	14,396,443	13,218,557
Ostali depoziti u dinarima	6,557,834	5,550,993
Ostali depoziti preduzeća	5,867,418	5,112,117
Ostali depoziti javnog sektora	76,563	39,191
Ostali depoziti drugih komitenata	347,001	135,474
Ostali depoziti stanovništva	108,882	67,635
Obaveze za kamate i naknade	157,970	196,576
Ostali depoziti u stranoj valuti	2,129,698	1,444,095
Ostali depoziti preduzeća	831,815	740,577
Ostali depoziti javnog sektora	585,075	-
Ostali depoziti drugih komitenata	223,431	225,650
Ostali depoziti stanovništva	197,370	190,603
Obaveze za kamate	292,007	287,265
Namenski depoziti u dinarima	411,787	1,579,229
Namenski depoziti pravnih lica	3	1,005,384
Namenski depoziti drugih komitenata	-	220,000
Namenski depoziti stanovništva	411,784	353,845
Namenski depoziti u stranoj valuti	1,154	1,196
Namenski depoziti pravnih lica	999	1,014
Namenski depoziti drugih komitenata	12	12
Namenski depoziti stanovništva	143	170
Štedni depoziti	25,347,510	29,265,027
Štedni depoziti u dinarima	5,987,929	5,875,788
Štedni depoziti u stranoj valuti	19,359,581	23,389,239
Stanje na dan 31. decembra	73,732,122	73,031,935

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima i u stranoj valuti, Banka ne obračunava kamatu, osim u slučaju ugovaranja posebnih aranžmana što se definiše pojedinačnim ugovorima sa značajnim klijentima. U najvećem broju slučajeva, prilikom ugovaranja posebnih aranžmana, kamatne stope vezuju se za referentnu stopu Narodne banke Srbije. Na depozite po viđenju korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti Banka obračunava i plaća kamatu koja ne može biti niža od važeće eskontne stope Narodne banke Srbije.

Na oročene depozite klijenata u Sektoru poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom, Banka plaća kamatu čija visina zavisi od ročnosti i visine iznosa deponovanih sredstava. Visina kamatnih stopa se na inicijativu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, usklađuje sa kretanjima referentnih kamatnih stopa na tržištu i u toku 2024. godine i kretala se u rasponu od 0% do 7.55% za dinarske depozite na godišnjem nivou (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite) odnosno 0% do 4.42% za devizne depozite (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite).

U okviru navedenih raspona nominalne kamatne stope na:

- dinarske transakcione račune stanovništva kretale su se u rasponu od 0,00% do 0,10% a za devizne transakcione račune u rasponu od 0,00% do 0,10%
- dinarsku štednju po viđenju stanovništva su se kretale u rasponu od 0,00% do 0,10% i (0,00%-0,10% na standardne depozite po viđenju, 0,10% na cash back račun) , dok se na deviznu štednju po viđenju kretale u rasponu od 0,00% do 2,00%
- Oročeni dinarski štedni depoziti stanovništva (oročena i stepenasta štednja) su se kretale u rasponu od 0,10% do 9% godišnje, dok se kamatna stopa deviznu oročenu štednju stanovništva za ove proizvode kretala u rasponu od 0,10% do 8,00%,
- namenske depozite u dinarima iznosila je 0% , dok se za namenske devizne depozite kretala u rasponu od 0,00% do 6,27%

Ročna struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli po principu preostale ročnosti:

(000 RSD)

	2024.			2023.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti	18,670,215	-	18,670,215	17,631,838	-	17,631,838
Ostali depoziti	5,517,608	882,256	6,399,864	5,354,417	-	5,354,417
Namenski depoziti	3	411,784	411,787	396,374	1,182,855	1,579,229
Štedni depoziti	5,802,305	185,624	5,987,929	5,551,613	324,175	5,875,788
Obaveze za kamate	273	157,697	157,970	334	196,242	196,576
Ukupno u dinarima	29,990,404	1,637,361	31,627,765	28,934,576	1,703,272	30,637,848
U stranoj valuti						
Transakcioni depoziti	20,613,924	-	20,613,924	17,559,557	-	17,559,557
Ostali depoziti	1,413,920	423,771	1,837,691	643,282	513,548	1,156,830
Namenski depoziti	1,084	70	1,154	1,099	97	1,196
Štedni depoziti	18,591,467	768,114	19,359,581	22,188,286	1,200,953	23,389,239
Obaveze za kamate i naknade	-	292,007	292,007	-	287,265	287,265
Ukupno u stranoj valuti	40,620,395	1,483,962	42,104,357	40,392,224	2,001,863	42,394,087
Stanje na dan 31. decembra	70,610,799	3,121,323	73,732,122	69,326,800	3,705,135	73,031,935

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
26. REZERVISANJA

Banka je izvršila sledeća rezervisanja:

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rezervisanje za gubitke po garancijama	169,671	135,611
Rezervisanja po osnovu nepokrivenih akreditiva	57	40
Rezervisanja po preuzetim dugoročnim obavezama	65,540	75,790
Ukupno rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	235,268	211,441
Rezervisanja za sudske sporove	634,679	394,104
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju	108,464	65,984
Rezervisanja za bonuse	32,640	20,921
	775,783	481,009
Stanje na dan 31. decembra	1,011,051	692,450

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnine

Banka je izvršila rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na teret rashoda u skladu sa svojom poslovnim politikom.

Rezervisanja za druge potencijalne obaveze u iznosu od 634,679 RSD hiljada izvršena su po osnovu obračuna eventualnog gubitka koji bi pao na teret Banke u vezi verovatnog sudskog spora.

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Polazne pretpostavke za navedeni obračun su sledeće:

- Podaci o zaposlenima (ukupan radni staž na dan 31. decembar 2024. pol, starost)
- Tablice smrtnosti 2010-2012
- Pretpostavljen rast bruto zarada 0%
- kamatna stopa 4,6%
- zarada u Banci za 2024. godinu po svakom zaposlenom

(000) RSD

	Garancije i druge vanbilansne stavke	Rezervisanja za sudske sporove	Otpremnine za prestanak radnog odnosa	Rezervisanja za penzije	Rezervisanja za bonuse	Ukupno
Stanje na dan						
1. januara 2024.	211,441	394,104	-	65,984	20,921	692,450
Ukidanje rezervisanja	(424,798)	(17,782)	-	-	-	(442,580)
Isplata prethodno rezervisanog iznosa	-	(121,691)	-	(3,472)	(10,449)	(135,612)
Dodatno rezervisanje	448,625	380,048	34,225	11,727	22,168	896,793
Stanje na dan						
31. decembra 2024.	235,268	634,679	34,225	74,239	32,640	1,011,051
Stanje na dan						
1. januara 2023.	262,639	393,460	26,949	63,810	18,786	765,644
Ukidanje rezervisanja	(568,594)	(182,007)	(29,468)	(2,430)	(9,389)	(791,888)
Isplata prethodno rezervisanog iznosa	-	-	-	-	-	-
Dodatno rezervisanje	517,397	182,651	2,519	4,604	11,524	718,695
Stanje na dan						
31. decembra 2023.	211,441	394,104	-	65,984	20,921	692,450

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

26. REZERVISANJA (nastavak)

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnine (nastavak)

Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS" 75/2014) propisano je da je poslodavac dužan da isplati zaposlenom otpremninu pri odlasku u penziju najmanje u visini dve prosečne zarade, a tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Promene na računima rezervisanja su prikazane u narednoj tabeli:

b) Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2024. godine vodilo se 4,255 sudskih sporova, čija ukupna vrednost bez troškova sudskih postupaka i obračunatih zateznih kamata, iznosi 55,406 EUR hiljada (6.483.417 RSD hiljada).

Banka utvrđuje rezervacije za pravni rizik u skladu sa svojim internim aktima i međunarodnim računovodstvenim stadardom, Procena uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima vrši se na osnovu:

- Pravne osnovanosti tužbenog zahteva;
- Pravne analize toka svakog pojedinog sudskog postupka;
- Sagledavanja činjenica i dokaza koje je u toku postupka iznela protivnička strana i činjenica i dokaza koje je u sudskom postupku iznela ili koje može izneti Banka i međusobne zavisnosti i povezanosti ovih činjenica i dokaza;
- Poznate sudske prakse u istim ili sličnim sudskim postupcima;
- Ako postupak po tužbi vodi advokat koga angažuje Banka, pri oceni uspešnosti će se uzeti u obzir i njegovo mišljenje; izuzetno, u veoma složenim slučajevima, organizaciona jedinica Banke zadužena za konkretan predmet može tražiti eksterno pravno mišljenje o uspehu predmeta čak i ako ga ne vodi advokat, već Banka;
- Mogućnosti da se sa protivničkom starnom postigne sudsko ili vansudsko poravnanje;
- Pravila i uslova za rezervisanje utvrđena Međunarodnim računovodstvenim standardom – MRS 37;
- Drugih elemenata koji mogu biti od uticaja na uspeh Banke u sudskom postupku.

Procena uspešnosti pasivnih sudskih postupaka vrši se po prijemu tužbe, prilikom unosa postupka u Pravnu bazu podataka, a formiranje rezervacija se vrši jednom kvartalno, najkasnije poslednjeg dana u mesecu pre isteka kalendarskog kvartala.

Procena se vrši na osnovu pravnog i činjeničnog stanja na dan procene, a prilikom utvrđivanja iznosa rezervacija uzima se u obzir i zakonska zatezna kamata, kao i troškovi postupka koje bi Banka bila u obavezi da plati u slučaju gubitka spora.

Banka vodi veći broj izvršnih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja. Sva utužena potraživanja su ispravljena u skladu sa metodologijom Banke i za njih su terećeni rashodi Banke.

27. OSTALE OBAVEZE

(000 RSD)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze prema dobavljačima u dinarima	33,180	39,338
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	11,478	14,258
Prevmene uplate za dugovanja po kreditima	276,238	209,067
Obaveze za kratkoročne bonuse	74,131	98,105
Ostale obaveze u dinarima	170,043	166,756
Ostale obaveze u stranoj valuti	241,092	408,326
Primljeni avansi u dinarima	2,945	5,853
Obaveze za poreze i doprinose	10,484	11,344
Obaveze po poslovima sa karticama	192,574	105,387
Razgraničeni rashodi	276,513	192,068
Razgraničeni prihodi	100,179	88,644
Obaveze po osnovu lizinga	405,669	328,402
Ukupno ostale obaveze	1,794,526	1,667,548

Banka je u toku 2024. godine izvršila plaćanja obaveze po osnovu lizinga u iznosu od 405,669 RSD hiljada (2023. godina: 328,402 RSD hiljada). Iznos odliva gotovine po osnovu lizinga je prikazan u okviru Izveštaja o novčanim tokovima u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

27. OSTALE OBAVEZE (nastavak)

Obaveze po osnovu lizinga iskazane po ročnosti su sledeće:

(000 RSD)

	Glavnica	Kamata	Total
2025	33,254	103	33,357
2026	49,925	117	50,042
2027	54,221	152	54,373
2028	64,811	188	64,999
2029	202,154	744	202,907
	404,365	1,304	405,669

28. KAPITAL I REZERVE

Kapital Banke na dan 31. decembra 2024. godine obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti i akumulirani rezultat.

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

(000 RSD)

	2024.	2023.
Akcijski kapital	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,619,329	2,619,329
Rezerve fer vrednosti	(472,547)	(636,717)
Neraspoređeni dobitak	1,076,659	1,529,612
Stanje na dan 31. decembra	23,768,735	24,057,518

a) Akcijski kapital i emisiona premija

Na dan 31. decembra 2023. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 8,758,742 obične akcija (31. decembar 2022. godine: 8,758,742 akcije) pojedinačne nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji, Svaka akcija nosi jedan glas. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

Akcije su registrovane kod Komisije za hartije od vrednosti:

CFI kod: ESVUFR

ISIN broj: RSHYPOE 68424

Dana 27. marta 2014. godine sprovedena je promena većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti. Umesto većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt, kao većinski akcionar upisan je Hypo SEE Holding AG Klagenfurt. Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG.

Na dan 31. decembra 2014. godine Hypo Group Alpe Adria AG, bila je vlasnik 7,159,669 akcija Banke, a Industrija kotrljajućih ležajeva u stečaju, Beograd vlasnik 73 akcije.

Dana 13. novembra 2015. godine Privredni sud u Beogradu odobrio je prodaju 73 akcije u vlasništvu stečajnog dužnika Industrija kotrljajućih ležajeva a.d. Beograd. Akcije je otkupila Hypo Group Alpe Adria AG i na taj način je posta jedini akcionar Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Dana 30. decembra 2015. godine u Agenciji za privredne registre evidentirano je povećanje akcionarskog kapitala. U Centralnom registru je izvršeno povećanje kapitala izdavanjem XXIX emisije u iznosu od 1,599,000 običnih akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji. Uplata akcija je izvršena konverzijom dela subordiniranog kredita u akcijski kapital u iznosu od 3,198,000,000 RSD.

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG u Addiko Bank AG, sa sedištem u Canettistraße 5/12 Beč, Austrija.

U toku 2024. godine Banka nije povećavala akcionarski kapital, tako da ukupan broj izdatih i uplaćenih akcija iznosi 8,758,742 nominalne vrednosti za jednu akciju od 2,000 RSD.

Banka nema upisanog, a neuplaćenog akcijskog kapitala.

Svaka akcija nosi jedan glas i nema ograničenja za isplatu dividendi koje proističu iz akcija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
28. KAPITAL I REZERVE (nastavak)

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2024. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	31. decembar 2024.	
		% učešća	Broj akcija
Addiko Bank AG	17,517,484	100%	8,758,742
Ukupno	17,517,484	100%	8,758,742

a) Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti:

- U periodu od 2002. godine do 2008. godine formirana je emisiona premija u visini od 2,790,840 hiljada RSD;
- U toku 2008. godine posle izvršene dve emisije akcija formirana je emisiona premija u visini od 4,414,469 hiljada RSD;
- U martu 2009. godine emitovano je 392,205 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 2,549,332 hiljade RSD;
- U julu 2010. godine emitovano je 584 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 3,797 hiljada RSD;
- Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 11866/16 od 26. aprila 2016. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2015. godini u iznosu od 5,452,120 hiljada RSD;
- Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 13115/17 od 28. aprila 2017. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2016. godini u iznosu od 1,278,508 hiljada RSD, tako da emisiona premija na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 3,027,810 hiljada RSD.

b) Rezerve iz dobiti

Banka je u prethodnim godinama formirala rezerve iz dobiti u iznosu od 2,619,329 hiljada RSD.

c) Rezerve fer vrednosti

Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat formirani su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u finansijska sredstva vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat, Ove rezerve su korigovane za efekte odloženih poreza (napomene 15 i 18).

Na dan 31. decembra 2024. godine negativne revalorizacione rezerve iznose 472,897 RSD hiljada (31. decembar 2023. godine negativne revalorizacione rezerve: 423,875 RSD hiljada). Ispravka vrednosti po hartijama od vrednosti iznosi 47 RSD hiljada, umanjena za odloženi porez u iznosu od 7 RSD hiljada.

d) Isplata dividende

Skupština Banke na sednici održanoj 20.05.2024. godine, je donela Odluku broj: 08702/24 da se neraspoređena dobit prethodnih godina formirana zaključno sa decembrom 2023.g. u iznosu od 1.529.611 hiljada RSD isplati akcionarima Banke kao dividenda.

29. USAGLAŠENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKIM PROPISIMA

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke prikazani su u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

29. USAGLAŠENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKIM PROPISIMA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja nerevidirani	Propisani pokazatelji	2024.	2023.
1. Kapital	Min Eur 10 miliona	Eur 189 mliliona	Eur 176 mliliona
2. Adekvatnost kapitala:			
- Adekvatnost kapitala	min 8 %	31.87%	28.01%
- Adekvatnost osnovnog kapitala	min 6 %	31.87%	28.01%
- Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	min 4.5 %	31.87%	28.01%
3. Ulaganja banke u lica koja nisu u fin.sektoru i u osnovna sredstva	max 60%	3.83%	3.83%
4. Zbir velikih izloženosti banke	max 400%	0.54%	0.00%
5. Pokazatelj likvidnosti:	min 1	2.91%	3.01%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.71%	2.44%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.71%	2.58%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.80%	2.81%
6. Pokazatelj likvidnosti u užem smislu	min 0.7	2.61%	2.27%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	2.03%	1.86%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	2.11%	1.97%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	2.28%	2.09%
7. Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	6.82%	3.92%
8. Racio koncentracije	max 30%	7.23%	11.76%
9. Izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	max 25%	0.54%	0.00%
10. Ulaganja banke u lica koje nije u finansijskom sektoru	max 10%	0.00%	0.00%

30. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2024. godine vodilo 4,255 sporova (31. decembar 2023. godine: 6,459 sporova).

Ukupna vrednost svih pasivnih pravnih sporova, bez troškova postupka i obračunate zatezne kamate, iznosi 55,406 hiljada evra (6,483,417 hiljada dinara). U 2023. godini iznosio je 34,986 hiljada evra (4,099,509 hiljada dinara).

Kao što je obelodanjeno u napomeni 26 na dan 31. decembra 2024. godine formirana su rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz sudskih sporova u ukupnom iznosu od 640,455 hiljada RSD (31. decembar 2023. godine: 397,359 hiljada RSD).

Banka je učesnik određenog broja sudskih postupaka koji su često veoma složeni, oduzimaju dosta vremena i teško ih je predvideti ili proceniti. Dana 31. decembra 2024. godine Banka je imala 558 pasivnih sporova (tj, sporova u kojima je Banka tužena) za koje je procenjena verovatnoća odliva novčanih sredstava malo verovatna (pa samim tim nisu ni utvrđene rezervacije za pravni rizik) ukupne visine tužbenih zahteva od 44 miliona evra (bez obračunate kamate). Ishod takvih postupaka je teško predvideti ili proceniti sve do kasnije faze u samim postupcima, koji mogu trajati i nekoliko godina, Ipak, na osnovu pravnih mišljenja advokata, menadžment Banke veruje da će njihova odbrana u postupcima biti uspešna.

Od ukupnog iznosa od EUR 44 miliona (bez obračunate kamate), 86.3% (ili 38 milion evra) odnosi se na sporove za naknadu štete. Preostali iznos se odnosi na određene ugovorne odredbe koje se uglavnom odnose na jednostranu izmenu kamatnih stopa i povraćaj naknada za obradu kredita ili na postupke u kojima pravna lica traže isplatu. U nastavku su ukratko opisana tri postupka u kojima je vrednost spora veća od milion evra:

- u jednom postupku tužilac traži naknadu štete na ime stvarne štete i na ime izmakle koristi, sve zbog navodno neosnovanog odustanka od pregovora prilikom razmatranja reprograma i zbog blokade računa radi naplate potraživanja Banke. Na osnovu činjeničnog stanja i pravnog saveta advokata, menadžment Banke veruje da će odbrana u postupku biti uspešna.

- u drugom postupku tužilac traži solidarnu isplatu naknade štete od strane prvotuženog - Republike Srbije, Ministarstva pravde, Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom i Banke kao drugotužene na ime naknade štete prouzrokovane navodnim nezakonitim radnjama sa sredstvima sa računa tužioca. Na osnovu pravnog saveta advokata, menadžment Banke veruje da će odbrana u postupku biti uspešna;

- u trećem postupku tužilac traži isplatu zbog materijalne štete i izgubljene dobiti. Na osnovu činjeničnog stanja i pravnog saveta advokata, menadžment Banke veruje da će odbrana u postupku biti uspešna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
30. POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

Za deklaratorne postupke se ne priznaju potencijalne obaveze.

Iako ishod ovih sporova nije moguće sa sigurnošću predvideti, rukovodstvo Banke procenjuje da potencijalni gubici koji mogu nastati po osnovu njihovog ishoda neće imati materijalno značajan efekat na priložene finansijske izveštaje.

31. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE

Jedini vlasnik Addiko Bank ad Beograd je Addiko Bank AG, u čijem se vlasništvu nalazi 100% akcija Addiko Bank a.d. Beograd.

a) Bilans stanja

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima na dan 31. decembra 2024. godine:

(000 RSD)

	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Finansijska sredstva 31.12.2024.							
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,278,413	687	3,461	1,450	594	-	2,284,605
Potraživanja po osnovu Derivata	-	-	1,624	-	-	-	1,624
Ostala sredstva	11,186	-	-	13,984	21,263	-	46,432
Ukupno finansijska Sredstva	2,289,599	687	5,085	15,433	21,857	-	2,332,661
Finansijske obaveze 31.12.2024.							
Obaveze po osnovu Derivata	-	-	6,228	-	-	-	6,228
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	8,613	-	9,307	12,455	5,343	11,951	47,670
Ukupno finansijske Obaveze	8,613	-	15,535	12,455	5,343	11,951	53,898

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim pravnim licima na dan 31. decembra 2023. godine:

(000) RSD

	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Finansijska sredstva 31.12.2023.							
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,136	13,552	-	8,157	7,599	4,021	44,465
Potraživanja po osnovu Derivata	-	-	25,263	-	-	-	25,263
Ostala sredstva	19,651	1,249	15,203	600	1,152	-	37,856
Ukupno finansijska Sredstva	30,787	14,801	40,466	8,757	8,751	4,021	107,585
Finansijske obaveze 31.12.2023.							
Obaveze po osnovu Derivata	-	-	1,136	-	-	-	1,136
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	16,578	-	2,468	8,405	10,390	27,811	65,652
Ukupno finansijske Obaveze	16,578	-	3,604	8,405	10,390	27,811	66,788

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
31. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE (nastavak)
b) Bilans uspeha

(000 RSD)

	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi za 2024. godinu							
Prihodi od kamata	30,957	-	541	-	-	-	31,498
Ostali prihodi	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno prihodi	30,957	-	541	-	-	-	31,498
Rashodi za 2024. godinu							
Rashodi od kamata	-	-	(4,317)	-	-	-	(4,317)
Rashodi naknada i provizija	(1,060)	(58)	(1,906)	(70)	(43)	(37)	(3,174)
Administrativni troškovi	84,768	39,508	(5,997)	14,306	13,770	6,500	152,856
Ukupno rashodi	83,708	39,450	(12,220)	14,236	13,727	6,463	145,365

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima za godinu koja se završila 31. decembra 2023. godine:

(000 RSD)

	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi za 2023. godinu							
Prihodi od kamata	17,640	-	1,629	-	-	-	19,269
Ukupno prihodi	17,640	-	1,629	-	-	-	19,269
Rashodi za 2023. godinu							
Rashodi od kamata	(55)	-	(9,961)	-	-	-	(10,016)
Rashodi naknada i provizija	(952)	(87)	(3,908)	(93)	(43)	(39)	(5,122)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	93,104	38,984	(1,119)	15,050	12,221	6,958	165,198
Ukupno rashodi	92,097	38,897	(14,988)	14,957	12,178	6,919	150,060

c) Transakcije sa povezanim fizičkim licima

U toku 2024. godine članovima Upravnog odbora Banke za njihovo angažovanje isplaćena je bruto naknada u visini od 3,876 RSD hiljada (2023. godine: 3,882 RSD hiljada).

U toku 2024. godine članovima Izvršnog odbora Banke isplaćena je bruto zarada u visini od 63,682 RSD hiljada (2023. godine: 65.818 RSD hiljada).

U toku 2024. godine ključnom rukovodećem osoblju isplaćena je bruto zarada u visini od 277,615 RSD hiljada (2023. godine: 266,082 RSD hiljada).

Ključno rukovodeće osoblje su ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, direktno ili indirektno, uključujući sve direktore (bez obzira da li su izvršni ili ne). Osim ovih naknada, nije bilo plaćanja po ostalim vrstama naknada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine
32. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. oktobra 2024. godine, a sa najvećim klijentima usaglašavanje je vršeno i na dan 31. decembra 2024. godine putem IOS-a.

Od ukupno 14,236 poslatih izvoda otvorenih stavki (IOS) osporeno je 48.

Iznos neusaglašenih potraživanja i obaveza po poslatim IOS-ima 207,074 hiljada RSD. Iznosi se najvećim delom odnose na potraživanja za kamate, naknade i ostala potraživanja.

Banka i dalje preduzima aktivnosti da se potraživanja i obaveze usaglase sa klijentima i proces usaglašavanja je i dalje u toku.

33. VANBILANSNE STAVKE
(000 RSD)

	2024.	2023.
Ukupno garancije i preuzete obaveze	23,128,486	29,257,310
Plative garancije	3,223,392	4,459,037
Činidbene garancije	8,544,325	10,161,100
Nepokriveni akreditivi	11,394	34,859
Preuzete neopozive obaveze	1,199,050	885,516
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	6,850,325	6,916,798
Repo poslovi	3,300,000	6,800,000
Ukupno derivati	1,733,162	2,774,218
Potraživanja za prodate valute	864,155	1,399,172
Obaveze za kupljene valute	869,007	1,375,046
Ostale vanbilansne stavke	155,561,008	136,954,926
Plasmani u ime i za račun	915,607	939,043
Ostale preuzete obaveze	2,848,699	1,492,701
Primljena jemstva za obaveze	9,441,630	9,430,802
Evidencija kolaterala	128,541,872	113,270,269
Ostala vanbilansna aktiva	13,813,200	11,822,111
UKUPNO VANBILANSNE STAVKE	180,422,656	168,986,454

Na kraju svakog obračunskog perioda Banka vrši obračun rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Pregled rezervisanja po vanbilansnim pozicijama prikazan je u napomeni 26.

Derivativni finansijski instrumenti

U vanbilansnoj evidenciji derivata su prikazani potraživanja i obaveze po osnovu po osnovu FX svopova. Svopovi predstavljaju ugovore između dve strane o razmeni plaćanja u nekom periodu pri čemu su iznosi plaćanja zavisni od promene relevantnog indeksa kao što je na primer, kamatna stopa ili devizni kurs.

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugim ugovornom stranom (datum dogovora). Iznosi nominalne glavnice na koji su derivati ugovoreni evidentirani su vanbilansno.

Bilansno je u aktivi ili pasivi iskazana pozitivna ili negativna promena fer vrednosti derivata i prikazana u napomeni 17.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

	2024.	2023.
USD	112.4386	105.8671
EUR	117.0149	117.1737
CHF	124.5237	125.5343
GBP	141.1178	135.0550

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.



Gordana Ivanković
Rukovodilac Odeljenja
računovodstva i izveštavanja


Vladimir Stanisavljević
Zamenik predsednika Izvršnog
odbora
Srđan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora

ABSE Godišnji izveštaj za 2024.

Ne možemo napredovati ako
se ne osvrnemo unazad.

Addiko Bank



ISTAKNUTE ČINJENICE

1 Ključni finansijski podaci

PRIHODI:

NETO DOBITAK	1.08 mlrd RSD
NETO OPERATIVNI PRIHOD	7.3 mlrd RSD
NETO KAMATNA MARŽA	5.1%
ODNOS TROŠKOVA I PRIHODA	54.8%

STRUKTURA:

UKUPNA AKTIVA	108.1 mlrd RSD
KREDITI KLIJENATA	62.5 mlrd RSD
DEPOZITI KLIJENATA	73.7 mlrd RSD

KAPITAL:

POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA	31.87%
--	--------

2 Razvoj poslovanja

- OPERATIVNI REZULTAT veći za 8% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 2.4 milijarde dinara, a neto rezultat nakon oporezivanja ima značajan rast od 63% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1.1 milijardu dinara.
- Kreditiranje GRAĐANA je nadmašilo planove, dok je segment malih i srednjih preduzeća ostvario manji rezultat od očekivanog usled smanjene potražnje na tržištu.
- NETO PRIHOD OD KAMATA ima snažan rast od 13%; ukupno iznosi 7.2 milijarde dinara, čime je NETO KAMATNA MARŽA povećana na 5.1%.

3 Ključna postignuća

- Portfolio poslovanja sa građanima povećan za 11% u odnosu na prethodnu godinu, uz impresivan rast prihoda od 22%. Akvizicija 48 hiljada novih klijenata putem ekspanzije mreže i alternativnih kanala.
- Održan RAST PRIHODA u kombinaciji sa većom STABILNOŠĆU IZVORA FINANSIRANJA.
- Unapređeni MODERNI DIGITALNI KANALI integrisanjem funkcija kreditnih kartica u aplikaciju za mobilno bankarstvo.
- Veće POGODNOSTI ZA KLIJENTE i veća efikasnost putem implementacije rešenja za uplatu gotovine na bankomatima u ekspoziturama.

Ključni podaci

Rezultati poslovanja Addiko Bank a.d. Beograd

na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI

	2024.	2023.
Bilans uspeha (u hiljadama dinara)	01.01. - 31.12.	01.01. - 31.12.
Neto prihod od poslovanja	7,249,363	6,491,396
Neto prihod po osnovu kamata	5,515,638	4,873,861
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,733,725	1,617,535
Drugi operativni prihodi	403,105	398,407
Operativni rashodi	(5,255,246)	(4,665,882)
Operativni rezultat pre rezervisanja za kreditne rizike	2,397,222	2,223,921
Troškovi rezervisanja za kreditne rizike	(1,320,563)	(1,563,835)
Rezultat perioda nakon oporezivanja	1,076,659	660,086
Bilans stanja (u hiljadama dinara)	31.12.2024.	31.12.2023.
Kredit i potraživanja od komitenata	62,487,290	67,787,883
Depoziti i finansijske obaveze prema komitentima	73,732,122	73,031,935
Kapital	23,768,735	24,057,518
Ukupna aktiva	108,131,854	110,237,441
Ključni pokazatelji poslovanja	2024.	2023.
Neto prihod po osnovu kamata/ukupna aktiva	5.10%	4.42%
Odnos troškova i prihoda (CIR)	54.75%	53.19%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	31.87%	30.23%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	31.87%	30.23%
Ukupan broj zaposlenih na dan izveštaja	613	581
Broj ekspozitura	34	34

Ovaj Godišnji izveštaj je sačinjen u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS br. 62/13, 30/2018, 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i sadrži:

Godišnji izveštaj Addiko Bank a.d. Beograd za 2024.

Sadržaj

Istaknute činjenice	2
Ključni podaci	3
Obraćanje Predsednika Izvršnog odbora	5
1. Kratak pregled Addiko Bank	7
2. Najznačajniji rezultati	8
3. Program ubrzanja	8
3.1. Prvi stub: Poslovni rast u fokusnim oblastima	8
3.2. Drugi stub: Operativna izuzetnost i digitalne inovacije	10
3.3. Treći stub: Prvoklasno upravljanje rizicima	11
4. Finansijski izveštaji	12
4.1. Analiza bilansa uspeha	12
4.2. Analiza bilansa stanja	14
5. Izgledi	16
6. Korporativno upravljanje	16
6.1. Upravni odbor i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd	16
7. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure	17
8. Nefinansijski izveštaj	18
8.1. Okvir Addiko Bank za zaštitu životne sredine, socijalne politike i korporativno upravljanje	18
8.2. Zaštita životne sredine	19
9. Upravljanje razvojem ljudi i korporativne kulture	22
10. Upravljanje finansijskim rizicima	24
10.1. Kreditni rizik	24
10.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik	25
10.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici	25
10.4. Rizik izloženosti	26
10.5. Operativni rizik	26
10.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima	26
11. Organizaciona šema	27

Obraćanje predsednika Izvršnog odbora

Poštovani klijenti, akcionari i zaposleni,

Hvala vam na svim oblicima podrške koju smo imali tokom 2024. godine, za koju je pravedno reći da je bila izazovna na mnogim poljima - geopolitički i ekonomski šokovi, poremećaji u lancima snabdevanja, inflacioni pritisci, nastavak trenda društvene i političke fragmentacije širom sveta, odnosno, interno, pitanja vezana za potencijalne promene vlasničke strukture, te promene u organima upravljanja Bankom.

U tom kontekstu, ponosni smo što smo uspeali da se nosimo sa svim vanrednim okolnostima, ostvarimo dobar napredak u realizaciji naše strategije, kao i da isporučimo skup snažnih finansijskih rezultata.

Verujemo da brojke govore same za sebe. Naši krediti stanovništvu su rasli 11% dok su prihodi od kamata i naknada u segmentu poslovanja sa stanovništvom rasli 22%. Broj novih klijenata je porastao za čak 48,000 što je dokaz snage i otpornosti našeg specijalističkog bankarskog modela, strategije akvizicije, kao i našeg kontinuiranog fokusa na klijente. Kreditne kartice kao jedan od ključnih proizvoda, kroz marketinške kampanje i brojne aktivnosti rezultirale su sa preko 10,000 novih prodatih kreditnih kartica, što je povećanje od 45% u odnosu na isti period prethodne godine i odražava poverenje kupaca u model plaćanja na rate koji smo im ponudili.

Ne treba ni napominjati da je ovaj uspeh bio moguć zahvaljujući napornom radu, posvećenosti i angažmanu naših kolega, koji su, kao i uvek, bili na raspolaganju klijentima u 34 ekspozitura i našim poslovnim centrima u Beogradu. Želimo da se zahvalimo svakome od njih - vas na predanom radu, fleksibilnosti i inovativnom pristupu koji je omogućio da se uspešno nosimo sa izazovima, nastavimo sa unapređenjem naših usluga, kao i da ostvarimo pozitivne rezultate. Naša sposobnost da se prilagodimo promenama i brzi odgovor na potrebe tržišta predstavljaju ključne faktore našeg uspeha. Iako su mnoge ekonomske prepreke ostale prisutne, važno je napomenuti da smo nastojali da svaka naša odluka bude utemeljena na dugoročnim ciljevima i principima održivosti.

Kao banka, imamo važnu ulogu u promovisanju i podršci ekonomskom, društvenom i ekološkom napretku. Naš najveći doprinos našim zainteresovanim stranama vidljiv je u ispunjavanju osnovne funkcije banke, što se jasno odražava i kroz interesovanje strateških investitora, kao i kretanju cene akcija Banke na Bečkoj berzi hartija od vrednosti. Besprekorno obavljamo sve oblike plaćanja, čuvamo novac naših klijenata, ali i njihove podatke, odobravamo kredite, investiramo i pružamo druge finansijske usluge i pogodnosti klijentima.

Verujemo da smo u 2024. godini postavili stabilne osnove za novu fazu rasta i razvoja Banke, koja je usmerena ka većem tržišnom učešću u našim, specijalističkim nišama poslovanja, te isporuci još jednostavnijih i više digitalnih proizvoda. Cilj nam je da ojačamo našu poziciju kao vodeće specijalističke banke na tržištu Srbije, zasnovanu na strateškim prioritetima pružanja superiornog korisničkog iskustva i jednostavnih, efikasnih i funkcionalnih proizvoda.

Naši naponi su zasnovani na našem fokusu ka pružanju besprekornih digitalnih usluga, korišćenju virtuelizovanih tehnologija i operacija, očuvanju sigurnosti i zaštite, kao i oslobađanju punog potencijala naših zaposlenih. Znamo da ovaj cilj nije moguće ostvariti bez tehnologije, te ćemo nastaviti da ulažemo u IT, podatke, ali i digitalizaciju. Tema digitalizacije provlači se kroz sve sfere privrede, ali često zaboravljamo da banke moraju biti njen pokretač, a ne samo učesnik. Da bismo zaista pomogli izgradnju digitalne ekonomije, moramo ulagati u digitalnu infrastrukturu - broadband mreže, cloud servise i e-usluge. Pored toga, banke moraju razviti sopstvene digitalne proizvode i servise, ne samo zbog interne efikasnosti, već kako bi klijentima omogućile da posluju brže, jednostavnije i sigurnije. Svesni smo nesigurnosti oko zaštite i upotrebe podataka, Poseban značaj pridajemo obezbeđenju sigurnosti u oblasti zaštite i upotrebe podataka, te smo preduzeli i nastavićemo da preduzimamo neophodne mere kako bismo ispunili našu moralnu i društvenu obavezu - uz podizanje svesti o značaju ovih tema.

Cilj nam je i da dalje razvijemo naše zaposlene nudeći im mogućnosti za učenje i razvoj, opremajući ih veštinama i sposobnostima za budućnost, te kreirajući radno okruženje koje ih podstiče da daju svoj doprinos ostvarenju naše vizije.

Naš pristup je inkluzivan i baziran na saradnji - radimo sa drugima kako bismo ostvarili veći uticaj. Verujemo da nijedan sektor, a još manje jedna banka, ne može pojedinačno da reši globalna pitanja sa kojima se svi suočavamo, pa stoga nastojimo da ojačamo naše odnose na regulatorima, državnim organima, bankama, lokalnim zajednicama u kojima poslujemo, ali i brojnim organizacijama koje dele naše vrednosti i ciljeve. Razumemo da je ugroženim grupama potrebna naša podrška i nesebično je delimo kao deo naše strategije društveno odgovornog poslovanja, ipak, retko komentarišući takve aktivnosti.

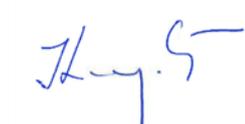
Ovo nisu samo lepe reči, već esencijalne komponente u izgradnji boljeg okruženja, ka kome stremimo.

I, da sumiramo, očekujemo da će 2025. godina doneti jednu novu Addiko Banku - osveženu, modernizovanu, fokusiranu i jaku, banku za koju će se često reći da je iznenađenje na tržištu. Iz ove perspektive verovatno zvuči ambiciozno, ali gledajući naše zaposlene i njihovu posvećenost svemu što radimo, ne sumnjam da ćemo uspeti.

Uvereni smo da imamo sve potrebne sposobnosti i alate da se nosimo sa svim izazovima i da nastavimo da pružamo vrednost našim klijentima, kao i zdrav povrat na kapital našim akcionarima, na osnovu naše snažne i rastuće baze klijenata i dobrih osnovnih performansi. Svesni smo svojih odgovornosti i obaveza prema svim zainteresovanim stranama i učinićemo sve što je moguće i do nas, kako bismo ispunili ta očekivanja.

Unapred se zahvaljujemo na vašoj podršci i pomoći da naše ambiciozne ciljeve pretvorimo u brojke, kojima ćemo se sledeće godine zajedno ponositi.

S poštovanjem,



Srđan Kondić

Predsednik Izvršnog odbora Addiko Bank a.d. Beograd

1. Kratak pregled Addiko Bank

Addiko Group je bankarska grupacija specijalizovana za pružanje bankarskih proizvoda i usluga građanima i malim i srednjim preduzećima koja posluje u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi. Grupa se sastoji od Addiko Bank AG, austrijske matične banke koja poseduje sve neophodne dozvole, registrovane u Beču, Austrija, koja se nalazi na Bečkoj berzi i čiji su regulatori austrijski organ za kontrolu finansijskog tržišta (FMA) i Evropska centralna banka, kao i od šest banaka-subsidijara koje su registrovane, licencirane i posluju u pet zemalja Centralne i Jugoistočne Evrope: Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini (gde posluju dve banke), Srbiji i Crnoj Gori. Putem ovih šest banaka-subsidijara, sa stanjem na 31. decembar 2024. godine, Addiko Group ima oko 0.9 miliona klijenata u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi u okviru dobro razgranate mreže od 155 ekspozitura i modernih kanala digitalnog bankarstva.

U skladu sa strategijom Grupe, Addiko Bank a.d. Beograd (u daljem tekstu: Addiko Bank) se repositionirala u banku specijalizovanu za poslovanje sa građanima i malim i srednjim preduzećima (MSP), sa fokusom na rast kreditiranja građana i malih i srednjih preduzeća, kao i platnih usluga („fokusnih segmenata“). Portfoliji stambenih kredita, kredita javnom sektoru i velikim korporativnim klijentima Addiko Bank („nefokusni segmenti“) se nalaze u procesu ubrzanog smanjivanja, čime se obezbeđuje likvidnost i kapital za rast finansiranja građana i MSP.

U 2024. godini, strategija za poslovanje sa građanima je bila fokusirana na održivi rast gotovinskih kredita i kredita građanima, uz proširenje naše baze klijenata i unapređenje ukupnog iskustva klijenata. Kanali digitalnog bankarstva i partnerstava, kao glavni stub strategije, su imali ključnu ulogu u povećanju iznosa isplaćenih kredita i akvizicije klijenata, čime je obezbeđena široka pokrivenost tržišta i efikasan, nesmetan proces. Ovi rezultati su ostvareni uz podršku značajnog učinka osnovnog kanala, mreže ekspozitura, koja je imala ključnu ulogu u obezbeđivanju stabilnosti i povećanju angažovanosti klijenata. Ostvaren je uspešan rezultat u novim gotovinskim kreditima i kreditima za građane koji iznose preko 144 miliona EUR, što predstavlja značajan rast od 48% u odnosu na prethodnu godinu. Broj novih klijenata je pokazao uspešnost naše strategije akvizicije sa 48 hiljada novih klijenata, što predstavlja rast od 6% u odnosu na prethodnu godinu, prevashodno putem kanala partnerstava. Kreditne kartice, kao jedan od ključnih proizvoda, su putem marketinških kampanja i različitih aktivnosti ostvarile rezultat od preko 10 hiljada novih prodatih kreditnih kartica, što je predstavljalo povećanje od 45% u odnosu na prethodnu godinu, a što odražava poverenje klijenata u plaćanja na rate.

Uporedo sa poslovanjem na sve većem tržištu digitalnog bankarstva, naše ekspoziture su nastavile da servisiraju klijente tokom godine, kao suštinski faktor u pružanju vrednosti našim klijentima. Pored digitalnih rešenja koja obezbeđuju dostupnost i efikasnost, naše fizičko prisustvo ima izuzetan značaj. Za ponudu personalizovanih usluga, ljudski faktor i rešenja bazirana na individualnim potrebama, ekspoziture i dalje imaju ključni značaj. Ova jedinstvena kombinacija stručnosti u ekspoziturama i pogodnosti digitalnog bankarstva obezbeđuje ispunjavanje potreba naših klijenata u skladu sa njihovim sklonostima, uz unapređenje njihovog ukupnog iskustva i negovanje dugoročnih odnosa.

Obezbeđivanjem nesmetanog iskustva klijenata, kako putem poslovanja u ekspoziturama, tako i putem digitalnih kanala, dodatno smo učvrstili svoju tržišnu poziciju. Ostvarenim rastom tradicionalnih, kao i digitalnih kredita se ističe naša sposobnost da očuvamo ravnotežu dostupnosti i inovativnosti, uz pružanje pogodnih rešenja svojim klijentima koja ispunjavaju zadovoljavaju njihove potrebe.

Tokom 2024. godine, strategija za poslovanje sa MSP je bila usmerena na rast novih poslova u fokusnim segmentima (standardna, mala i srednja preduzeća), neobezbeđene, kao i jednostavne obezbeđene kredite i ekonomične procese za privlačenje klijenata koji traže efikasnost. Cilj je bio da se privuku novi klijenti, uz zadržavanje postojećih putem optimizacije procesa i kontinuiranih unapređenja digitalnih proizvoda za proširenje unapređenje iskustva klijenata.

U Evropi je 2024. godina bila obeležena efektima ruskog rata u Ukrajini, koji sada traje već tri godine i ima presudan uticaj na trenutnu nestabilnost i nesigurnost. Bez obzira što je došlo do značajnog ublažavanja na tržištima roba i energije u 2024. godini, posledice veoma visoke inflacije iz prethodnih godina se i dalje jasno osećaju. Nakon što je nivo zarada samo usklađen sa višim cenama uz vremenski zaostatak, nesigurnosti koje okružuju budući ekonomski razvoj dovode do suzdržanosti potrošača u trošenju, što je, u kombinaciji sa oslabljenom globalnom ekonomijom, dovelo do ublaženog ekonomskog razvoja u Evropi.

Makroekonomski indikatori za Srbiju za 2024. godinu ukazuju na stabilan ekonomski rast i očuvanje finansijske stabilnosti. Prema preliminarnim podacima, realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) je iznosio 3.9% u odnosu na prethodnu godinu. Ostali ekonomski podaci i dalje ukazuju na relativno intenzivniji oporavak u odnosu na ostatak Evrope, sa industrijskom proizvodnjom koja je porasla za 3.0% i stabilnim rastom u sektorima građevinarstva i trgovine na malo (8.6% i 5.9% u odnosu na prethodnu godinu, respektivno). U izvesnoj meri na negativnoj strani, inflatorni pritisci su ostali nešto pojačani (4.3%) i blizu gornjeg nivoa ciljanog opsega NBS od 3% ± 1.5%. Generalno gledano, ovi rezultati ukazuju na otpornost srpske ekonomije, uprkos globalnim izazovima, uz nastavak pozitivnih trendova u ključnim privrednim sektorima, ali sa nešto većom inflacijom od željene.

2. Najznačajniji rezultati

Addiko Bank je ostvarila neto dobitak od 1.1 milijarde dinara, što predstavlja značajan rast od 63% u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji činilac ovog rasta je bio snažan rast neto prihoda od kamata od 13% i značajno smanjenje troškova rizika od 16% usled boljih rezultata portfolija poslovanja sa građanima.

Pozitivan rezultat se prevashodno pripisuje segmentu poslovanja sa građanima koji ima rast od 11% u odnosu na prethodnu godinu, uz impresivno povećanje prihoda od 22%. Banka je nastavila da se fokusira na diversifikaciju proizvoda, ekspanziju poslovanja na prodajnim mestima (POS) putem partnerstava sa trgovcima na malo, uz akviziciju 48 hiljada novih klijenata i razvoj digitalnih kanala.

Povećanje rasta u fokusnim segmentima, zajedno sa povoljnim tržišnim uslovima, je doprinelo većem prihodu od kamata koji predstavlja najznačajniji činilac operativnih rezultata. Pored toga, stabilna baza finansiranja, koja je povećana za 0.7 milijardi dinara, je davala podršku snažnoj profitabilnosti, što je rezultiralo povećanjem neto kamat-ne marže od 68 pp na 5.1%.

Kod operativnih rashoda je zabeleženo međugodišnje povećanje, delom usled većih rashoda za zaposlene, po osnovu povećanja broja zaposlenih i korekcija zarada radi privlačenja i zadržavanja ključnih talenata, kao i efekata inflacije. Dodatni troškovni pritisci su poticali od uvećanih rashoda za segment informacionih tehnologija, upravljanje imovinom i marketing, pod uticajem inflacije i radi podrške novim poslovnim inicijativama. Posledično, operativni rashodi su povećani za 12.6% u odnosu na prethodnu godinu i tako nadmašili ukupan rast prihoda za 9.4%, što je dovelo do povećanja odnosa troškova i prihoda od 54.8%.

3. Program ubrzanja

Program ubrzanja je uveden na nivou Addiko grupe u 2023. godini. Cilj ovog programa jeste pospešivanje kapaciteta Grupe za kreiranja dodatne vrednosti za klijente i bržeg ispunjavanja srednjoročnih ciljeva Grupe. Ovaj program je baziran na tri osnovna stuba: poslovni rast u fokusnim oblastima, operativna izuzetnost i digitalne inovacije i prvoklasno upravljanje rizicima.

3.1. Prvi stub: Poslovni rast u fokusnim oblastima

Prvi stub Programa ubrzanja Addiko Group jeste negovanje doslednog i održivog poslovnog rasta u okviru trenutnog geografskog prisustva i izvan njega putem digitalne ekspanzije u Rumuniji. Prethodnih godina, Addiko Bank je značajno poboljšala svoju digitalnu platformu u cilju unapređenja usluga prema klijentima. Sada je cilj da se dodatno iskoristi, razradi i maksimizuje vrednost uspostavljene platforme.

Program rasta je fokusiran na inovacije i unapređenje iskustva klijenata i sadrži ključne inicijative koje su dodatno doprinele našem nastojanju da bankarstvo bude pristupačnije, efikasnije i više prilagođeno klijentima.

Značajna tačka je bilo integrisanje funkcija kreditne kartice u aplikaciju za mobilno bankarstvo. Ovom inovacijom se omogućava postojećim klijentima da lako podnesu zahtev za kreditnu karticu, a proces odobravanja i dostava kartice na njihovu kućnu adresu se odvijaju neometano kroz aplikaciju. Ovim unapređenjem je značajno poboljšano iskustvo klijenata i ostvarena dodatna vrednost naših usluga mobilnog bankarstva.

Uveli smo i **Etocha**, novu funkciju Mastercard u okviru mobilne aplikacije koja pomaže korisnicima da utvrde na šta troše svoja sredstva kategorizovanjem transakcija i prikazivanjem šablona u trošenju. Time se klijentima omogućava veća kontrola nad njihovim finansijama, kao i donošenje boljih finansijskih odluka.

Pored toga, uveli smo i funkciju **uplate gotovine u lokalnoj valuti na bankomatima**, čime smo omogućili klijentima, fizičkim i pravnim licima, da vrše uplate sredstava direktno na svoj račun na našim bankomatima. Ovom opcijom se ukida potreba da se odlazi u ekspozituru i nudi veća pogodnost i efikasnost. Time smo olakšali upravljanje gotovinom klijentima i unapredili njihovo sveukupno bankarsko iskustvo.

Navedene inovacije odražavaju našu kontinuiranu posvećenost ispunjavanju sve složenijih potreba naših klijenata i jačanju naše digitalne transformacije. Kombinovanjem pogodnosti, funkcija koje su prilagođene korisnicima i nesmetane ponude usluga, izgrađujemo dublje odnose sa svojim klijentima i pozicioniramo se za kontinuirani rast.

Proširena partnerska mreža od preko 60 partnera i njihovo prisustvo na preko 550 lokacija je omogućilo da Addiko Bank zakorači u novi segment klijenata koji je sklon finansiranju na prodajnom mestu.

U segmentu poslovanja sa privredom, Addiko Bank je nastavila da unapređuje svoje usluge za mikro (standard), mala i srednja preduzeća, uz intenzivni fokus na digitalizaciju i efikasne poslovne procese. Kreditna aktivnost je bila fokusirana na neobezbeđene kredite putem Appian DLS (rešenja za digitalno kreditiranje), kao i jednostavne obezbeđene kredite, uz pronalaženje najboljih finansijskih rešenja za klijente u cilju pružanja podrške njihovom poslovnom rastu. Naši ključni ciljevi za 2024. godinu su bili zadržavanje postojećih klijenata putem proaktivnih strategija za zadržavanje, kao i privlačenje novih klijenata, poboljšanje korisničkog iskustva i unapređenje digitalnih kanala radi ubrzanja i olakšavanja transakcija za klijente.

Banka sprovodi nekoliko ključnih aktivnosti:

- Unapređenje veb kredita za pravna lica
- Spajanje paketa proizvoda (kreditna kartica i automatsko prekoračenje po tekućem računu)
- Smanjenje rejtinga po osnovu ESG (DLS)
- mBanka
- e-potpis (za obnavljanje revolving sredstava i prekoračenja po tekućem računu)
- Pametno targetiranje uz pomoć prediktivnog modela

Naš krajnji cilj u ovom segmentu jeste rast novih aktivnosti, jačanje digitalnog poslovanja uvođenjem sveobuhvatnog (E2E) kreditnog procesa, povećanje tržišnog udela i baze klijenata uvođenjem novih proizvoda, unapređenje ostalih kanala (veb kredit, telemarketing, partneri/direktni prodajni zastupnici).

Marketinški kapaciteti predstavljaju suštinski deo stuba poslovnog rasta i nastaviće se sa njihovim unapređivanjem i optimizovanjem. U prvoj polovini 2024. godine, vođene su različite kampanje u regionu Centralne i Jugoistočne Evrope, u okviru kojih su se koristili kako online, tako i offline medijski kanali. Ključne promotivne aktivnosti su obuhvatale:

- Marketinške kampanje u Srbiji, Sloveniji i Hrvatskoj u okviru kojih su isticane online pogodnosti Addiko kredita i demonstrirana lakoća i dostupnost Addiko digitalnih usluga,
- U Crnoj Gori, Srbiji i Hrvatskoj su vođene kampanje prikupljanja depozita kako bi se demonstrirale konkurentne kamatne stope i ojačalo tržišno prisustvo Grupe,
- Addiko Bank je nastavila da komunicira svoju jedinstvenu ponudu uvođenjem novih iteracija kredita samo sa ličnom kartom i malim iznosima u Bosni i Hercegovini i promovisanjem kampanja za kredite sa obećanjem rekordno kratkih povratnih informacijama za građane u BiH i klijente iz segmenta MSP u Srbiji.

Pored toga, nakon dobijenih rezultata istraživanja segmentacije klijenata za Hrvatsku, Sloveniju i Srbiju, Addiko Bank trenutno preduzima marketinšku inicijativu za prilagođavanje svoje ponude i poruka konkretnim ciljanim segmentima. Istraživanje o segmentaciji je u toku za preostale zemlje regiona, sa ciljem potpunog razumevanja perspektiva i očekivanja klijenata u vezi sa digitalnim kreditiranjem i oblikovanju strateškog planiranja narednih marketinških inicijativa. U Srbiji je pokrenuto šest marketinških kampanja u 2024. godini: četiri za keš kredite, i po jedna za kreditne kartice i segment MSP.

Addiko Bank je takođe pokrenula dva značajna projekta sponzorstva radi povećanja vidljivosti brenda i povezivanja sa izuzetnošću. Radi se o partnerstvu sa cenjenim srpskim košarkaškim timom „Partizan“, i sponzorstvu košarkaške fondacije Gorana Dragića i njegove oproštajne utakmice u Sloveniji „Noć zmaja“, za koju se smatra da predstavlja jedan od najznačajnijih sportskih događaja u zemlji u 2024. godini.

U Srbiji je vidljivost Addiko brenda dodatno povećana nastavkom kampanje posvećene fišingu (*eng. phishing*) koja je započeta u 2023. godini. Kampanja „Ne pecaj se“ koja se fokusirala na edukaciju javnosti o opasnostima fišinga na internetu je dobila dve nagrade. Prva nagrada je „Top50 najboljih stvari na internetu“ za povećanje digitalne bezbednosti, koju na godišnjem nivou dodeljuje magazin PC press. Druga nagrada pod nazivom The!Award je dodeljena od strane Hrvatskog udruženja za odnose sa javnošću, za digitalnu komunikaciju u kampanji.

3.2. Drugi stub: Operativna izuzetnost i digitalne inovacije

U okviru drugog stuba Programa ubrzanja, koji je namenjen operativnoj izuzetnosti i digitalnim inovacijama, Addiko Bank je dodatno optimizovala EZE ključne procese tokom 2024. godine, što će se nastaviti i u 2025. godini, sa ciljem omogućavanja prvoklasnog iskustva klijenata u fokusnim oblastima i proizvodima, bez obzira na to koji kanal distribucije klijent koristi. Uvođenjem novih digitalnih rešenja i automatizovanjem poslova podrške (back-office), uspostavljanje poslovnih odnosa i kreditiranje postaje brže i lakše, čime se demonstrira posvećenost i sposobnost Addiko Bank da koristi tehnologije i omogućava bankarstvo koje je dostupnije, efikasnije i usmerenije na klijente.

U skladu sa definisanom poslovnom strategijom, fokus informacionih tehnologija je bio na daljem razvoju digitalnih inicijativa, ekspanziji digitalnih usluga ka klijentima, uz podršku putem unapređenja i razvoja IT infrastrukture.

Razvoj i unapređenja u segmentu poslovanja sa stanovništvom su prvenstveno bili fokusirani na kreditne i kartične procese i rešenja. U segmentu kreditnog poslovanja, najznačajnija postignuća jesu razvoj rešenja za kredite za automobile i funkcionalno unapređenje sveobuhvatnog rešenja za veb kredite. U segmentu digitalnog kartičnog poslovanja, najznačajnije postignuće jeste implementacija rešenja za mKartice, ali i Etocha za detalje o transakcijama, dostava PIN-a u aplikaciji za mBanking i Dina beskontaktna kartica.

Promene u segmentu poslovanja sa MSP su bile usmerene na poboljšanja procesa za standardne kredite i rešenja za veb kredite za jednostavne kreditne proizvode, ali i implementaciju rešenja za proces manuelnog digitalnog potpisa za klijente, za revolving proizvode i prekoračenja. U skladu sa digitalnom agendom, funkcije bankomata su proširene mogućnošću uplate sredstava u dinarima i evrima. Funkcija uplate sredstava se nudi fizičkim i pravnim licima, a za identifikaciju se koriste debitne i kreditne kartice.

IT infrastruktura je razvijena i unapređena, čime je omogućen dalji razvoj digitalnih procesa i rešenja. U okviru IT segmenta, uspostavljeno je redovno aktivno praćenje kritične imovine i servisa implementacijom alata za praćenje. Bezbednost, kao jedan od najznačajnijih segmenata informacionih tehnologija, je unapređena implementacijom anti-virus/antimalver EDR rešenja, uz mnogobrojna unapređenja procesa.

S obzirom na posvećenost Banke strategiji „Najpre digitalno“ (eng. *Digital First*), 2024. godina je bila godina preduzimanja odlučnih koraka u transformisanju naših digitalnih kanala. Naš intenzivan fokus je bio na poboljšanju iskustva kod veb kredita, uz obezbeđivanje nesmetanog, intuitivnog i veoma lako dostupnog iskustva naših korisnika. S obzirom na naš stav da klijent dolazi na prvo mesto, radili smo na rešenju za proširenje segmenta korisnika koji se kvalifikuju za ugovaranje kredita potpuno online, što se prvenstveno odnosi na zaposlene sa ugovorima ne određeno vreme, uz povećanje efikasnosti postupka za postojeće klijente ukidanjem suvišnih koraka kao što je video-identifikacija i potvrda prihoda implementacijom autentifikacije kroz mBanku.

Osim aktivnosti vidljivih klijentima, određeni broj pozadinskih optimizacija je imao ključni značaj u otklanjanju neusklađenosti iz naših digitalnih interakcija, čime su one postale lake i nesmetane. Video-identifikacija, koja predstavlja ključnu komponentu našeg procesa ugovaranja na daljinu, će biti značajno unapređena integracijom nove platforme kreirane da omogući brzinu, efikasnost i veću prilagođenost korisnicima. Ovim unapređenjem se ne samo smanjuje operativno opterećenje naših zaposlenih, već i uvažava vreme naših klijenata, čime se potvrđuje naša posvećenost efikasnosti i pogodnosti.

Evolucija naše mobilne aplikacija je predstavljala još jedan presudan segment ovog stuba. Preuzeli smo odlučne korake ka njenoj transformaciji u univerzalnu digitalnu centralnu tačku koja će omogućiti pristup svim korisnicima, bez obzira da li imaju tekući račun. Ali, nećemo se tu zaustaviti. Naša vizija prevazilazi tradicionalno bankarstvo; aktivno oblikujemo mobilnu aplikaciju u moćno tržište, platformu za cross-selling i up-selling, koja će redefinisati digitalno angažovanje i učiniti je nezaobilaznim alatom svakog korisnika.

Godina 2024. je takođe bila obeležena ključnim momentom u segmentu digitalnih potpisa, koji je obuhvatio ne samo potpisivanje dokumenata, već i mogućnost nesmetane identifikacije korisnika. Ovom inovacijom se postižu mnoge koristi: veća dostupnost u regionima gde je naše fizičko prisustvo ograničeno, budućnost bez korišćenja papira i najsavremeniji sistem autentifikacije zasnovan na kvalifikovanim digitalnim sertifikatima. U osnovi ove transformacije se nalazi kreiranje centralizovane digitalne centralne tačke—našeg budućeg veb-portala—koji će biti integrisan sa svim postojećim procesima i u potpunosti biti pušten u rad u 2025. godini, a podrazumevaće istinski savremeno bankarsko iskustvo.

Naš pristup komunikaciji sa klijentima je potpuno transformisan, prelaskom sa narativa koji je usmeren na proizvode na narativ koji je usmeren na klijente. Umesto da samo prezentujemo proizvode, sada se fokusiramo na pružanje pomoći korisnicima da ostvare svoje ciljeve uz pomoć naših rešenja, uz plasiranje relevantnog i angažovanog sadržaja koji je prilagođen njihovim specifičnim potrebama. Kanali koji su bili nedovoljno iskorišćeni, kao što su prodavnice aplikacija, su iskorišćeni za komuniciranje svake nove funkcije na jasan, direktan i angažovan način za naše klijente.

A cifre govore same za sebe—naša posvećenost inovacijama i digitalna izuzetnost usmerena na klijente su dale izuzetne rezultate, sa udelom digitalnih plasmana kredita od 36.24% u ukupnim novim plasmanima.

Naše aktivnosti se ne zaustavljaju ovde. U 2025. godini, u potpunosti redizajnirana mobilna aplikacija će dodatno unaprediti korisničko iskustvo, uz pojednostavljivanje procesa logovanja i unapređenje ugovaranja proizvoda na osnovu našeg pristupa integrisanog tržišta. Svakim svojim novim korakom, preoblikujemo okruženje digitalnog bankarstva i obezbeđujemo da naši klijenti imaju najefikasnije, intuitivnije i korisnije moguće iskustvo.

Pored unapređenja u segmentu poslovanja sa građanima, Addiko Bank nastavlja da unapređuje i usluge prema klijentima iz segmenta MSP nadogradnjom postojeće platforme za online kreditiranje koja nudi personalizovane ponude klijentima iz ovog segmenta, uz efikasno započinjanje kreditnog procesa putem savremene online platforme. Pored toga, sprovedene su različite korekcije sistema kreditiranja u cilju optimizacije procesa i povećanja pogodnosti za klijente. Uspešno je puštena u rad aplikacija za mobilno bankarstvo za klijente iz segmenta MSP u prvoj polovini 2024. godine, kako je i planirano. Addiko Bank nastavlja da nadograđuje svoju aplikaciju za mobilno bankarstvo za klijente iz segmenta MSP kako funkcionalnim, tako i regulatornim unapređenjima. Cilj Addiko Bank jeste da se obezbedi pogodan, pouzdan i bezbedan servis za ove klijente na svim našim tržištima, kontinuiranim unapređenjem njene aplikacije za mobilno bankarstvo.

3.3. Treći stub: Prvoklasno upravljanje rizicima

Inicijative koje su implementirane u okviru trećeg stuba koji se fokusira na ostvarivanje prvoklasnog upravljanja rizicima su takođe bile u velikoj meri uspešne u 2024. godini:

- Na osnovu sveobuhvatne platforme za izveštavanje o rizicima koja je uvedena prethodne godine, Addiko Bank je dodatno optimizovala svoj proces naplate potraživanja u 2024.
- Addiko Bank je takođe radila na uspostavljanju skalabilnog i automatizovanog najnaprednijeg okruženja procene kreditnog rizika i odobravanja plasmana, praćenja i izveštavanja radi dodatnog unapređenja efikasnosti, efektivnosti i, najznačajnije, kvaliteta portfolija. Tokom 2024. godine, značajno je povećan nivo automatizacije u segmentu klijenata.
- Započeto je nekoliko inicijativa, u sklopu oblasti izuzetnosti u upravljanju rizicima, sa ciljem dodatnog unapređenja efikasnosti.

Addiko Bank će nastaviti da ulaže u svoje IT sisteme kako bi uspostavila automatsku procenu kreditnog rizika i odobravanje plasmana u cilju dodatnog rasta udela automatizovanih odluka o odobravanju plasmana putem standardizacije. Addiko Bank će takođe nastaviti da se fokusira na efikasno upravljanje problematičnim potraživanjima radi ostvarivanja dodatne vrednosti za banku.

Pokazatelji KPI/KRI funkcije bezbednosti informacija u Addiko Bank su permanentno poboljšavani. Bezbednosni principi su inkorporirani u sve tekuće projekte i inicijative Banke. Addiko Bank dodatno unapređuje svest svih zaposlenih da su ciljevi bezbednosti informacija inkorporirani u sve poslovne procese, kako bi se obezbedila sigurnost svih poslova i proizvoda Banke.

U okviru Odeljenja upravljanja proizvodima - procesa implementacije proizvoda, uvodi se nova procena bezbednosti informacija za infrastrukturu informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) na kojoj se proizvodi sprovode, sa ciljem kontinuiranog upravljanja rizicima odnosno IKT infrastrukture, radi tehnološke bezbednosti proizvoda, permanentnog praćenja IKT infrastrukture i kontinuirane implementacije obaveznih bezbednosnih mera.

Addiko Bank je ublažila sve mere u okviru Plana tretiranja rizika koji je utvrđen u okviru procene rizika informacione i IKT infrastrukture Banke, čime je dodatno povećana vidljivost svih bezbednosnih okolnosti u vezi sa IKT imovinom Banke.

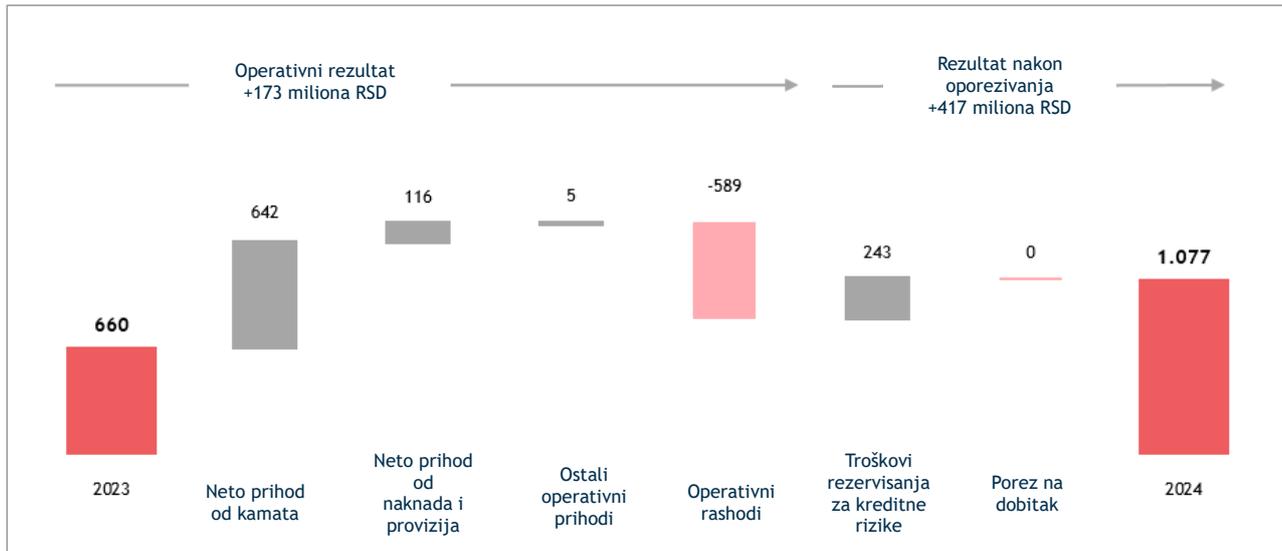
Unapređena je i obuka zaposlenih u vezi sa pretnjama socijalnog inženjerstva i fišing napada putem testiranja zaposlenih svakog meseca preko usvojene platforme/kampanja za fišing, a sprovodi se i obuka za odgovor na incidente putem obuke članova tima za odgovor na incidente kod bezbednosti informacija, kao i adekvatno upravljanje kontinuitetom poslovanja i kriznim upravljanjem.

4. Finansijski izveštaji

4.1. Analiza bilansa uspeha

	U 000 RSD		
	2024.	2023.	Promena
Prihodi od kamata	7,272,964	6,617,249	9.91%
Rashodi od kamata	(1,757,326)	(1,743,388)	0.80%
Neto prihod po osnovu kamata	5,515,638	4,873,861	13.17%
Prihodi od naknada i provizija	2,034,649	1,869,435	8.84%
Rashodi od naknada i provizija	(300,924)	(251,900)	19.46%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,733,725	1,617,535	7.18%
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(21,073)	56,664	-137.19%
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(5)	(15)	-66.67%
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i negativni efekti ugovorene valutne klauzule	51,678	(61,573)	-183.93%
Neto prihod po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	22,309	22,321	-0.05%
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1,320,563)	(1,563,835)	-15.56%
Ostali poslovni prihodi	291,621	285,956	1.98%
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	6,273,330	5,230,914	19.93%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1,651,289)	(1,486,454)	11.09%
Troškovi amortizacije	(429,227)	(457,388)	-6.16%
Ostali prihodi	58,575	95,054	-38.38%
Ostali rashodi	(3,174,730)	(2,722,040)	16.63%
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	1,076,659	660,086	63.11%
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	1,076,659	660,086	63.11%

Rezultat nakon oporezivanja - međugodišnje kretanje (u mil. RSD)



Addiko Banka je ostvarila **neto dobitak** od 1.1 milijarde dinara, što predstavlja godišnji rast od 417 miliona dinara ili 63%.

Neto prihod od kamata je iznosio 5.5 milijardi dinara, što čini povećanje od 13.2% (0.64 milijardi dinara) u odnosu na kraj 2023. godine.

Prihod od kamata je ukupno iznosio 7.3 milijarde dinara, uz međugodišnji rast od 0.7 milijardi dinara, prevashodno usled dobrih rezultata u segmentu poslovanja sa građanima i ulaganja u hartije od vrednosti sa većim prinosom. Sa druge strane, **rashodi od kamata** su povećani za manje od 1%, kao posledica rasta portfolija depozita klijenata, promene u valutnom sastavu (više depozita u dinarima), kao i manjim rastom prosečnih kamatnih stopa za 3 pp. Generalno, **neto kamatna marža** za 2024. je iznosila 5.1%, što predstavlja povećanje za 68 pp u odnosu na prethodnu godinu, prevashodno usled rasta prosečnog prinosa na kamatonosne kredite i hartije od vrednosti.

Neto prihod od naknada i provizija je zabeležio rast za 116 miliona dinara (7.2%) u 2024. godini međugodišnje, prvenstveno po osnovu boljih prodajnih rezultata, naročito u segmentu bankosiguranja i ponude računa i paketa.

Operativni rashodi su zabeležili međugodišnje povećanje, delom usled većih troškova za zaposlene, kao i uvećanih troškova za IT segment, upravljanje imovinom i marketing, i većih pravnih troškova. Rast operativnih rashoda (12.6%) je nadmašio ukupan rast prihoda (9.4%), što je rezultiralo povećanjem odnosa troškova i prihoda na 54.8%.

Operativni rezultat pre primene umanjenja vrednosti je iznosio 2.4 milijarde dinara, što predstavlja povećanje u odnosu na 2023. godinu za 173 miliona RSD, prvenstveno po osnovu rasta prihoda od kamata i naknada, čime su kompenzovani veći poslovni rashodi.

Troškovi za **očekivane kreditne gubitke** (eng. *Expected Credit Loss - ECL*) kod finansijskih sredstava su iznosili 1.3 milijarde dinara, što predstavlja smanjenje sa 1.6 milijardi dinara zabeleženo u 2023. godini. Ovo smanjenje je u velikoj meri posledica boljih rezultata portfolija poslovanja sa stanovništvom.

Pored toga, rezultati Addiko Bank su bili pod uticajem određenih jednokratnih faktora, kao što su:

- Odluka Narodne banke Srbije o ograničavanju kamatnih stopa na određene stambene kredite, usled čega je priznat modifikacioni gubitak u skladu sa MSFI 9.
- Korekcije modela rizika nakon revizije nekoliko modela verovatnoće neizvršenja obaveza (eng. *Probability of Default - PD*) i gubitka usled nastanka neizmirenja obaveza (eng. *Loss Given Default - LGD*), kao i ažuriranje makroekonomskih podataka koji se koriste za izračunavanje PD.

Generalno gledano, **rezultat nakon oporezivanja** je povećan za 63% međugodišnje, tj. na 1.1 milijardu dinara.

4.2. Analiza bilansa stanja

	U 000 RSD		
	31.12.2024.	31.12.2023.	Promena
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18,050,517	16,267,366	11%
Potraživanja po osnovu derivata	1,624	25,264	-94%
Hartije od vrednosti	18,718,261	15,831,990	18%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,630,227	8,172,727	-19%
Kredit i potraživanja od komitenata	62,487,290	67,787,883	-8%
Nematerijalna ulaganja	601,584	588,163	2%
Nekretnine, postrojenja i oprema	854,467	791,107	8%
Odložena poreska sredstva	83,452	112,362	-26%
Tekuća poreska sredstva	9,743	6,304	55%
Ostala sredstva	694,689	654,275	7%
UKUPNO AKTIVA	108,131,854	110,237,441	-2%

Ukupna aktiva se prevashodno sastoji od **kredita i potraživanja od komitenata** koji imaju udeo u ukupnoj aktivi od 58%. Addiko Bank je nastavila sa sprovođenjem strategije nastavka ubrzane promene strukture svog poslovanja od kreditiranja velikih korporativnih klijenata, stambenih kredita i kreditiranja javnog sektora sa manjom maržom na kreditiranje sa većom dodatnom vrednošću u fokusnim segmentima poslovanja sa građanima i malim i srednjim preduzećima. To je dovelo do dodatnog povećanja udela ova dva segmenta, što odgovara udelu fokusnog portfolija od 91% (na kraju 2023. godine: 89%). Najznačajniji godišnji rast od 2.9 milijarde dinara je ostvaren u segmentu poslovanja sa građanima. Istovremeno, portfolio poslovanja sa MSP je smanjen usled većih prevremenih otplata. U skladu sa strategijom Banke, zabeleženo je **smanjenje nefokusnog portfolija** u 2024. godini od 1.6 milijardi dinara, a najveća smanjenja su ostvarena u segmentima stambenih kredita i velikih korporativnih klijenata.

Rezidualna sredstva se prevashodno sastoje od **gotovinskih rezervi i dužničkih hartija od vrednosti**. Sredstva kod Narodne banke Srbije su veća na kraju 2024. godine usled viška dinarske likvidnosti, po osnovu prikupljenog većeg obima dinarskih depozita od klijenata. U 2024. godini je realizovano i dodatno ulaganje u dužničke hartije od vrednosti sa većim kamatnim stopama.

Ukupna ostala sredstva su povećana za 40 miliona dinara usled ulaganja u osnovna sredstva.

U odnosu na kraj 2023. godine, **ukupna aktiva** Addiko Bank je zadržala relativno stabilan nivo od 108 milijardi dinara, što predstavlja smanjenje za 2.1 milijardu dinara ili 2%.

	U 000 RSD		
	31.12.2024.	31.12.2023.	Promena
Obaveze po osnovu derivata	6,228	1,136	448%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,819,192	10,786,854	-28%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	73,732,122	73,031,935	1%
Rezervisanja	1,011,051	692,450	46%
Ostale obaveze	1,794,526	1,667,548	8%
Akcijski kapital	20,545,294	20,545,294	0%
Dobitak	1,076,659	1,529,612	-30%
Rezerve	2,146,782	1,982,612	8%
UKUPNO PASIVA	108,131,854	110,237,441	-2%

Jedan od najznačajnijih zadataka Addiko Bank je bio stvaranje stabilne baze depozita klijenata. Rast portfolija depozita klijenata potiče od rasta u fokusnom segmentu, a ukupno povećanje iznosi 0.7 milijarde RSD u 2024. godini, po osnovu povećanja dinarskih depozita u segmentima poslovanja sa stanovništvom i privredom. Sa druge strane, finansiranje od strane međunarodnih finansijskih organizacija je manje za 3 milijarde dinara, što je dovelo do međugodišnjeg smanjenja ukupnog finansiranja iz depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama od 3%.

Rezervisanja su povećana za 319 miliona dinara na kraju 2024. godine, prevashodno usled povećanja rezervacija za kreditne obaveze i garancije i dodatnih rezervisanja za sudske sporove.

Dobitak iz prethodnih godina formiran sa stanjem u decembru 2023. godine, u iznosu od 1.5 milijardi dinara je isplaćen akcionarima Banke u formi dividendi u maju 2024. godine.

5. Izgledi

Uz pomoć većeg nivoa digitalizacije i boljeg prepoznavanja Addiko brenda - 3D animiranog lika Oskara, Addiko Bank će nastaviti da pospešuje svoju specijalističku strategiju na tržištu, uz fokusiranje na održivi poslovni rast u fokusnim segmentima poslovanja sa građanima i MSP.

Očekuje se da pozitivni makroekonomski izgledi za našu zemlju u 2025. godini idu u korist projektovanom pozitivnom razvoju Banke. Sve projekcije rasta BDP-a za Srbiju podrazumevaju ciljani rast od 3.0-4.5%.

Nakon dve godine visoke inflacije, očekuje se njeno brže smanjivanje u 2024. godini, a prema prognozama za Srbiju, ona treba da iznosi 4.5%. Prognozirana inflacija se neće vratiti na nivoe pre trenutnog inflatornog ciklusa još nekoliko godina.

Narodna banka Srbije (NBS) je nekoliko puta menjala referentnu kamatnu stopu u 2024. godini, uz prilagođavanje svoje monetarne politike trenutnim ekonomskim uslovima. Početkom godine, referentna kamatna stopa je iznosila 6.50%. U junu je smanjena na 6.25%, u julu na 6.00% i u septembru na 5.75%, a na tom nivou je ostala do kraja godine. Ova smanjenja su ukupno iznosila 75 pp i bila su usmerena na podršku ekonomskom rastu i kontrolisanje inflacije, koja je tokom godine ostala u okviru ciljanog opsega NBS od 3% ± 1.5%. S obzirom na očekivanu putanju inflacije, očekuje se da NBS smanji referentnu kamatu u 2025. godini, uz određeni oprez u tom procesu, s obzirom da se pokazalo da je inflacija upornija od očekivanja.

Pored eskalacije ruskog rata u Ukrajini ili značajnije geopolitičke krize, i ekonomski rizici se mogu ostvariti. Za lokalne ekonomije, odlučujuću ulogu imaju četiri najvažnija faktora: zaposlenost, inflacija, tempo i obim pooštavanja monetarne politike radi sprečavanja inflacije, i ekonomski rast – a svi oni mogu imati značajan uticaj na domaću potražnju za kreditima ili sposobnost klijenata da otplaćuju neizmirena dugovanja. U scenariju galopirajuće inflacije pokrenute spiralom rasta zarada i cena, centralna banka bi bila primorana da dodatno poveća referentnu kamatnu stopu, što bi dovelo ne samo do volatilnosti finansijskog tržišta, već bi moglo da prouzrokuje i ozbiljnu recesiju.

Banka vrši pripreme za najavljene izmene propisa o bankama (izmene i dopune Zakona o bankama, Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga itd.), kako bi implementacija bila adekvatna, a potencijalni rizici ublaženi.

6. Korporativno upravljanje

6.1. Upravni odbor i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd

Sa stanjem na dan 31. decembar 2024. godine, Upravni odbor čine pet članova: Ganeshkumar Krishnamoorthi na poziciji predsednika, Sanela Pašić na poziciji zamenice predsednika i Slađan Stanić (imenovan 27. septembra 2024, umesto Jozefine Trnavske), Marija Desivojević-Cvetković i Velimir Lukić na pozicijama članova Upravnog odbora.

Odbor za reviziju se sastoji od tri člana: Ganeshkumar Krishnamoorthi na poziciji predsednika, Slađan Stanić na poziciji zamenika predsednika (imenovan 30. jula 2024. godine na poziciju člana i 10. septembra 2024. godine na poziciju zamenika predsednika) i Velimir Lukić na poziciji člana Odbora za reviziju. Jozefina Trnavska je razrešena funkcije članice Odbora za reviziju 20. februara 2024. godine, a Sanela Pašić je razrešena funkcije članice i zamenice predsednika Odbora za reviziju 10. septembra 2024. godine.

Izvršni odbor čine tri člana, od kojih funkciju predsednika ima Srđan Kondić (CEO & CMO), od 1. oktobra 2024. godine, umesto Vojislava Lazarevića, funkciju zamenika predsednika ima Vladimir Stanisavljević (CFO & CRO), a Miloš Nedeljković ima funkciju člana Izvršnog odbora (COO).

7. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure

Addiko Bank ima sistem internih kontrola računovodstvenih procedura u okviru kojeg su definisane i implementirane adekvatne strukture i procesi na nivou celokupne organizacije.

Cilj sistema internih kontrola Addiko Group jeste obezbeđivanje efektivnog i efikasnog poslovanja, adekvatne identifikacije, merenja i ublažavanja rizika, razboritog poslovanja, pouzdanosti finansijskih i nefinansijskih informacija u okviru internog i eksternog izveštavanja i poštovanja zakona, propisa, supervizorskih zahteva i internih pravila i odluka.

Sistem internih kontrola se sastoji od seta pravila, procedura i organizacionih struktura čiji je cilj sledeće:

- obezbeđivanje sprovođenja strategije poslovanja,
- ostvarivanje efektivnih i efikasnih poslovnih procesa,
- očuvanje vrednosti poslovne imovine,
- obezbeđivanje pouzdanosti i integriteta računovodstvenih i upravljačkih podataka,
- obezbeđivanje usklađenosti poslovanja sa svim važećim pravilima i propisima.

Ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Addiko Group podrazumevaju da sistem internih kontrola osigura blagovremeno, tačno i jedinstveno evidentiranje svih poslovnih transakcija u računovodstvene svrhe. Implementacija sistema internih kontrola procesa finansijskog izveštavanja je takođe definisana internim pravilima i propisima.

Sistem internih kontrola Addiko Group se zasniva na procesno orijentisanom pristupu. Addiko Group sprovodi kontrolne aktivnosti na osnovu procesne dokumentacije koja obuhvata praćenje i dokumentovanje svakog procesa, uključujući i informacije o toku procesa na osnovu interno definisanih smernica za upravljanje procesima.

Sveukupna efektivnost internih kontrola se prati kontinuirano. Praćenje ključnih rizika spada u svakodnevne aktivnosti Grupe, a sprovode se i periodične procene od strane poslovnih segmenata, funkcija interne kontrole, upravljanja rizicima, kontrole usklađenosti poslovanja i interne revizije.

Uspostavljeno je redovno praćenje sistema internih kontrola i blagovremeno izveštavanje o nedostacima internih kontrola, kao i eskaliranje prema nadležnim subjektima (npr. odborima). O nedostacima internih kontrola, bez obzira da li su utvrđeni od strane određenog poslovnog segmenta, interne revizije ili druge kontrolne funkcije, se obaveštavaju odgovarajući nivoi upravljanja blagovremeno, radi daljeg odlučivanja i brzog rešavanja.

Interna revizija vrši nezavisne i redovne provere, u skladu sa zakonskim zahtevima i internim pravilima.

Sistem internih kontrola sam po sebi nije statičan sistem, već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema internih kontrola se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i liderski tim aktivno i svesno prihvataju svoju ulogu predvođenja primerom ponašanja kojim se promovišu visoki standardi etike i integriteta i uspostavlja kultura svesti o rizicima i kontroli u okviru organizacije koja na svim nivoima ističe i ukazuje na značaj internih kontrola.

8. Nefinansijski izveštaj

Najvažnije teme kojima se bavi ovaj odeljak jesu briga o zaštiti životne sredine i usklađenost poslovanja na nivou Grupe (uključujući i Kodeks poslovnog ponašanja i etike, sprečavanje mita i korupcije, zaštitu privatnosti klijenata i bezbednost informacija), a pristup ljudskim resursima od strane Addiko Bank je detaljnije prikazan u odeljku 9.

8.1. Okvir Addiko Bank za zaštitu životne sredine, socijalne politike i korporativno upravljanje

Addiko Bank je nastavila da podržava sve veći značaj i važnost pitanja zaštite životne sredine, socijalnih politika i korporativnog upravljanja (eng. *Environmental, Social and Governance - ESG*), a naročito klimatskih promena na njeno poslovanje i okruženje.

Stoga je Addiko Bank usvojila Politiku za klimatsko i ekološko upravljanje i, u skladu sa ovom Politikom, Savetodavno telo za ESG, koje čine predstavnici iz segmenata rizika, tržišta, korporativnog upravljanja i kontrole usklađenosti poslovanja, ima ključnu ulogu u adekvatnom upravljanju u vezi sa ESG, sa ciljem upravljanja, razvoja i implementacije ESG pitanja iz strateške perspektive u odnosu na zahteve u pogledu izveštavanja, kao i upravljanja procesom održivog razvoja u okviru Addiko Bank, s obzirom da je unapređenje održivosti poslovanja jedna od ključnih odgovornosti svake kompanije u odnosu na zajednicu i privredu u kojoj posluje. U saradnji sa Addiko Group, ovo Savetodavno telo za ESG je usmerilo svoje aktivnosti na dalji razvoj ESG strategije Addiko Bank i dodatno podizanje svesti na nivou celokupne banke.

ESG okvir Addiko Bank se sastoji od 3 strateška stuba:

a) ESG strategija

S obzirom da predstavlja ključnu tačku na putu Addiko Bank ka održivosti, formulisana je ESG strategija, koja je kreirana tokom perioda izveštavanja i odobrena od strane Upravnog odbora Addiko Bank u junu 2023. godine.

Ova ESG strategija je blisko povezana sa poslovnom strategijom i strategijom za upravljanje rizicima Addiko Bank kao i Addiko Group, u nastojanju da obezbedi organizovani pristup ESG-u i održivosti. ESG strategija pruža podršku u inkorporiranju ESG pitanja u korporativno upravljanje, odobravanje kredita, upravljanje rizicima, odluke o finansiranju i izveštavanje. Pored toga, njome se definiše koji klimatski i ekološki rizici mogu imati uticaj na poslovnu strategiju i kako se ovi rizici odražavaju u okviru implementacije strategije.

Banka je već utvrdila privredne segmente gde trenutno postoje klimatski i ekološki rizici i gde oni mogu da postoje u budućnosti. Sa stanjem na kraju 2023. godine, portfolio Banke ne sadrži koncentraciju u ovim privrednim segmentima, a uvode se i mere za praćenje i ograničavanje ovakvih izloženosti.

Vizija Addiko Bank podrazumeva smanjenje ugljeničkog otiska, posvećenost dobrobiti i sprovođenje ESG putem dobrog upravljanja. Ova vizija se ostvaruje i putem misije pružanja pomoći svojim zaposlenima i klijentima u većoj klimatskoj neutralnosti, podržavanja društvene jednakosti na svim nivoima i na osnovu zdravih principa korporativnog upravljanja koji stoje u osnovi Addiko Bank.

Addiko Bank je usvojila sveobuhvatnu ESG strategiju koja daje upravljačke smernice za upravljanje ESG agendom. U okviru svoje ESG strategije, Addiko Bank takođe definiše konkretne ciljeve održivog razvoja i svoju posvećenost ispunjavanju ovih ciljeva sprovođenjem 15 inicijativa koje podstiču svest i postignuća u vezi sa ESG u okviru Addiko Bank.

b) Korporativno upravljanje u vezi sa ESG

Dodatno, uspostavljen je stabilan okvir korporativnog upravljanja kako bi se obezbedilo da strateški ciljevi budu sveobuhvatno promovisani na nivou Banke. Modelom korporativnog upravljanja u vezi sa ESG se promoviše prepoznavanje sve većih izazova koje donose klimatske promene. Njime se vrši sveobuhvatna procena klimatskih i ekoloških rizika u odnosu na poslovni model.

Stoga, na osnovu usvojene Politike za klimatsko i ekološko upravljanje, Savetodavno telo za ESG ima ključnu ulogu u adekvatnom upravljanju u vezi sa ESG, sa ciljem integrisanja ESG u poslovne segmente i ključne procese Addiko Bank i redovnog praćenja aktivnosti Addiko Bank na upravljanju ESG rizicima. Savetodavnim telom za ESG predsedava direktor

Odeljenja za upravljanje nefinansijskim rizicima koji ima krajnju nadležnost za ESG agendu i koji obezbeđuje strukturisanu diskusiju i redovno izveštavanje na nivou Izvršnog odbora i Upravnog odbora.

c) Upravljanje rizicima i kontrola usklađenosti poslovanja u vezi sa ESG

Još jedan značajan element ESG okvira jeste integrisanje ESG u okvir upravljanja rizicima i kontrole usklađenosti poslovanja. Sa aspekta upravljanja rizicima, Addiko Bank nastavlja da identifikuje faktore ESG rizika (prvenstveno klimatske i ekološke rizike), uz procenu njihovog značaja i uključivanje u postojeće vrste rizika umesto u pojedinačnu, zasebnu vrstu rizika ESG.

Sa aspekta kontrole usklađenosti poslovanja, dinamična kretanja regulatornih zahteva u vezi sa standardima iskazivanja ESG se prate i inkorporiraju na odgovarajući način kako bi se obezbedilo ispunjavanje svih obaveznih zahteva u pogledu iskazivanja ESG.

Trenutno, Addiko Group iskazuje nefinansijske informacije u skladu sa Direktivom o nefinansijskom izveštavanju i ispunjava zahteve u pogledu iskazivanja pokazatelja „zelene“ imovine na osnovu Uredbe EU o taksonomiji.

8.2. Zaštita životne sredine

Addiko Bank je prepoznala hitnost u rešavanju klimatskih promena i rizika povezanih sa njima. Izvršena je sveobuhvatna procena potencijalnih klimatskih i ekoloških rizika u skladu sa smernicama Evropskog tela za superviziju banaka (eng. *European Banking Authority - EBA*). Ova procena ima za cilj identifikovanje svih potencijalnih rizika koji su svojstveni poslovnom modelu Addiko Bank i utvrđivanje njihovog uticaja. Proaktivnim vršenjem ove procene se mogu efektivno ublažiti klimatski rizici i utvrditi prilike za održivi rast u skladu sa zahtevima tržišta.

Pored toga, Addiko Bank nastoji da smanji svoj ugljenički otisak na najmanju moguću meru intenzivnim praćenjem potrošnje energije i emisije gasova sa efektom staklene bašte. U skladu sa ovim nastojanjima, Banka aktivno sprovodi ekološke inicijative, uključujući i prelazak na obnovljive izvore energije, prelazak na električne službene automobile i primenu ograničenja kreditiranja za privredne segmente koji imaju veliku uticaj na klimatske promene.

U protekloj godini je u fokusu zaštite životne sredine i aktivnosti na održivosti bilo odgovorno upravljanje resursima. Nije bilo slučajeva nepoštovanja ekoloških propisa u 2024. godini.

a) Tekuće aktivnosti Addiko Bank u vezi sa zaštitom životne sredine

Ušteda energije

Primarni cilj Addiko Bank jeste pronalaženje prilika za uštedu energije, kako na opremi, tako i na poslovanju u novim i postojećim ekspoziturama. Ulaganja u renoviranje ekspozitura se vode principima energetske efikasnosti, uz implementaciju tehničkih rešenja i materijala kao što su LED rasveta, moderni sistemi za grejanje, ventilaciju i klimatizaciju, toplotne pumpe i novi prozori. Nastojanja da se smanji upotreba grejanja i hlađenja obuhvataju ugradnju naprednih bojlera za centralno grejanje, elektronskih termostata i ostalih efikasnih uređaja za grejanje, hlađenje i ventilaciju.

U 2024. godini, ukupna potrošnja električne energije je iznosila oko 1.4 GWh, što predstavlja smanjenje od 13.5% u odnosu na 2023. godinu. Korišćenje uređaja koji sadrže inovativna tehnološka rešenja kojima se povećava funkcionalnost i energetska efikasnost ima za cilj smanjenje potrošnje struje, unapređenje operativne pouzdanosti, produženje operativnog veka trajanja i unapređenje ekološke prihvatljivosti u sklopu dugoročnog plana održivosti.

Jedna od ključnih stavki u ublažavanju uticaja na životnu sredinu jeste dodatno unapređenje energetske efikasnosti i povećanje upotrebe obnovljive električne energije. Najveći snabdevač na srpskom tržištu obezbeđuje struju iz kombinovanih izvora, a oko 20% kupljene energije potiče iz obnovljivih izvora.

Potrošnja grejanja, konvertovana u MWh, obuhvata različite resurse ako što je prirodni gas, lož-ulje, tečni naftni gas i gorivo (benzin, dizel). U 2024. godini, ukupna potrošnja grejanja je smanjena za 26% u odnosu na 2023. godinu.

Smanjenje emisije ugljen-dioksida

U smislu ugljeničkog otiska Addiko Bank, ključne foksune segmente predstavljaju potrošnja energije/upravljanje objektima, potrošnja materijala i mobilnost. S obzirom da Addiko Bank ima za cilj da pozitivno utiče na ekološka i klimatska

kretanja, prioritet kod izbora prevoznog sredstva treba uvek da bude efikasnost, isplativost i ekološki aspekt, a putovanja vozom treba da bude najpoželjnija opcija prevoza. Od 2024. godine, u upotrebi su tri nova punjiva hibridna vozila. Udeo vozila na alternativni pogon će iznositi 10% voznog parka, sa planom da ovaj udeo bude povećan na 40% do 2025. godine.

U okviru svojih nastojanja da smanji emisiju ugljen-dioksida, Addiko Bank je utvrdila ključne segmente koji utiču na njen ugljenički otisak, uključujući potrošnju energije i upravljanje objektima, potrošnju materijala i strategije prevoza. Banka nastoji da usvaja prakse koje podstiču ekološku održivost i klimatsku akciju. U sklopu svojih nastojanja, kod odabira načina prevoza, Addiko Bank daje prednost efikasnosti, isplativosti i ekološkim faktorima, uz izraženo preferiranje železničkog prevoza. Počevši od 2024. godine, Banka je uključila tri nova punjiva hibridna vozila u svoj vozni park. Trenutni procenat vozila na alternativno gorivo iznosi 10%, sa strateškim planom da se ovaj procenat poveća na 40% do 2025. godine.

Sistem upravljanja dokumentacijom

Fokusiramo se na razvoj i implementaciju novih proizvoda za naše klijente, podsticanje tranzicije ka društvu sa niskim nivoom emisije ugljenika i cirkularnoj ekonomiji. Pored toga, nudimo potpuno digitalizovane finansijske usluge, uz smanjenje potrebe za dokumentima u fizičkom obliku. Korišćenjem digitalizacije, nastojimo da kontinuirano povećavamo udeo poslovanja bez papira.

Smanjenje upotrebe papira i održivo štampanje

Addiko Bank koristi konvencionalne, višenamenske velike štampače kategorije A energetske efikasnosti. Standardna podešavanja ovih štampača podrazumevaju dvostranu, crno-belu štampu. Štampanje se vrši putem identifikacionih kartica.

Za recikliranje u poslovnom prostoru su obezbeđene kartonske kante. Ove kante nude isplativ i ekološki prihvatljiv način razdvajanja materijala za recikliranje u kancelariji. Pošto su napravljene isključivo od kartona, mogu se lako reciklirati kada dođu do kraja svog veka trajanja.

Zaposleni su uključeni u proces reciklaže putem sortiranja otpada na radnom mestu (papir, aluminijum, PET ambalaža). Pored toga, zaposleni dobrovoljno prikupljaju zatvarače sa plastičnih flaša za reciklažu kao podrška inicijative „Čep za hendikep“.

Opšta svest o zaštiti životne sredine

Fokusiramo se na razvoj opšteg ekološkog znanja i veština kod naših zaposlenih, što podrazumeva zaštitu životne sredine, racionalno korišćenje resursa kao što je poslovanje bez papira, smanjenje potrošnje struje i vode i svođenje ugljeničkog otiska na najmanju moguću meru. Ističemo razvoj profesionalnih kompetencija u segmentima kao što su razvoj proizvoda, prodaja i odnosi sa klijentima. Time se obezbeđuje da zaposleni razumeju i da mogu efikasno da se bave rizicima i prilikama u vezi sa zaštitom životne sredine, socijalnim politikama i korporativnim upravljanjem (ESG), uz razvoj finansijskih proizvoda i uslova finansiranja.

Pored toga, posvećeni smo unapređenju profesionalnih kompetencija zaposlenih u drugim ključnim poslovnim procesima koji imaju suštinski značaj za integrisanje faktora ESG u njihove oblasti stručnosti.

b) Upravljanje dobavljačima

Addiko Bank odgovorno integriše procenu rizika ESG (zaštite životne sredine, socijalnih politika i korporativnog upravljanja) u svim fazama ciklusa nabavke. Faktori ESG su inkorporirani u procedure i druge povezane dokumente koji se odnose na nabavku, a koje moraju da primenjuju zaposleni, ponuđači i dobavljači.

Ključni deo politike za nabavku jeste proces detaljne analize ESG u lancu nabavke. Svi ponuđači i dobavljači moraju da popune upitnik o svojoj praksi zaštite životne sredine, socijalnih politika, ljudskih prava i korporativnog upravljanja. Pored ovih upitnika, zaposleni u nabavci redovno sprovode ostale aktivnosti praćenja, kao što je analiza medijskih natpisa o ponuđačima i dobavljačima. Da bi se kvalifikovao za dobavljača Addiko Bank, dobavljač mora da ispunjava zakonske, finansijske i nefinansijske kriterijume, uključujući i kriterijume u vezi sa ESG, i da primenjuje unapred definisane standarde. Ukoliko ovi kriterijumi i standardi nisu ispunjeni, ponuđač ne može da bude izabran.

Ljudska prava

Addiko Bank poštuje zaštitu međunarodno priznatih ljudskih prava. Addiko Bank podržava osnovna ljudska prava svojih zaposlenih i očekuje od svojih dobavljača, partnera i ostalih lica koja pružaju usluge u ime Addiko Bank da se pridržavaju istih visokih standarda.

Addiko Bank podržava radno okruženje bez seksualnog, rasnog i ostalog nezakonitog uznemiravanja i bez pretnji, nasilja i fizičkog zastrašivanja. Ponašanje koje je zlonamerno, uznemiravajuće ili uvredljivo na drugi način je neprihvatljivo, bez obzira da li je verbalno, fizičko ili vizuelno.

Vrednosti i ponašanja Addiko Bank su zasnovani na poverenju, poštovanju i integritetu. Addiko Bank je poslodavac koji daje podjednake šanse i koji bazira svoje odluke o regrutovanju, zapošljavanju, razvoju i unapređivanju isključivo na sposobnostima i potencijalu osoba u odnosu na potrebe posla.

Sprečavanje mita i korupcije

Addiko Bank primenjuje princip nulte tolerancije mita i korupcije. U tom smislu, svi zaposleni na svim organizacionim nivoima primenjuju standarde i politike Grupe.

Strogo su zabranjeni svi oblici mita i korupcije, uključujući i davanje ili obećavanje, direktno ili indirektno, bilo čega što ima vrednost bilo kom zaposlenom ili državnom predstavniku (uključujući i državna preduzeća) ili pripadniku političke partije, kandidatu za funkciju ili licu koje vrši javne dužnosti ili državne funkcije u cilju sklapanja ili zadržavanje posla ili obezbeđivanja neprikladne prednosti u odnosu na bilo koji segment poslovanja Addiko Bank.

Pokloni i pozivi moraju uvek biti srazmerni i ne smeju da proizvode sukob interesa ili njegovu percepciju. Addiko Bank očekuje isto od svojih klijenata, poslovnih partnera i trećih lica. Mito i korupcija nisu prihvatljivi ni u kom obliku.

Strogo je zabranjeno tražiti, primati ili nuditi bilo koji oblik tajnih plaćanja, nezakonitih plaćanja radi olakšavanja posla, mita, kompenzacija ili drugih neprikladnih plaćanja ili izraza zahvalnosti u vezi sa poslovnim troškovima ili prodajom roba ili usluga.

Addiko Bank zahteva da svi ugovori sa trećim licima sadrže odredbu o poštovanju važećih zakonskih propisa o sprečavanju korupcije.

U 2024. godini, Addiko Bank nije otkrila niti zabeležila ni jedan događaj korupcije.

Uzbunjivanje

Addiko Bank podržava kulturu u okviru koje svi zaposleni mogu slobodno da ukazuju na neprihvatljivu praksu i neprikladno ponašanje, pa je stoga uveden proces uzbunjivanja - kao sistem ranog upozorenja - kojim se zaposlenima omogućava da ukažu na potencijalne rizike u vezi sa ozbiljnim nepravilnostima (uključujući i neetičko, nezakonito, koruptivno i drugo neadekvatno ponašanje) putem različitih kanala kao što je imejl, pošta, intranet, internet itd.

„Uzbunjivači“ neće trpeti nikakve negativne posledice zbog uzbunjivanja koje izvrše. Addiko Bank strogo zabranjuje sprovođenje osвете protiv bilo kog lica koje vrši uzbunjivanje sa dobrom namerom, bez obzira na koga se prijava odnosi.

Ovakve prijave se uvek tretiraju kao strogo poverljive, detaljno se analiziraju i sa njima se postupa uz dužnu pažnju.

Sukob interesa

Na osnovu svog Kodeksa poslovnog ponašanja i etike, Politike za kontrolu usklađenosti poslovanja i Politike za sprečavanje sukoba interesa, povezanih smernica i važećih zakonskih propisa, Addiko Bank može da identifikuje potencijalne ili stvarne sukobe interesa i upravlja njima na adekvatan način.

Od zaposlenih Addiko Bank se očekuje da upravljaju međusobnim odnosima, u okviru Addiko Bank i van nje, nepristrasno i pošteno, u cilju ostvarivanja najvišeg mogućeg nivoa integriteta.

Zaposlenima je zabranjeno da koriste svoje pozicije radi sticanja lične koristi. Po pravilu, svi zaposleni moraju da izbegavaju i otkrivaju etičke, pravne, finansijske i druge sukobe interesa koji uključuju Addiko Bank, odnosno njene klijente, odnosno treća lica, kao i da se izuzmu sa pozicija odlučivanja ukoliko postoji bilo kakva situacija sukoba interesa koja uključuje Addiko Bank. Pravilnici o radu Izvršnog odbora i Upravnog odbora predviđaju posebna pravila za članove ovih odbora.

9. Upravljanje razvojem ljudi i korporativne kulture

Strategija razvoja ljudi i korporativne kulture predstavlja najznačajni činilac kulture Addiko Bank.

Strategija razvoja ljudi i korporativne kulture pokreće kulturnu transformaciju Addiko Bank. Proces razvoja ljudi i korporativne kulture Addiko Bank se odlikuje kvalitetom i podrazumeva upravljanje radnim učinkom, selekciju i regrutaciju, razvoj talenata, edukaciju i razvoj liderskih vještina u cilju obezbeđivanja agilnosti stavova i sposobnosti zaposlenih.

Naši zaposleni predstavljaju sastavni deo naše banke kojim se definišu vještine, kulturni kodeks i uspeh. Zadržavanjem i angažovanjem kvalifikovanih zaposlenih, uz privlačenje novih talenata, omogućava se uspešna transformacija banke. Addiko Bank teži uspostavljanju dobrog radnog okruženja kako bi pružila mogućnosti za dalji karijerni razvoj zaposlenima, privukla nove talente i postala jedan od najpoželjnijih poslodavaca.

Addiko Bank je posvećena kulturi saradnje. Ovim nastojanjem se naglašava njena pozicija poslodavca koji nudi jednake mogućnosti i koji neguje diverznu i inkluzivnu radnu snagu. Neki od pokazatelja ove kulture u Addiko Bank jesu program vraćanja na rad nakon porodiljskog odsustva čiji je razvoj nastavljen tokom godina, teambuilding aktivnosti i različita angažovanja i dobrovoljne aktivnosti koje obuhvataju sve zaposlene.

Svi zaposleni imaju jednake mogućnosti za učenje i razvoj u Banci. Addiko Bank aktivno podstiče zaposlene da konkurišu za interne pozicije i podržava prelaske zaposlenih na nivou organizacionih delova.

Struktura zaposlenih

Sa stanjem na kraju 2024. godine, Addiko Bank je imala ukupno 613 zaposlenih.

Većina zaposlenih Addiko Bank ima radni odnos na puno i neodređeno radno vreme.

Vrsta ugovora	
NEODREĐENO	ODREĐENO
89.23%	10.77%
547	66

Radno vreme	
PUNO	SKRAĆENO
93.31%	6.69%
572	41

Starosna struktura i dužina radnog staža

Prosečna ukupna starost zaposlenih Addiko Bank iznosi 41.52 godine, a prosečna starost u 2023. godini je bila 41.23 godine. Trend povećanja broja zaposlenih koji pripadaju „generaciji Z“ i smanjenja broja „bebi bumera“ je stabilizovan prethodne godine. Prosečna dužina radnog staža u Addiko Bank u 2024. godini je iznosila 6.57 godina.

Starosna struktura prema polu	Žene		Muškarci	
	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%
Bebi-bum generacija (rođeni između 1949. i 1965.)	23	3.8%	9	1.5%
Generacija X (rođeni između 1966. i 1979.)	156	25.4%	66	10.8%
Generacija Y (rođeni između 1980. i 1994.)	198	32.3%	71	11.6%
Generacija Z (rođeni između 1995. i 2012.)	74	12.1%	16	2.6%

Stepen obrazovanja

Prema stepenu obrazovanja u Addiko Bank, više od 41% zaposlenih ima diplomu osnovnih studija ili višeg nivoa.

Statistika ukazuje na razlike u stepenu obrazovanja prema kojoj oko 37% zaposlenih ženskog pola i oko 56% zaposlenih muškog pola ima fakultetsko obrazovanje.

Dobrobit zaposlenih

Kao i prethodnih godina, u 2024. godini je zadržan fokus na dobrobiti zaposlenih. Zaposleni imaju pristup platformi Rezilient koja nudi veliki broj tekstova i vebinara na različite teme o dobrobiti zaposlenih. Zaposlenima se takođe nudi mogućnost da imaju poverljive sesije sa psihoterapeutom kao pomoć u održavanju ravnoteže između njihovog privatnog i poslovnog života. Svi zaposleni imaju privatno zdravstveno osiguranje, za koje je utvrđeno da predstavlja jednu od najznačajnijih beneficija na osnovu nedavno sprovedene Ankete o angažovanosti zaposlenih.

Pored toga, Addiko Bank je sprovela različite godišnje inicijative sa ciljem unapređenja dobrobiti zaposlenih. Ove inicijative obuhvataju organizovanje sportskih događaja, team-building aktivnosti, master klas predavanja o relevantnim temama i slično.

Diverzitet i jednake mogućnosti

Addiko Bank je posvećena uspostavljanju diverziteta i inkluzije u okviru svojih zaposlenih među kojima se ne prave razlike u odnosu na pol, rasu, nacionalnu pripadnost, veroispovest, nacionalno poreklo, etničko poreklo, LGBTIQ seksualnu orijentaciju, godine, boju kože, bračni i roditeljski status.

Kraj 2024. godine (pol, tip ugovora)	Polna struktura		
	UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
Procenat	100.00%	73.57%	26.43%
Ukupno	613	451	162

Principi diverziteta i inkluzije su sastavni deo korporativne kulture Addiko Bank, a reflektuju se u svim organizacionim procesima, uključujući i selekciju, regrutovanje, naknade, upravljanje talenatima, interna unapređenja i razvoj zaposlenih, kao i u ostalim procesima.

Nastavljena je saradnja sa Forumom mladih sa invaliditetom omogućavanjem stručne prakse u različitim sektorima Banke.

U svim opisima poslova, internoj komunikaciji i oglašavanju upražnjenih radnih mesta se koristi rodno-osetljiv jezik.

Tokom 2024. godine, nije utvrđeno postojanje ni jednog slučaja diskriminacije.

Priznanja i nagrade

Addiko Bank a.d. Beograd je dobila peti sertifikat „Poslodavac partner“, čime je zadržala svoj priznati status poslovnog subjekta koji primenjuje visoke standarde u upravljanju ljudskim resursima. Takođe, Addiko Bank je dobila i zahvalnice za doprinos od humanitarne organizacije „Dečje srce“ i Foruma mladih sa invaliditetom.

10. Upravljanje finansijskim rizicima

Fokus sistema Addiko Bank za upravljanje rizicima jeste da se putem poštovanja i primene principa, politika i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju svedu na najmanju moguću meru, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i u najmanjoj mogućoj meri osetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da profil rizika Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Strategija za rizike Banke proizilazi iz njene poslovne strategije i opisuje planiranu poslovnu strukturu, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika.

Ova strategija definiše okvir za praćenje, kontrolu i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti, poziciju solventnosti i ukupnu profitabilnost. Politike i procedure upravljanja pojedinačnim rizicima se temelje na zahtevima zakonske i podzakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na smernicama, principima i relevantnim aktima Addiko Group.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem za upravljanje rizicima koji je integrisan u sve njene poslovne aktivnosti i koji uvek obezbeđuje da profil rizika Banke bude u skladu sa utvrđenom izjavom o sklonosti ka rizicima i toleranciji prema rizicima (*eng. Risk Appetite Statement - RAS*). Okvir za upravljanje rizicima definiše nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisana RAS su kalibrisane uzimajući u obzir Plan poslovanja, Strategiju za rizike i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i kontrolu rizika.

Pored toga, u sklopu strateškog upravljanja rizicima, sprovodi se još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP*) radi utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za internu procenu adekvatnosti kapitala u odnosu na rizični profil Banke, te sprovođenje strategije Banke primenjene radi očuvanja adekvatnog internog nivoa kapitala.

Tokom 2024. godine, u upravljanju rizicima (identifikovanje rizika, merenje/procena rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika) aktivno su učestvovali:

- Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom o bankama - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor;
- Radna tela Izvršnog odbora Banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za nefinansijske rizike i Savetodavno telo za IT rizike;
- Organizacioni delovi Banke - Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje kreditnim rizicima, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja, Odeljenje za upravljanje nefinansijskim rizicima i drugi organizacioni delovi Banke po potrebi.

Ključni rizici kojima je Addiko Bank izložena proizilaze iz samog poslovanja Banke, kao i iz tržišnih uslova, a manifestuju se u vidu kreditnog rizika, rizika likvidnosti, kamatnog rizika, tržišnih rizika, operativnog rizika i ostalih rizika, kao što su rizik ulaganja u pravna lica i osnovna sredstva i rizik zemlje.

10.1. Kreditni rizik

U skladu sa usvojenim politikama i procedurama, utvrđena su pravila i kriterijumi za odobravanje novih plasmana i definisane aktivnosti koje se preduzimaju, kao i obaveze i odgovornosti lica uključenih u proces praćenja kreditnog rizika. Sve navedeno se koristi u procesu procene i praćenja kreditnog rizika koji se sprovodi na nivou pojedinačnog klijenta i grupe povezanih lica.

Tokom 2024. godine, Banka je analizirala mogući uticaj promena u makroekonomskom okruženju i uslovima poslovanja na poslovanje i kreditnu sposobnost klijenata. U skladu sa rezultatima ove analize, sprovedene su odgovarajuće korekcije kriterijuma i uslova za odobravanje novih kredita, kao i načina praćenja i strategija izloženosti kod postojećih klijenata. Cilj ovih korekcija je bio smanjivanje potencijalnih neželjenih posledica eksternih faktora i održavanje željene sklonosti ka rizicima.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Metodologija Banke za obezvređenje po MSFI 9 je u 2024. godini dodatno unapređena prelaskom na verovatnoću neizvršenja tokom životnog veka (*eng. Lifetime PD*) u procesu razvrstavanja u faze i preračunavanjem rejtinga i PD za odobrenje kredita kada je to potrebno, u slučaju kada se ponovo razvija (ili rekalibrira) rejting model koji se nalazi u osnovi. Pored toga, razvijeni su novi makroekonomski modeli za PD i novi modeli gubitka usled nastanka neizmirenja obaveza (*eng. Loss Given Default - LGD*).

U 2024. godini, Banka je u potpunosti bila usklađena sa Bazel III standardima u pogledu adekvatnosti kapitala. Sa stanjem na dan 31. decembar 2024. godine, pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznosio 31.87%, a pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (koji je jednak pokazatelju adekvatnosti osnovnog kapitala) je takođe iznosio 31.87%.

10.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti Banke se temelji na merama i kriterijumima propisanim od strane Narodne banke Srbije i fokusiran je na kratkoročnu i strukturalnu likvidnost, uz implementaciju adekvatnog sistema limitiranja i politika i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP i ILAAP (*eng. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*), kao i principima upravljanja rizikom likvidnosti Addiko Group.

Aktivnosti upravljanja rizikom likvidnosti Banke u toku 2024. godine bile su usmerene na merenje, praćenje i izveštavanje o projekcijama priliva i odliva likvidnosti, rezervi likvidnosti u različitim scenarijima redovnog poslovanja i potencijalnih kriza likvidnosti, kao i na praćenje i redovno izveštavanje organa Banke i ALCO odbora o dinamici kretanja regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti (pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti - LIK, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (*eng. Liquidity Coverage Ratio - LCR*), pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (*eng. Net Stable Funding Ratio - NSFR*)), kao i drugih pokazatelja likvidnosti po internoj metodologiji Banke ili Bazel III standardu (Loan to Local Stable Funding Ratio - LLSFR, rezerva likvidnosti - Counterbalancing Capacity i Time to Wall - T2W).

Tokom 2024. godine, svi pokazatelji likvidnosti, kako regulatorni, tako i indikatori definisani internim aktima, u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti su bili usklađeni i iznad propisanih limita. Vrednosti pokazatelja likvidnosti propisanih regulativom Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2024. godine iznose: pokazatelj likvidnosti: 2.88, uži pokazatelj likvidnosti: 2.33, LCR: 281% i NSFR: 184%.

Sistem upravljanja kamatnim rizikom Banke zasniva se na principima propisanim od strane Narodne banke Srbije i Addiko Group, sa fokusom na analizu, merenje, praćenje i izveštavanje o kamatnom riziku iz bankarske knjige. U toku 2024. godine, svi pokazatelji izloženosti Banke kamatnom riziku su bili usklađeni i u okvirima utvrđenih limita definisanih politikama i procedurama Banke u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom.

10.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika, kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala. U toku cele 2024. godine, Banka je imala usklađen pokazatelj deviznog rizika sa zahtevima Narodne banke Srbije, a na dan 31. decembra 2024. godine, pokazatelj je iznosio 6.82%.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke je regulisano odgovarajućim politikama kojima se definiše način sprovođenja kriterijuma i mera koje propisuje Narodna banka Srbije i usvojenim principima Addiko Group za kontrolu i upravljanje tržišnim rizicima i koje, na predlog Izvršnog odbora, usvaja Upravni odbor banke. Banka je tokom 2024. godine upravljala i kontinuirano imala usklađen nivo izloženosti cenovnom riziku koji proističe iz ulaganja Banke u dužničke hartije od vrednosti, a izloženost je u najvećem delu generisana ulaganjem Banke u državne hartije od vrednosti Republike Srbije.

10.4. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica kontrolisan je i praćen putem jedinstvenih baza podataka o povezanim licima, aktivnim praćenjem, kao i u okviru postupka regulatornog izveštavanja.

U toku 2024. godine, Banka nije imala prekoračenja regulatorno propisanih limita izloženosti prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica, a o tome se redovno izveštavalo Savetodavno telo za kontrolu rizika i organi Banke.

10.5. Operativni rizik

Sa ciljem sveobuhvatnog praćenja izloženosti Banke operativnom riziku, sistem upravljanja operativnim rizikom zasniva se na standardnim principima identifikovanja kroz prikupljanje i klasifikovanje podataka o događajima operativnog rizika i gubicima po tom osnovu, primeni i praćenju mera za otklanjanje i ublažavanje i redovnom izveštavanju organa Banke i Savetodavnog tela za upravljanje operativnim rizikom, sa fokusom na blagovremenu analizu uzroka i predlaganje mera za minimizaciju izloženosti banke operativnom riziku.

Tokom 2024. godine, Banka je nastavila da vrši i procenu operativnih rizika koji mogu nastati prilikom uvođenja novih proizvoda i iz aktivnosti koje je poverila trećim licima, kao i procenu sistema rizika i internih kontrola u ključnim procesima banke (*eng. Risk and Control Self-Assessment*).

Kapitalni zahtev za operativni rizik se izračunava na osnovu pristupa baznog indikatora u skladu sa kojim kapitalni zahtev za operativni rizik Banke, na dan 31. decembar 2024. godine, iznosi jednu milijardu RSD.

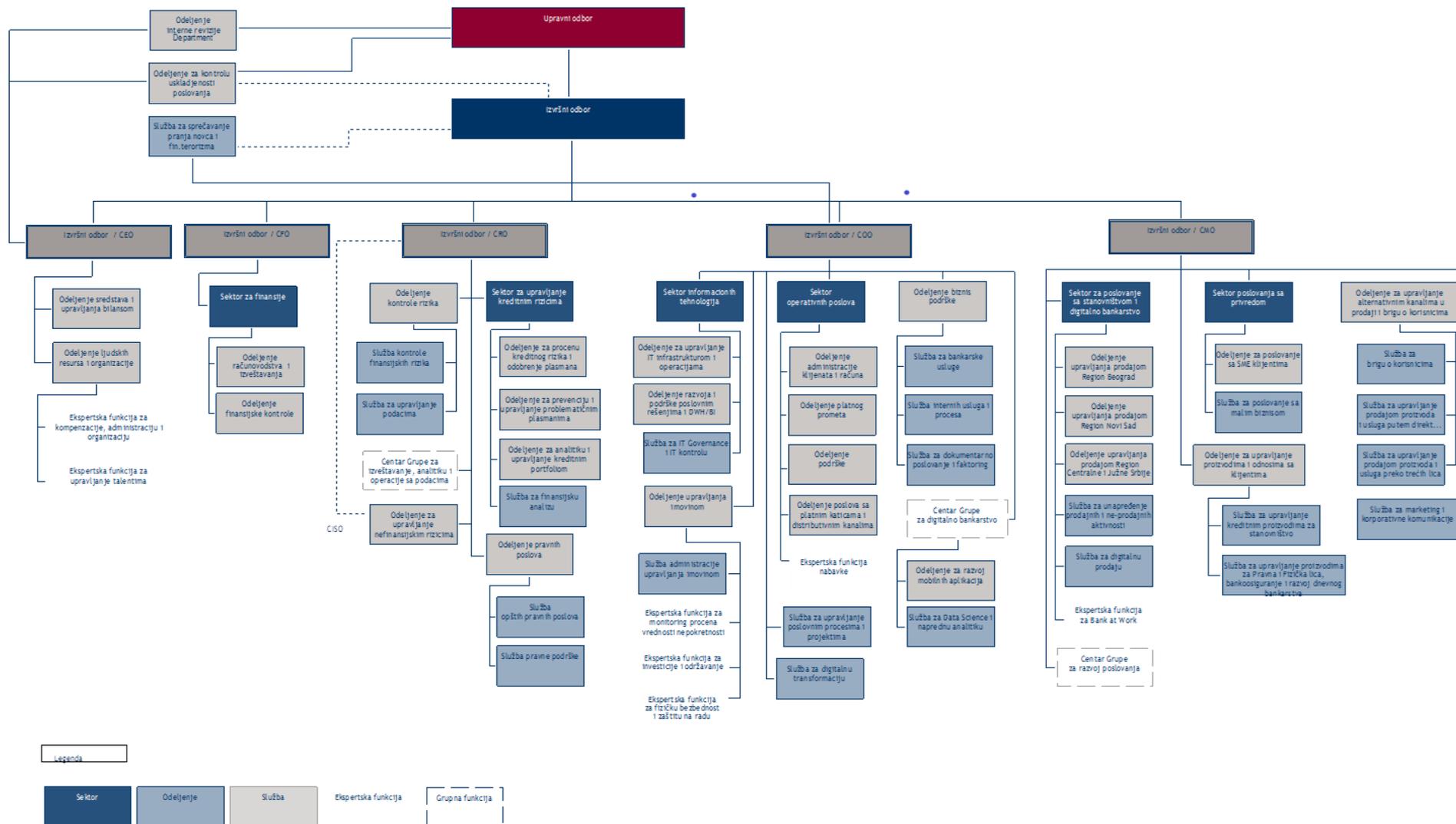
10.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima

Tokom 2024. godine, sistem upravljanja rizicima Banke je bio adekvatan, imajući u vidu da je u tom periodu:

- Banka je održavala regulatorne i interno definisane pokazatelje izloženosti značajnim rizicima s obzirom na propisane limite i redovno pratila i izveštavala organe upravljanja i radna tela Banke, uključujući i pokazatelje predviđene važećim Planom oporavka.
- Banka je redovno pratila izloženosti prema nekoliko tipova rizika u odnosu na regulatorne i interno postavljene limite i blagovremeno definisala mere za sprečavanje prekoračenja limita.
- Banka je sprovodila ICAAP proces redovno i nastojala da sve izračunate vrednosti u vezi sa kapitalom budu usaglašene sa interno i regulatorno propisanim ograničenjima.
- Banka je izvršila unapređenja svog sistema integrisanog upravljanja rizicima sa posebnim akcentom, između ostalog, na preporuke u okviru procesa supervizorske procene (*eng. Supervisory Review and Evaluation Process - SREP*), tj. preporuke dostavljene od strane Narodne banke Srbije. Banka je kontinuirano ispunjavala minimalni zahtev za kapitalom i podobnim obavezama (MREL) utvrđen od strane lokalnog regulatora na osnovu rezultata iskazanih u kvartalnim izveštajima, kao i procenta na osnovu SREP dokumenta.
- Banka je nastavila sa unapređivanjem implementacije standarda MSFI 9 za obračun obezvređenja finansijskih sredstava prelaskom na Lifetime PD u procesu razvrstavanja u faze i preračunavanjem rejtinga i PD za odobrenje kredita kada je to potrebno, kao i primenom novih makroekonomskih prognoza, izmenama makroekonomskih modela za PD i razvojem LGD modela.

11. Organizaciona šema

Organizaciona šema Banke na dan 31. decembar 2024. godine je prikazana sledećim dijagramom:



U Beogradu, 17. mart 2025.

Addiko Bank a.d. Beograd

IZVRŠNI ODBOR



Srđan Kondić
Predsednik Izvršnog odbora



Vladimir Stanisavljević
Zamenik predsednika Izvršnog odbora



Miloš Nedeljković
Član Izvršnog odbora